

Programmabegroting 2022-2025

Programmabegroting 2022-2025

Aanbiedingsbrief	3
Algemene inleiding	5
Programma 1 Inclusief	7
Programma 2 Energiek	16
Programma 3 Duurzaam	22
Programma 4 Ruimte	26
Programma 5 Ondernemend	33
Programma 6 Veilig	39
Programma 7 Organisatie en Financiën	45
Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	48
Paragrafen	51
Paragraaf 1 Lokale heffingen	52
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	57
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	62
Paragraaf 4 Financiering	67
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	70
Paragraaf 6 Verbonden partijen	74
Paragraaf 7 Grondbeleid	80
Financiële begroting	85
Bijlage 1 Overzicht taakvelden	94
Bijlage 2 Overzicht taakvelden naar programma	96
Bijlage 3 Overzicht reserves en voorzieningen	98

Aanbiedingsbrief

Aan de raad,

Saldo laatste begroting van deze bestuursperiode structureel positief

Met genoegen bieden wij u deze Programmabegroting 2022-2025 aan. Dit betreft de laatste begroting van deze bestuursperiode. Een bestuursperiode waarin, zeker voor een gemeente van onze omvang, veel is gerealiseerd. Een periode waarin we, ook mede door corona, hebben laten zien adequaat op veranderingen en behoeften in de samenleving in te kunnen spelen. Onze recente voorjaarsnota sloot budgettair meerjarig in de min. We hebben toen aangekondigd met een positief sluitende Programmabegroting 2022-2025 te komen; dat is ons gelukt.

(bedragen x € 1.000)								
	2022		2023		2024		2025	
Saldo begroting 2022-2025 (volgens de voorjaarsnota 2021)	-2.176	N	-1.987	N	-1.076	N	-748	N
Te verklaren verschil	2.403	V	2.601	V	1.900	V	1.661	V
Saldo begroting 2022-2025	227	V	614	V	824	V	913	V

Tevreden over het gepresenteerde saldo

Deze meerjarenbegroting is een budgettaire basis voor de komende bestuursperiode. Deze begroting is deels vergelijkbaar met de Programmabegroting 2018-2021 waarmee wij onze bestuursperiode startten. In ieder geval zijn de positieve saldi van € 0,2 – 0,9 mln. vergelijkbaar. Een saldo dat we aan willen duiden als licht positief: het is onvoldoende ter dekking van aanzienlijke beleidsuitbreidingen maar er is ook niet direct een budgettair probleem bij de eerste de beste tegenwind.

Na de vaststelling van de Taskforce en de visie op (de doorontwikkeling van) de Transformatie in het Sociaal Domein in november 2020 staat, 2021 met name in het teken van het de uitvoering hiervan. Belangrijke (meerjarige) processen zijn gestart als de Transformatie van de inkoop Wmo (onder de titel TWINK), het actualiseren & moderniseren van de contracten m.b.t. de Algemeen Toegankelijke Voorzieningen (AT) en de beleidsaanpassing t.a.v. het Leerlingenvervoer. Op basis hiervan worden eind 2021 en begin 2022 ook diverse verordeningen aangepast (Wmo, Leerlingenvervoer en Jeugdzorg). Ook wordt op diverse onderdelen het contractmanagement meer resultaatgericht ingericht. De effecten van al deze ontwikkelingen (in de uitvoering) worden naar verwachting in de loop van 2022 zichtbaar. Op onderdelen zullen in 2022 al goede resultaten worden bereikt t.a.v. de voorgenomen taakstellingen. Het is echter realistisch om te verwachten dat in 2022 nog niet de volledige (geraamde) taakstelling gerealiseerd zal worden. Daarom is de taakstelling (qua prognose) met 626.000,- naar beneden bijgesteld.

Dit staat overigens volledig los van de autonome ontwikkelingen, die ook in 2022 en (vermoedelijk) in de jaren daarna zullen voortduren t.a.v. de kostenstijgingen in met name de domeinen Wmo en Jeugdzorg. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt hierop nader ingegaan.

Onzekerheid over het Gemeentefonds is weer groot

Een (ander) punt van zorg met betrekking tot de hardheid van onze meerjarenraming is de onberekenbaarheid van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, met afstand onze belangrijkste inkomstenbron. Deze onberekenbaarheid is gemeenten al jaren een doorn in het oog maar op dit moment spelen meerdere onduidelijkheden: over de duurzaamheid van de compensatie voor de boven trendmatige kostenstijgingen in het sociaal domein, over het ontvriezen van de opschalingskorting en last but not least over de landelijke herverdeling (herijking) van het Gemeentefonds. Afgelopen zomer volgden verschillende berichten van het ministerie over de uitkomsten elkaar snel op. De nadelen werden per bericht groter voor Nijkerk. Een nieuw kabinet zal uiteindelijk beslissen of en hoe dit z'n beslag gaat krijgen. Over deze en andere structurele risico's (en gelukkig ook kansen) leest u meer in de paragraaf weerstandsvermogen van deze begroting.

Gerealiseerde en lopende zaken waar we trots op zijn

Het verschil wordt door gemeenten gemaakt op beleid dat past bij specifieke kenmerken en behoeften van de betreffende lokale gemeenschap. De begroting is in z'n algemeenheid niet het document om stil te staan bij gerealiseerde en lopende zaken. In deze alinea willen we toch een aantal van deze zaken de revue laten passeren omdat ze wat ons betreft naar meer smaken: we zouden het zo weer doen en wat ons betreft volgen er de komende jaren meer van dit type prestaties.

Plannen en beleid

De resterende, korte tijd die we deze bestuursperiode hebben zijn we vanzelfsprekend nog bezig met de uitvoering van een aantal reeds vastgestelde plannen. Het gaat onder andere om de Omgevingswet, Transformatie/Task Force bezuinigingen Sociaal Domein en Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings. Er zijn ook plannen en beleid gemaakt op het gebied van landelijke opgaven zoals duurzaamheid, energietransitie en woningbouw. Deze plannen werken, en voeren, we voortvarend uit. Mede op basis van onze ervaringen met Samen Nijkerk doen we dit met de samenleving. We beseffen ons dat de komende jaren de, al dan niet landelijke, roep om hier nog meer inzet op te plegen sterker kan worden. Op dit moment zien we nog geen mogelijkheden om daar dan extra middelen voor vrij te maken. We zijn ook wat dit laatste betreft in afwachting van analyse van de septembercirculaire over het Gemeentefonds. Zoals altijd kan deze onze budgettaire positie fors voor- of nadelig beïnvloeden.

Ontwikkelingen en bedrijfsvoering

Het inwonersaantal, het aantal woningen, de bedrijventerreinen en de infrastructuur zijn de afgelopen jaren gestaag gegroeid. Deze groei zet de komende jaren door. Weliswaar geleidelijk maar wel onmiskenbaar. Op dit moment werken we binnen de kaders van het Mijlpalenplan organisatieontwikkeling. We zullen al wel verder gaan nadenken over de ontwikkeling van onze gemeente en hoe en wanneer we de organisatie daar kwalitatief en kwantitatief (verder) op willen aanpassen en het soort gemeente dat we voor onze 'afnemers' willen zijn. Onze gedachten hierover willen we structureren en later deze bestuursperiode nog met u delen.

Ongewijzigd begrotingstoezicht

De begroting die voor u ligt, is structureel sluitend. Wij verwachten geen wijziging in het huidige toezichtregime van de provincie Gelderland. Dat houdt in dat we blijven vallen onder het repressief toezicht (toezicht achteraf). Deze begroting biedt de mogelijkheid om er samen zorg voor te dragen dat onze gemeente ook in deze tijd van enerzijds optimisme en groei maar anderzijds ook zorg en risico's een plezierige gemeente blijft om in te wonen, te werken, te ondernemen en te verblijven.

Tenslotte

We zijn dankbaar over wat we hebben bereikt en we werken met vertrouwen verder aan de zaken waar we mee bezig mogen zijn. Wat ons betreft blijft onze gemeente ook de komende jaren aantrekkelijk om in te wonen, te werken en te ondernemen.

21 september 2021

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

de heer D. van Huizen

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Algemene inleiding

Toelichting en leeswijzer

Via de programmabegroting accordeert de gemeenteraad wat zij voor de verschillende programma's gerealiseerd wil zien. De programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van doelen. De raad stelt daarnaast de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. Het college is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder verantwoordelijk voor de uitvoering van de begroting samen met de inwoners, bedrijven en organisaties.

Programma-indeling

Deze begroting bouwt, net als die van 2021, verder op het uitvoeringsprogramma 2019-2022 waarover in de raadsvergadering van 31 januari 2019 besluitvorming heeft plaatsgevonden. Het uitvoeringsprogramma kent een zestal thema's plus een apart thema voor organisatie en financiën. Deze indeling is overgenomen in de huidige begroting. Al enige jaren streven we ernaar om het aantal doelen dat we volgen in de reguliere P&C-producten te beperken of in ieder geval niet te laten uitdijen. Dat streven zien we in deze programmabegroting 2022-2025 terug. Per programma is een overzichtelijk aantal doelen opgenomen waar vaak ook aanzienlijke inzet op wordt gepleegd. Over deze doelen en bijbehorende activiteiten rapporteren we kwalitatief inhoudelijk in ieder geval in de bestuursrapportages en de jaarstukken.

Doelstellingen die we bereiken door samenwerkingsverbanden staan niet in de tabel Doelstellingen en prestaties van de programma's maar in de tabel Samenwerkingsverbanden van de programma's. Brede samenwerkingsverbanden komen soms over meerdere programma's terug.

We hebben de door het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) verplichte beleidsindicatoren verdeeld over de programma's opgenomen. Het zijn de indicatoren die ook op Waarstaatjegemeente.nl worden gepubliceerd. Op de betreffende website kan iedereen die dat wil het verloop van de betreffende indicator bekijken of vergelijken met andere gemeenten.

De opzet van de programma's

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. **Wat willen we bereiken?**

Elk programma start met de maatschappelijke opgave die bij dat programma hoort. Vervolgens is, de ontwikkeling op een aantal focusambities uitgeschreven.

De programmabegroting staat niet op zichzelf. De doelstellingen komen tot stand vanuit een combinatie van wensen vanuit de samenleving, wettelijke verplichtingen en aanvullend bestaand beleid. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in visies en uitwerkingsdocumenten van dialooggroepen en voor een deel in beleidsnota's. In de verschillende programma's is een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

2. **Wat moet daarvoor gebeuren?**

In de tabel met doelstellingen bij elk programma is ook aangegeven wat het college, o.a. ook in samenwerking met de inwoners van Nijkerk, daarvoor gaat doen. De doelstellingen zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten

3. **Wat mag het kosten?**

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de financiële begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten. Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma behoeft altijd de goedkeuring van de raad.

1.1 Inleiding en ontwikkelingen

Thema Inclusief: we zijn sociaal en gastvrij, er is ruimte voor iedereen om mee te doen

Maatschappelijke opgave:

Nijkerk is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken, een betekenisvol leven kunnen leiden en elkaar ondersteunen waar dat mogelijk is. Dit met als doel dat een ieder zoveel als mogelijk voor zichzelf kan zorgen en naar anderen omkijkt. Zo geven we samen met lokale stakeholders invulling aan de Nijkerkse Inclusie agenda zodat iedereen de mogelijkheden krijgt om naar vermogen mee te doen. We zijn een inclusieve gemeenschap voor jong en oud en ook voor onze huidige inwoners en nieuwkomers. Wanneer het mensen niet of tijdelijk niet lukt om zichzelf te redden en waar ook partners die algemeen toegankelijk zijn geen oplossing kunnen bieden, zorgen wij voor tijdelijke ondersteuning of bieden wij een vangnet om zo snel als mogelijk weer zoveel mogelijk op eigen benen te kunnen staan.

Ondersteuning afgestemd op daadwerkelijke behoefte

Als gemeente werken we integraal en nauw samen met organisaties op het gebied van onderwijs, zorg en welzijn. We leggen actief verbindingen binnen en buiten de organisatie, lokaal en in de regio. We ondersteunen, bij voorkeur tijdelijk, stimuleren daarbij de zelfredzaamheid om de deelname aan de samenleving van de inwoner te versterken. Ons uitgangspunt is de noodzakelijke behoefte aan ondersteuning die overblijft nadat de eigen kracht en het netwerk van de zorgvrager zelf eerst zijn ingezet. De ondersteuning die ingezet wordt is in eerste instantie collectief en vanuit de algemeen toegankelijke voorzieningen. Te denken valt aan informatie en advies, opvoedondersteuning en hulp bij de administratie. Zo nodig wordt maatwerk ingezet voor een korte periode met als doel de zelfredzaamheid en de kracht van het eigen netwerk te versterken. Als gemeente ondersteunen we en vormen we slechts een vangnet waar dat nodig is. We werken niet vanuit een recht op ondersteuning of hulp, maar bieden maatwerk. Dit alles doen we in lijn met het Transformatieplan SD en de Taskforce-opgave, hiervoor zijn concrete stappen weergegeven in het Transformatieprogramma dat eind 2021 door het college wordt vastgesteld.

Het tijdig signaleren van problemen

Binnen de gemeente Nijkerk zijn er hechte verbanden tussen de inwoners onderling en tussen de vele organisaties. Via het verenigingsleven, het onderwijs, geloofsgemeenschappen, buurtgroepen en op straat ontmoeten inwoners elkaar. Doordat mensen elkaar kennen worden problemen eerder signaleerd. Ook weten inwoners de toegang tot de gemeente en de sociale teams beter te vinden of worden zij door de organisaties de weg gewezen. Een hulpvraag pakken we zo integraal mogelijk op en waar noodzakelijk voeren we actieve regie. Ook bij inwoners die niet bij voorbaat in beeld (willen) zijn en bij wie problemen spelen. Dit is in lijn met de jeugdnota, de visie op werk en het inkoopkader volwassenen dat in ontwikkeling is. Via beleid en uitvoering is de uitvoering van de drie transities, de transformatie en taskforce bezuinigingen inhoudelijk verankerd. Via de monitor sociaal domein sturen we op resultaten en financiën om de gestelde doelen te bereiken.

Preventie

Bij alle onderdelen van het sociaal domein, jeugd, volwassenen en ouderen en participatie speelt preventie een belangrijke rol. Zaken als veiligheid, gezonde leefstijl, armoedebestrijding en sport en bewegen worden ingezet voor de gezondheid van onze inwoners. Er wordt actief ingezet op samenwerking met de partners in het voorliggend veld, het onderwijs, verenigingen en geloofsgemeenschappen. Via de regionale samenwerking in zowel de regio Amersfoort als Foodvalley is aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals onze jeugdige inwoners en inwoners in beschermd wonen en/of statushouders.

Prestatiegerichte inkoop

De inkoop richten we via prestatieafspraken actiever in op maatschappelijk te behalen resultaten zoals: actief meedoen, vermindering van eenzaamheid en preventieve activiteiten voor jong en oud. Er zijn nieuwe prestatieafspraken gemaakt met de partners Sigma, bibliotheek en jeugd- en jongerenwerk. Ook binnen de jeugdhulp en de Wmo zijn de inkoopcriteria aangescherpt. De komende jaren worden deze criteria verder verdiept en aangescherpt, vanuit de wens tot normalisatie en transformatie.

Jeugdzorg

Nijkerk heeft de jeugdhulp binnen de regio Foodvalley ingekocht. De inkoopvoorwaarden zijn en worden verder aangescherpt zodat er beter regie gevoerd wordt op de uitvoering, budget en behaald resultaat. De afgelopen jaren zijn de kosten voor jeugdhulp zowel regionaal als lokaal fors gestegen en deze stijging willen we tegengaan. Het aantal jongeren in jeugdhulp in Nijkerk stabiliseert, de kosten per traject moeten zo omlaag. Hierbij is ook het doel dat, vanuit de wens tot normaliseren, uiteindelijk minder jongeren in jeugdhulp belanden.

Besparingsvoorstellen worden de komende jaren in de keten verder geïmplementeerd, het budgettaire effect van deze besparingen zal vanaf 2022 zichtbaar worden. In de lokale jeugdnota is de levenslooplijn leidend. Actief wordt ingezet op het versterken van preventieve maatregelen. Samenwerking met de vele partners in het 'voorliggend veld', het onderwijs en de toegang is noodzakelijk. Zaken als veiligheid, gezonde leefstijl, armoede en benutten van speelgelegenheden in de wijk zijn belangrijk. Hoe krachtiger het netwerk rondom het gezin en in de wijk, hoe meer kans op een jeugd zonder jeugdhulp. Voor 2022 ontvangen gemeenten eenmalig een compensatie voor een gedeelte van de tekorten jeugdhulp. Dit naar aanleiding van een actieve lobby vanuit de VNG.

Wmo

De Wmo kent de onderdelen wonen, vervoer, hulp bij het huishouden, begeleiding en beschermd wonen. De Wmo zet ook in op ondersteuning uit algemeen toegankelijke voorzieningen. Voorbeelden daarvan zijn de huisbezoeken aan mensen van 75 jaar en ouder, het organiseren van ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid. Ook is er aandacht voor de toename in dementie. De afgelopen periode is het abonnementstarief ingevoerd waardoor het beroep op de Wmo bij gemeenten is toegenomen. Vanuit maatwerk doen we steeds actiever een uitdrukkelijk beroep op die inwoners die zelf hun hulp bij het huishouden of hulpmiddelen kunnen financieren om dat ook te doen. Het solidariteitsbeginsel is iets waarmee inwoners ervoor kunnen zorgen dat de schaarse middelen goed terecht komen, namelijk bij die inwoners die zelf geen financiële mogelijkheden hebben.

Werk en Inkomen

Iedereen met een (bijstand)uitkering is in beeld en zit in een traject richting betaald werk, vrijwilligerswerk of een dagbesteding gericht op zelfvoorzienendheid.

Door de maatregelen als gevolg van corona is de economie tijdelijk geraakt. Er treedt vooralsnog een beperkt effect op voor het bijstandbestand. De verwachting is dat er in 2022 grofweg twee doelgroepen zijn te onderscheiden:

1. de huidige niet-werkfitte inwoner met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
2. de werkfitte inwoner die recent nog werk had en naar verwachting zelfredzaam is.

De uitgangspunten van de strategische beleidsvisie werk blijven onverminderd van kracht. Het leidende principe (een integrale aanpak op maat) is voor beide doelgroepen van belang om tot duurzame plaatsingen te komen.

Begeleiding richt zich enerzijds op de werkfitte inwoners om deze zo snel mogelijk richting betaald werk te begeleiden, waarbij maximaal een beroep wordt gedaan op de aanwezige zelfredzaamheid (eigen kracht). Zo willen we voorkomen dat nieuwe instroom langdurig bijstandsgerechtigd wordt. Anderzijds richt begeleiding zich op de niet-werkfitte inwoners met een stapsgewijze ontwikkeling richting participatie en/of (on)betaald werk, waarbij vaak sprake is van complexe problematiek. Hierbij wordt zoveel mogelijk de investering en de ontwikkeling van de afgelopen jaren geborgd.

Naast de coronacrisis spelen in 2022 ook andere autonome ontwikkelingen:

- continuering instroom van inwoners die voor 2015 een beroep konden doen op de Wajong en nu door de gemeente worden begeleid.
- maatregelen vanaf 1 juli 2021 c.q. 1 januari 2022 om de arbeidskansen van inwoners met een arbeidsbeperking te verhogen (Breed offensief);
- nieuwe taken vanwege de nieuwe inburgeringswet vanaf 1 januari 2022;

In de komende periode vormt dit alles een uitdaging voor de uitvoerende teams en vraagt het een flexibele inzet en werkwijze. Het doel is dat blijvend een goede invulling wordt gegeven aan de wettelijke taak: uitvoering geven aan de Participatiewet voor alle betrokken inwoners.

Inwoners met een minimuminkomen doen actief mee aan de samenleving

Het Nijkerkse minimabeleid wordt geëvalueerd en herijkt. De focus ligt op het optimaliseren van de toegankelijkheid en het gebruik van de minimaregelingen door een overzichtelijk pakket aan regelingen en een versimpeld aanvraagproces. Dit gebeurt in samenspraak met onze inwoners en de ketenpartners. Op deze manier zorgen wij ervoor dat alle inwoners van de gemeente Nijkerk actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit geldt bij uitstek voor onze kinderen. De evaluatie en herijking minimabeleid gemeente Nijkerk 2022-2025 wordt in het eerste kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad aangeboden.

Schuldhelpverlening is toegankelijk voor iedereen

In het najaar van 2021 wordt het Beleidskader Schuldhelpverlening gemeente Nijkerk 2021-2024 aan de gemeenteraad aangeboden. Centraal binnen dit beleidskader staat dat alle inwoners van de gemeente Nijkerk gebruik kunnen maken van schuldhelpverlening. Toegang is laagdrempelig, de beslistermijn is zo kort mogelijk en de dienstverlening wordt op maat aangeboden. Idee is dat Nijkerk kiest voor lichtere vormen van ondersteuning boven zwaardere/specialistische vormen en om deze reden kiest om actief inzet te plegen op vroeg signalering, schuldenpreventie én nazorg. Dit doen wij niet alleen, maar samen met onze ketenpartners en uitvoerende partners. Als deze kaders eind 2021 worden vastgesteld, wordt dit in 2022 geïmplementeerd in de reguliere dienstverlening. Dit geschiedt aan de hand van een uitvoeringsagenda die in het eerste kwartaal 2022 wordt vastgesteld. Hierover wordt de raad te zijner tijd nader geïnformeerd.

Handhaving binnen het sociaal domein gebeurt zowel recht- als doelmatig

In 2022 wordt het beleidskader op toezicht en handhaving herijkt. We streven hierin naar een evenwichtige combinatie tussen het naleven van verplichtingen die komen kijken bij het ontvangen van een uitkering of tegemoetkoming én het doelmatige karakter van onze regelingen. Wij verkiezen vertrouwen boven wantrouwen en zorgen er tegelijkertijd voor dat de gelden terecht komen bij de inwoners die ze het hardst nodig hebben. Het beleidskader Toezicht en handhaving gemeente Nijkerk 2022-2025 wordt in het derde kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad aangeboden.

We zijn gastvrij voor mensen die zich in de gemeente Nijkerk vestigen.

Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering van kracht. Een inburgeringsstelsel dat een tijdige start en de snelheid van de inburgering borgt, dat uitgaat van maatwerk en dualiteit (oftewel het combineren van het leren van de taal en participatie) en dat bovendien kwaliteit garandeert. Gemeenten hebben de regie over de inburgering en voeren nieuwe of gewijzigde taken uit. Het betreft een lerend stelsel waarbij zeker in de beginperiode de ervaringen van alle betrokkenen zoals nieuwkomers, de Sociaal domeinraad, vrijwilligers en professionals van belang zijn. Deze ervaringen zijn de input om te kunnen evalueren en waar nodig bij te stellen.

1.2 Te monitoren doelen

Ka	ambitie	▼	Wat gaan we doen?	▼
----	---------	---	-------------------	---

Omdat er op het moment dat deze doelen beschreven worden nog geen keuzes gemaakt zijn over waar de bezuinigingen gaan vallen is het uitvoeren van onderstaande ambities daarvan afhankelijk.

13	De uitvoerende teams zijn goed vindbaar en toegankelijk. Ze werken proactief, snel en adequaat. De kwaliteit en capaciteit zijn in lijn daarmee. De deskundigheid van de professionals is op niveau.	De Transformatie binnen het Sociaal Domein heeft ertoe geleid dat er afscheid is genomen van de fysieke wijkposten van de gebiedsteams. In het Transformatie Programma is opgenomen dat in 2021 de visie op het sociaal team, de werkwijze en de implementatie van de nieuwe manier van werken is geformaliseerd. Er zijn twee procesregisseurs werkzaam voor het Sociaal Team gemeente Nijkerk. Zij zorgen ervoor dat gestageneerde casuïstiek adequaat wordt opgelost.
16	Er is een goede afstemming tussen de gemeente en zorg- en vrijwilligersorganisaties voor optimale ondersteuning voor mensen vanuit hun eigen omgeving.	Jeugd: In de basis is onze uitgangspunt dat inwoners zoveel als mogelijk zelfredzaam zijn. Waar het niet lukt vormt de gemeente Nijkerk een lokaal vangnet met inwoners en lokale partners. Vanuit de integrale toegang werken we actief met de partners -regionaal en lokaal- samen om de juiste beweging te maken. WMO: Verder zetten we in 2022 in op het financieel beheersbaar maken van de kosten Wmo. Dat betekent dat we afschalen naar het voorliggend veld waar kan, monitoren we strenger op de contractafspraken, richten we het contractbeheer en contractmanagement in, gaan we meer in verbinding met partners daar waar de gezamenlijke verantwoordelijkheid geldt om kwalitatieve zorg te leveren binnen de financiële kaders en zoeken we meer interne samenwerking en afstemming tussen uitvoering-kwaliteit-beleid Sociaal Domein (Wmo overstijgend). Dit resulteert in een beschrijving van de benodigde processen, die binnen de organisatie zijn geborgd.
17	Mantelzorgers en vrijwilligers zijn van grote waarde voor onze samenleving. Wij ondersteunen hen bij de uitvoering van hun taken.	In nauwe samenwerking met stakeholders kijken we hoe we potentiële mantelzorgers en vrijwilligersinitiatieven kunnen ondersteunen. Als blijkt van onze waardering reiken we jaarlijks de mantelzorgwaardering uit.
18	We zetten zoveel mogelijk in op preventie om (zwaardere) zorg in de toekomst te voorkomen.	In de nieuwe inkoopafspraken met de partijen in het voorliggende veld zetten we de ingezette lijn vanuit coalitieakkoord en transformatieplan voort. Hierbij zetten we in op normalisering, afschalen en resultaatgerichte inkoopafspraken o.b.v. de vraag vanuit de samenleving. Vanuit de gemeente Nijkerk ligt de focus op de inzet van lokale partners en de samenhang van hun aanbod. Om de ambitie binnen de Wmo mogelijk te maken en dus af te kunnen schalen van NAT (Niet algemeen toegankelijk) naar AT (Algemeen toegankelijk), maken we inzichtelijk of dit in de huidige situatie mogelijk is. Zo niet, dan wordt in kaart gebracht waar mogelijke hiaten zijn. Op basis daarvan kan bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden. In 2022 zetten we

		verder in op de interne samenwerking en monitoring tussen NAT en AT. Op dit moment evalueert de gemeente Nijkerk het programma Samen sterk tegen drugs in Nijkerk 2019-2022. Het preventief aanbod is de afgelopen jaren door gemeentelijke inzet gegroeid. Het gebruik ervan stijgt en dit is een gewenste ontwikkeling. Als aanvulling en versterking van het preventief aanbod is het Leefstijlakkoord Nijkerk 2021 – 2023 vastgesteld. Met de afspraken in dit akkoord wordt een extra impuls gegeven om de kosten te verlagen.
I10	Kinderen ontvangen waar nodig (maatwerk) efficiënte ondersteuning via een gevarieerd aanbod van aanbieders.	Met de aanscherping van de inkoopcriteria is in 2021 gestart. Deze zijn met de aanbieders besproken. Vanuit de wens van normalisatie wordt de verleende jeugdhulp zo preventief als mogelijk ingezet. Met de aanbieder wordt periodiek intensief gesproken over de behaalde resultaten en de mogelijkheid tot afschaling van jeugdhulp. Vanuit Foodvalley monitoren de contractmanagers zowel de inkoop als het facturatieproces. Dit wordt actief met de beleidsmedewerkers Jeugd afgestemd. Vanuit het uitvoeringsteam Jeugd (voorheen gebiedsteam) zijn de contacten laagdrempelig zodat snel kan worden geschakeld op mogelijke signalen. Ook hier is de omschakeling reeds gemaakt eerst te bekijken of ondersteuning nodig is of dat betrokkene of zijn/haar omgeving zelf oplossingsgericht aan de slag kan. Mocht dit echt niet mogelijk zijn dan wordt er naar maatwerk ondersteuning gekeken/verwezen.
I11	Inwoners met een (bijstand) uitkering zijn in beeld en het doel is om iedereen in een traject te hebben richting betaald werk, vrijwilligerswerk of een dagbesteding gericht op zelfvoorzienendheid.	Ook in 2022 verwachten we nog effecten van de maatregelen rondom corona. Het is vooralsnog onzeker in welke mate. Tegelijk is het van belang om voor de inwoners die vanuit de Participatiewet begeleiding ontvangen de reguliere dienstverlening op peil te houden. Dat betekent een integrale aanpak op maat waarbij iedereen in beeld blijft en een actueel traject heeft. Naast deze ambitie worden ook de overige doelen van de strategische beleidsvisie op werk geëvalueerd. Zo kan een richting worden bepaald voor de nieuwe beleidsperiode (vanaf 2023). Ook voor deze evaluatie is het van belang om het monitoren en verantwoording afleggen met behulp van meetbare en voorspelbare indicatoren verder te optimaliseren. Daarbij wordt betrokken in welke mate de dienstverlening en inzet van activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de vastgestelde bestuurlijke ambities, inclusief het financiële aspect. Verder is een cliënttevredenheidsonderzoek onderdeel van de evaluatie.
I15	Wij zijn gastvrij voor mensen die zich in de gemeente Nijkerk vestigen. Wij vinden het belangrijk dat nieuwkomers zo snel mogelijk volwaardig en zelfstandig deelnemen aan onze samenleving.	Vanaf 2022 is de nieuwe Wet inburgering van kracht waarbij de gemeente een regierol heeft. Deze geldt voor nieuwkomers die in 2022 gehuisvest worden. Het betreft een lerend stelsel waarbij het belangrijk is om de ervaringen van de nieuwkomers, vrijwilligers, professionals etc. te monitoren zodat, wanneer nodig, bijstelling kan plaatsvinden. De nieuwkomers die al in Nijkerk wonen, willen we in de geest van de nieuwe wetgeving ondersteunen. Hiertoe ondernemen we specifieke activiteiten als het koppelen van nieuwkomers

		aan een sociaal maatje en het introduceren bij sport- en/of cultuuractiviteiten.
Bg	Minder huishoudens die (problematische schulden) hebben.	Schuldenpreventie en vroeg signalering spelen een prominente rol in ons beleid. De pilot "Op tijd Erbij" wordt in 2022 dan ook geïmplementeerd in de reguliere dienstverlening. Daarnaast investeren wij, samen met onze partners, in een toegankelijke, laagdrempelige toegang tot schuldhulpverlening voor alle inwoners. Dus ook voor ondernemers. Wij zetten in op stress-sensitieve dienstverlening zodat inwoners zich onderdeel voelen van de oplossing. Hierdoor zullen minder inwoners in de beginfase uitvallen. Ook gaan wij actiever inzetten op nazorg-trajecten zodat recidive (herhaling) zoveel mogelijk voorkomen wordt.

1.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator (jeugd)	Htv	Eenheid	2018	2019	2020	Bron
1. Absoluut verzuim per 1.000 inw. leerplichtigen	4.	Aantal per 1.000 inw. 5-18 jr.	0,8	-*	-*	DUO/Ingrado
2. Relatief verzuim per 1.000 inw. leerplichtigen	4.	Aantal per 1.000 inw. 5-18 jr.	37	14	-*	DUO/Ingrado
3. Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (%)	4.	% van het totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	1,4	1,5	-*	DUO/Ingrado
4. Jongeren met jeugdhulp	6.	% van alle jongeren tot 18 jaar	10,0	9,2	9,1	CBS Jeugd
5. Jongeren met jeugdbescherming	6.	%	1,0	1,1	1,1	CBS Jeugd
6. Jongeren met jeugdreclassering	6.	%	0,3	0,2	0,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
7. Jongeren met een delict voor de rechter	6.	%	0,0	1,0	-*	CBS Jeugd
8. Personen met een bijstandsuitkering	6.	Aantal per 10.000 inw.	190,3	183,7	232,7	CBS
9. Lopende re-integratievoorzieningen	6.	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	203,1	139,0	302,2	CBS
10. Kinderen in een uitkeringsgezin	6.	% kinderen tot 18 jaar	3,0	3,0	-*	CBS
11. Werkloze jongeren	6.	%	1,0	1,0	-*	CBS

Indicator (jeugd)	Htv	Eenheid	2018	2019	2020	Bron
12. Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	6.	Per 10.000 inw	510	560	470	CBS

1. Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en of kwalificatie plichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven, per 1.000 inwoners.
2. Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel staat ingeschreven op een school, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt, per 1.000 inwoners.
3. Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
4. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014) Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische en psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedproblemen van de ouders.
5. Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
6. Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
7. Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
8. Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak—en thuislozen zijn niet inbegrepen.
9. Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.
10. Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (BBZ) verstaan.
11. Personen van 16 jaar t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie
12. Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO. Voor de WMO-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

1.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Verordening en beleidsregel Meedoen	2017 en verder	2017
Regionaal Voortijdig schoolverlaten programma, RMC sub regio Eem	2020 – 2024	2020
Visie op de vernieuwing van het Sociaal Domein	2015 en verder	2017
Visiedocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 en verder	2017
Jeugdprogramma: een kind- en gezinsvriendelijke gemeente	2019-2023	2018
Regiovisie: Geweld hoort nergens thuis	2020-2024	2020
Uitvoeringsplan Preventie van schulden	2017 en verder	2016
Hoofddijnennota "Op weg naar een vernieuwd sociaal domein"	2015 en verder	2014
Aanvullend beleidskader sociaal domein	2015 en verder	2014
Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	2016-2019	2016
Jaarplan Kind & Gezinsvriendelijke gemeente	2019	2019
Transformatieplan sociaal domein	2020-2025	2020
Visie op werk "Op weg naar een duurzaam perspectief"	2019-2022	2019

1.5 Samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM	Het Rijk en de gemeenten hebben een grote verantwoordelijkheid in het faciliteren van aspecten die een bijdrage kunnen leveren aan een goede gezondheid van de inwoners en het versterken van de eigen kracht. De VGGM ondersteunt en adviseert de gemeente bij de beantwoording van de centrale sturingsvragen hierover.
Foodvalley: Jeugdhulp & Verwijsindex	De inkoop jeugdhulp is per 2020 doorontwikkeld om in afstemming met aanbieders meer inzet op bereikte resultaten en uitgaven te krijgen. Met de vele aanbieders is via accounthoudersschappen contact. Met de grotere aanbieders per kwartaal. Dit zodat de uitvoering actief wordt gevolgd en waar nodig bijgesteld. Via het Knooppunt verloopt de facturatie, monitoring en vindt beleidsmatige aansturing plaats. Nationaal loopt de regio Foodvalley qua monitoring en inzicht op casusniveau voorop.
Noord-Veluwe: Passend Onderwijs* Regio Amersfoort:	Scholen hebben in de Wet Passend Onderwijs de zorgplicht gekregen. Dit betekent dat het verplicht is om voor alle kinderen een passende plek/een passend onderwijsprogramma te bieden. Als dat niet binnen de school kan, dan is de school verantwoordelijk om een andere school (binnen of buiten het samenwerkingsverband) te vinden waar dit wel kan. Thuiszitters zouden hierdoor niet meer voor moeten komen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de leerplicht. Er is een regionaal ambtelijk overleg voor opgericht ter voorbereiding op het formele OOGO (Op overeenstemming gerichte overleg) met de verantwoordelijk wethouders.
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)*	Doelstelling is om door een bestuurlijke en operationele herinrichting van de RMC-functie te zorgen voor meer zicht en een betere grip op de grootste groep voortijdig schoolverlaters, de 18+. Gezocht wordt naar een zo goed mogelijke regionale samenwerking en afstemming, o.a. op het administratieve vlak, en een inrichting, waarbij goede sturing mogelijk is op de gewenste samenwerking met het sociaal domein. Het doel van de RMC-functie is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (in de leeftijdsgroep tot 23 jaar).
Regio Amersfoort: Volwasseneneducatie*	Het in samenwerking tot stand brengen van het Regionaal Plan Educatie. Daarnaast wordt overlegd over de lokale inzet van de regionale middelen op het gebied van volwasseneneducatie.
Regio Amersfoort: Maatschappelijke opvang & beschermd*woners	Amersfoort is centrumgemeente en regelt vanuit deze wettelijke verplichting de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen voor inwoners uit de regio Amersfoort. Nijkerk valt voor wat betreft de maatschappelijke opvang en beschermd wonen tot 2022 onder Amersfoort. Vanaf 2022 worden gemeenten hier zelf verantwoordelijk voor. Per 2023 wijzigt de bekostiging (van centrumgemeente naar bekostiging op basis van woonplaatsbeginsel).
Regio Amersfoort: Regionaal werkbedrijf Amersfoort	De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de uitvoering van de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt binnen de regio Amersfoort. Binnen de arbeidsmarktregio is het regionaal Werkbedrijf actief. Er zijn samenwerkingsafspraken opgesteld tussen gemeenten, het UWV en de sociale partners. Het primaire doel is het matchen van arbeidsgehandicapten op de extra banen waarvoor werkgevers zich garant hebben gesteld. Daarnaast is het wenselijk dat de brede groep van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt (ook) onder de aandacht worden gebracht van werkgevers. Andere gerelateerde samenwerkingsverbanden zijn het Werkgeversservicepunt (WSP), Jongerenloket en Leerwerkloket.
Inclusief Groep N.V. (IG)	De Inclusief groep geeft uitvoering aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet (PW). En streeft hierbij naar een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen duurzaam kan deelnemen en waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt optimaal kunnen participeren.

1.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inclusief verbonden zijn.

<i>-/- = nadeel</i>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Lasten	38.837	37.208	36.639	36.586
Baten	7.519	7.522	7.522	7.522
Saldo programma	-31.318	-29.686	-29.117	-29.064

Budget

Bij het programma Inclusief horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.385	44	-2.341
6.2	Gebiedsteams	2.607	0	-2.607
6.3	Inkomensregelingen	9.648	7.165	-2.483
6.4	Begeleide participatie	1.821	0	-1.821
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.613	63	-1.550
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.848	247	-7.601
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	12.915	0	-12.915
		38.837	7.519	-31.318

2.1 Inleiding en ontwikkelingen

Thema Energiek: een vitale en betrokken samenleving

Maatschappelijke opgave:

In Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk is het goed leven en verblijven. Wederzijds inlevingsvermogen en verbinding met elkaar dragen daaraan bij. Een gezonde leefstijl en een prettige leefomgeving zijn belangrijk voor het welzijn. Religie, sport, kunst en cultuur leggen verbindingen, brengen ontspanning, geven betekenis en dragen ertoe bij dat inwoners betekenisvol kunnen meedoen. Er is, mede vanuit een preventieve aanpak, aandacht voor groepen en individuen om het meedoen te vergroten met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en vitaliteit op sociaal, geestelijk, lichamelijk en maatschappelijk gebied. We koesteren onze vrijwilligers en mantelzorgers.

Maatwerk met resultaat

We willen maatwerk, ruimte voor innovatie, minder regelgeving. Initiatiefnemers worden uitgedaagd om samen te werken. Vanuit de inzet op normaliseren zetten we actief in op preventie in combinatie met een zo stevig mogelijk netwerk rondom onze inwoners. Deze inzet plegen we omdat we ervan uitgaan dat als het welbevinden van inwoners op peil is en zij goed in hun vel zitten, de behoefte aan ondersteuning en zorg beperkt is en waar mogelijk tijdelijk. Uiteraard vormt de gemeente een vangnet voor inwoners bij wie een structurele ondersteuningsbehoefte aanwezig is.

Voor een vitale en betrokken samenleving leggen we voor 2022 de focus op de volgende onderwerpen:

Er is een breed en gevarieerd aanbod van goede en veilige sportvoorzieningen. We gaan uit van de zelfstandigheid van verenigingen en stimuleren verenigingen om hun maatschappelijke rol op te pakken.

Veel inwoners ontmoeten elkaar wekelijks via de binnen- en/of buitensport. Er loopt een proces om sportverenigingen meer verantwoordelijk te geven bij het beheer en onderhoud van de terreinen en de gebouwen. Via trajecten als JOGG (jongeren op gezond gewicht), het in 2021 gestarte Nijkerkse leefstijlakkkoord en het Sport- & beweegakkkoord bouwen we ook in 2022 verder aan een gezonde leefomgeving.

Onze voorzieningen passen bij een goed woonklimaat. We geven via het subsidie- en tarievenbeleid richting aan het maatschappelijk vastgoed.

De gemeente investeert jaarlijks miljoenen in goede onderwijshuisvesting, sportvoorzieningen, jeugdhonken, de bibliotheek, etc. Via subsidies worden inwoners en organisaties ondersteund om lokaal activiteiten te organiseren. Het subsidie- en tarievenbeleid is herijkt met als resultaat eenduidige en transparante tarieven en subsidies die de vitaliteit en actieve betrokkenheid van de inwoners stimuleren.

Kunst en cultuur heeft onze aandacht. We gaan zorgvuldig om met ons cultureel erfgoed en stimuleren cultuureducatie.

Nijkerk is een oude stad en in de 3 kernen en het buitengebied zijn veel monumenten waar we trots op zijn. Veel inwoners zijn actief binnen het aanbod van kunst- en cultuur: van amateur tot professional. In de visie Eigenheid en Karakter (kansen voor erfgoed in de gemeente Nijkerk) worden 5 kernkwaliteiten van de gemeente Nijkerk benoemd. We nemen elk jaar deel aan de monumentendag en hebben een museum Oud Nijkerk dat door vrijwilligers ondersteund wordt. We hebben aandacht voor cultuurparticipatie en cultuureducatie.

De cultuurhistorische waardenkaart is vastgesteld en wordt geïmplementeerd in het ruimtelijke domein en vormt een belangrijk onderdeel van ons landschapsontwikkelingsplan en de te ontwikkelen omgevingsvisie voor Nijkerk.

Passend onderwijs gaat voor jeugdhulp. Scholen zijn veilige plekken en ze zijn goed bereikbaar. Leerlingenvervoer is veilig en qua aanrijdtijden betrouwbaar. We zetten in op het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten en 'thuiszitten'.

In de jeugdnota staat het (jonge) kind op weg naar volwassenheid centraal. Het onderwijs is één van de belangrijkste plaatsen waar kinderen en jongeren werken aan hun ontwikkeling tot gezonde en zelfstandige volwassenen. Goed leerlingenvervoer en actieve preventieve inzet van leerplichtambtenaren dragen hier aan bij. Waar mogelijk stimuleren we de zelfstandigheid van jongeren in het leerlingenvervoer. Sinds de Wet Passend Onderwijs van kracht is, is er een zorgplicht bij scholen neergelegd. Scholen zijn verantwoordelijk om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een goede onderwijsplek te bieden. Hiervoor werken scholen in regionale samenwerkingsverbanden samen. Er wordt actief de link gelegd tussen uitval/verzuim via leerplicht én de voorspellende waarde in de jeugdhulp. Het leerlingenvervoer wordt met enkele partnergemeenten binnen de regio Foodvalley uitgevoerd.

2.2 Te monitoren doelen

Kq	ambitie	Wat gaan we doen?
E4	In de gemeente Nijkerk hebben we aandacht voor onze gezondheid. Het huidige gezondheids- en sportbeleid voor kinderen en jongeren zetten we met kracht voort. We stimuleren het sporten en bewegen voor ouderen. We zijn een JOGG-gemeente en zorgen ervoor dat sport- en beweegmogelijkheden in en om onze woonkernen beschikbaar zijn.	Nijkerk is een JOGG-gemeente. Specifieke activiteiten rondom gezondheid zijn opgenomen in de jeugdnota 2019 - 2023. Daarnaast is vorig jaar het Sport- en beweegakkoord gesloten met alle sportaanbieders in de gemeente. Daarmee willen we bereiken dat: 1. er goed sportaanbod is voor kinderen, zodat ze een sportieve start kunnen maken. 2. sporten en bewegen bereikbaar is voor iedereen, 3. men streeft naar sterke toekomstbestendige sportverenigingen en andere aanbieders van sport. Met het uitvoeringsbudget vanuit het Rijk zetten we ons in om samen met de sportaanbieders bovenstaande doelstellingen te bereiken. Ook is er sinds kort een Leefstijlakkkoord. Met dit akkoord willen we inwoners, naast kiezen voor sporten en bewegen, verleiden om nog meer gezonde keuzes te maken. De afspraken in het Leefstijlakkkoord zijn aanvullend en versterkend op wat er al is. In het Leefstijlakkkoord staan 4 speerpunten: 1. De gezonde keuze = de makkelijke keuze 2. Een rookvrije generatie 3. Alcohol- en middelengebruik verder terugdringen 4. Iedereen doet mee Ook hiervoor ontvangen we een uitvoeringsbudget vanuit het Rijk. Hiermee kunnen we de komende jaren extra inzet plegen op deze speerpunten.

E5	Met de meeste kinderen in de gemeente Nijkerk gaat het goed en dit willen we ook zo houden. Het is belangrijk om de gezondheidstoestand van de Nijkerkse kinderen te monitoren. Preventieve interventies zetten we indien noodzakelijk in.	In 2021 heeft de VGGM de kindmonitor uitgevoerd. De kindmonitor vindt 1 x 4 jaar plaats om de gezondheidstoestand van de Nijkerkse kinderen in beeld te krijgen. Vanuit het lokale sportakkoord is de ambitie dat geen enkel kind een motorische achterstand oploopt en dat alle kinderen aan de beweegrichtlijnen voldoen. De schoolsetting is daarbij kansrijk, juist daar is het mogelijk om het beweeggedrag te beïnvloeden. Via Nijkerk Sportief en Gezond worden allerlei activiteiten op de scholen aangeboden om deze ambitie te behalen.
E6	We investeren in een breed en gevarieerd aanbod van voldoende en veilige sportvoorzieningen. We gaan uit van de zelfstandigheid van verenigingen en stimuleren verenigingen om hun maatschappelijke rol op te pakken.	Via de BBN (Beheercommissie Buitensport Nijkerk) zijn de buitensportverenigingen actief betrokken bij het onderhoud en contractbeheer van de velden. We zijn met hen in overleg om te komen tot een recht van opstal op de kleedkamers, zodat ze ook daarin meer verantwoordelijkheid krijgen. Een van de doelstellingen in het lokale sportakkoord is om aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar blijft. Nijkerk sportief en gezond biedt via verschillende activiteiten verenigingsondersteuning op maat.
E7	We investeren in voorzieningen die passen bij een goed woonklimaat. We geven daarbij richting aan het subsidie- en tarievenbeleid voor het maatschappelijk vastgoed.	De komende jaren investeert de gemeente in vervanging/renovatie van maatschappelijke voorzieningen voor sport, onderwijs en andere basisaccommodaties. Daarbij wordt ook geïnvesteerd in duurzaamheid. Met ingang van 1 januari 2022 gaat een nieuw subsidie- en tarievenbeleid gelden.
E8	We hebben aandacht voor kunst en cultuur. We gaan zorgvuldig om met ons cultureel erfgoed en stimuleren cultuureducatie.	We gaan cultuurparticipatie voor zowel jeugd als volwassenen bevorderen. Samen met het primair onderwijs, de culturele instellingen, de cultuurmakelaar en de culturele raad zetten we in op de kwaliteit van cultuureducatie. De ontvangen Coronagelden voor Cultuur gaan we de komende tijd inzetten om de Nijkerkse Cultuursector te ondersteunen en te herstellen van de geleden schade door corona.
E12	Passend onderwijs wordt voorafgaand aan jeugdhulp benut. Scholen zijn veilige plekken en ze zijn goed bereikbaar. Leerlingenvervoer is veilig en betrouwbaar. We zetten in op het tegengaan van vroegtijdig schoolverlaten en 'thuiszitten'.	In 2021 is een procesbeleider passend onderwijs gestart. Hierdoor vindt o.a. afstemming plaats tussen onderwijs en jeugdhulp op zowel bestuurlijk en uitvoerend niveau. In het schooljaar 2021-2022 start de pilot passend onderwijs jeugdhulp. Deze pilot gaat uit van het benutten van de expertise van het onderwijs. Voor het in zetten van preventie en het vroeg signaleren van problematiek. Daarnaast worden de inhoudelijke afspraken m.b.t. voor- en vroegschoolse educatie onder de loep genomen en verwerkt in een aangepast convenant met peuteropvang, onderwijs, VGGM en de gemeente. Denk aan thema's als doorgaande ontwikkellijnen, overdracht van voorschools naar vroegschoolse, ouderbetrokkenheid etc.

		Het (demissionaire) kabinet heeft het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen, met als doel om onderwijsvertragingen in te lopen die zijn ontstaan door de schoolsluitingen en Corona. Scholen, instellingen en de gemeente ontvangen hier budget voor om in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in te zetten (gemeente Nijkerk circa € 9 ton). De opgave voor de komende periode is om met de scholen en andere betrokkenen te bekijken hoe we kunnen helpen, met aanvullende programma's, begeleiding of kennisdeling. De NPO-opgave wordt verbonden met de huidige opgaven waar we als gemeente voor staan. Denk met name aan het verbinden van onderwijs met jeugdhulp. Gekeken wordt welke inzet binnen het onderwijs of de voorschoolse voorzieningen de druk op de jeugdhulp verkleint.
E13	Wij stimuleren een verbeterde aansluiting van verschillende vormen van onderwijs en de aansluiting van het onderwijs op het bedrijfsleven.	Wij ondersteunen initiatieven die ontstaan vanuit een verbeterde afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven. Een voorbeeld hiervan is de Food Academy Nijkerk waar inmiddels drie MBO-opleidingen vorm krijgen in Nijkerk.
E15	We stimuleren de taalontwikkeling en zetten in op de aanpak van laaggeletterdheid.	Elke gemeente moet het regionale plan laaggeletterdheid lokaal vertalen in een lokale aanpak. Op dit moment wordt gewerkt aan een breed lokaal plan laaggeletterdheid. Er wordt breder en integraler (doelgroep, leeftijd, vraag en aanbod etc.) gekeken dan onze huidige aanpak van laaggeletterdheid bij de 18+ doelgroep vanuit "volwasseneneducatie" (via NL Educatie en Taalhuis Nijkerk), de taalklas en voor- en voerschoolse educatie in de peuteropvang. De benodigde aanpak om bepaalde doelen (uit het coalitieakkoord) te behalen versus de huidige aanpak wordt tegen het licht gehouden. In 2022 wordt gestart met het werken aan de hand van de lokale aanpak laaggeletterdheid.

2.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator (jeugd)	Htv	Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	Bron
1. Niet wekelijkse sporters	5.	%	43,1	-*	-*	-*	-*	CBS, RIVM

Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder.

2.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Sportnota	2013 - 2025	2013
Nota Maatschappelijk Vastgoed	2013 - 2025	2013
Sport- en beweegakkoord	2020 en verder	2020

Leefstijlakoord	2021-2023	2021
Regionale visie Publieke Gezondheidszorg Gelderland Midden	2017 - 2025	2017
Visiedocument Dialooggroep Leefstijl	2017 en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Leefstijl	2017 en verder	2017
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 - 2018	2012
Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2019 - 2035	2018
Convenant resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie"	2015 en verder	2014

2.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (gezondheidsdeel)	De VGGM ondersteunt de gemeente bij het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van haar inwoners, met extra aandacht voor risicogroepen. Binnen de regionale samenleving wordt gestreefd naar het optimaal faciliteren van gezondheid bevorderende initiatieven die zorgdragen voor een goede positieve gezondheid van onder andere de inwoners van de gemeente Nijkerk.
Regio Foodvalley: onderdeel Frisvalley	Regionale samenwerking in de Regio Foodvalley voor een integrale aanpak van de alcoholmatiging bij jongeren.

2.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Energiek verbonden zijn.

-/- = nadeel	2022	2023	2024	2025
Lasten	11.582	11.432	11.761	11.921
Baten	1.284	1.284	1.284	1.283
Saldo programma	-10.298	-10.148	-10.477	-10.638

Budget

Bij het programma Energiek horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
4.1	Openbaar basisonderwijs	136	0	-136
4.2	Onderwijshuisvesting	2.955	19	-2.936
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.323	750	-1.573
5.1	Sportbeleid en activering	621	0	-621
5.2	Sportaccommodaties	2.273	500	-1.773
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	224	9	-215
5.4	Musea	48	2	-46
5.5	Cultuur erfgoed	161	0	-161
5.6	Media	866	4	-862
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18	0	-18
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	181	0	-181
7.1	Volksgesondheid	1.776	0	-1.776
		11.582	1.284	-10.298

3.1 Inleiding en ontwikkelingen

Thema Duurzaam: we sorteren met de gemeente Nijkerk voor op de toekomst

Maatschappelijke opgave:

We zetten ons met ambitie in voor een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk. We leven in een waardevolle omgeving waar sociale verbondenheid voelbaar is en ervaren wordt. Een omgeving waarin op een verantwoorde en duurzame wijze wordt omgegaan met de belangen van bewoners, ondernemers, recreanten en natuur en waarin regionaal wordt samengewerkt. Waar groene ruimte en monumenten rust en inspiratie geven en belangrijk zijn voor het welzijn en de identiteit van onze gemeente.

Het roer gaat om

Op het gebied van klimaat en energie gaan we naar een ander tijdperk. Met het vaststellen van de Routekaart Energieneutraal Nijkerk (2019) en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma (2020) is het roer definitief omgegaan, omdat we inzien dat de wereld en dus ook onze gemeente Nijkerk op een goede manier moet worden overgedragen aan toekomstige generaties. We hebben op dit punt duidelijke ambities, die we deels in samenwerking met de regio Foodvalley willen realiseren. In de Regionale Energiestrategie (RES) nemen we een proactieve positie in. Duurzaamheid biedt ook volop kansen voor economische ontwikkeling. We werken hierbij actief samen met lokale en regionale partners.

Om de ambities en daarmee een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk waar te maken leggen we de focus op de volgende ambities.

De gemeente Nijkerk is energieneutraal in 2050.

In 2020 is het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Energieneutraal vastgesteld. In 2022 gaan we verder met de uitvoering van dit programma en de Routekaart in het Uitvoeringsprogramma. Daarin zijn keuzes gemaakt gelet op de beperkte beschikbaarheid van personele en financiële middelen. De uiteindelijke ambitie voor een energieneutrale gemeente in 2050 blijft overeind. Bij de uitvoering van het programma zullen we de voortgang in realisatie van onze ambities monitoren met een jaarverslag.

In het programma staan drie thema's centraal: Energiebesparing, Duurzame Opwek van Elektriciteit en de Warmtetransitie. Om energieneutraal te worden, willen we zo min mogelijk energie gaan gebruiken en de energie die we gebruiken moet afkomstig zijn van een duurzame bron. Dit betekent dat we volop inzetten op het reduceren van ons energiegebruik, zowel in woningen als bij bedrijven. Daarnaast bieden we ruimte voor het ontwikkelen van een zonneveld langs de A28 en zetten we de eerste stappen om van het aardgas af te gaan. Om inwoners er zo goed en zo vroeg mogelijk bij te betrekken, zetten we flink in op communicatie en participatie. In 2020 is het beleidskader Zon op land opgesteld en vastgesteld, aan het beleidskader Wind wordt momenteel hard gewerkt. De definitieve RES (Regionale Energie Strategie) is vastgesteld in 2021 en wordt in 2022 uitgevoerd.

Najaar 2021 wordt de Transitievisie Warmte vastgesteld. Deze bouwt voort op de in 2019 opgestelde warmteverkenning. De Transitievisie Warmte wordt verder vertaald in een Uitvoeringsprogramma Warmte 2022-2025.

De Transitievisie Warmte beschrijft wanneer welke wijken van het aardgas afgaan en welk alternatief ervoor in de plaats komt. Ook beschrijft het de kosten die met deze transitie gepaard gaan en hoe deze gedragen worden. Inwoners worden meegenomen bij het opstellen van dit document. Bij de herinrichting van de wijken

Campenbuurt en Renselaer doen we eerste ervaringen op en verzamelen we input voor de uitvoering van de warmtetransitie.

We geven het goede voorbeeld met ons eigen vastgoed. Het gemeentelijk vastgoed kent in 2022 gemiddeld label B. Bij de ontwikkeling van het nieuwe gemeentehuis zetten we hoog in op de duurzaamheidsambities.

De gemeente zet actief in op een duurzame en toekomstbestendige gemeente Nijkerk. Als gemeentelijke organisatie is het dan ook logisch om een voorbeeldfunctie te vervullen bij realisatie en gebruik van onze gebouwen. Onderdeel daarvan is het installeren van zonnepanelen op de brandweerkazerne. Ook andere gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd en krijgen uiterlijk in 2022 label B of beter.

We stimuleren het verduurzamen van het bedrijfsleven en de economie

We doen onderzoek naar restwarmte bij bedrijven. We stimuleren energiebesparing bij bedrijven. Het bedrijfsleven wordt betrokken bij het project Duurzame Verbinding A28.

3.2 Te monitoren doelen

Kd	ambitie	Wat gaan we doen?
D1	De gemeente Nijkerk is CO2-neutraal in 2035 en energieneutraal in 2050. In 2020 zijn het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Energieneutraal en het beleidskader Zon op land vastgesteld. In 2021 hebben we ook een beleidskader wind.	Binnen afzienbare tijd betrekken we het nieuwe gemeentehuis. Dit draagt bij aan de doelstelling van gemeentelijk vastgoed energielabel B. Daarnaast zal – in het kader van de duurzame opwek van energie – het project A28 steeds concretere vormen aannemen. Het doel is ten minste 2 windturbines en maximaal 40 ha zon langs de A28. Met de bedrijven gaan we aan de slag om de daken te voorzien van zonnepanelen.
D3	In 2050 is Nijkerk van het aardgas af. Dit draagt bij aan de doelstelling om energieneutraal te worden, omdat we dan niet meer afhankelijk zijn van de fossiele brandstof aardgas. Onderdeel hiervan is het reduceren van de energievraag door middel van verregaande energiebesparingsmaatregelen.	In 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld en uitgewerkt. In 2022 maken we een start met de uitvoering van het bijbehorende uitvoeringsprogramma. De warmtecoördinator richt zicht op het transitie gereed maken van de diverse wijken door middel van Wijk Uitvoeringsplannen (WUP's).
D6	Een aanzienlijk groter deel van het regenwater komt in de bodem terecht in plaats van in het riool. We stimuleren de ontstening en vergroening van de wijken en buurten van onze kernen en zijn zuinig op het groen in ons buitengebied.	We nemen maatregelen ten behoeve van klimaatadaptie en hittestress. We voeren het addendum voor het GRP uit. Hiervoor worden bij de herinrichting en bij nieuwbouwwijken maatregelen getroffen zoals bijvoorbeeld groene daken, meer groen, waterdoorlatende bestrating etc. Daarnaast gaan we intensiever het regenwater scheiden door het aanleggen van een separaat rioolstelsel.
D7	Wij monitoren en sturen actief bij om de hoeveelheid restafval blijvend te verminderen.	Door actief te communiceren willen wij zorgen voor vermindering van GFT en etensresten in restafval. Dit maakt namelijk het grootste deel uit van het restafval. We voeren concrete acties op het terugdringen van etensresten in restafval met als doel minder dan 100 kg restafval per inwoner per jaar.

D10	We zetten in op het verduurzamen van het bedrijfsleven en de economie.	Meerdere bedrijven doen actief mee in het kader van het project Duurzame Verbinding A28. Daarmee ondersteunen we de duurzame doorontwikkeling van het lokale bedrijfsleven.
-----	--	---

3.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2018	2019	2020	Bron
1. Omvang huishoudelijk restafval	7.	Kg per inwoner	114	94	-*	CBS
2. Hernieuwbare elektriciteit	7.	%	5,7	7,5%	-*	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

1. Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

2. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

-* nog geen cijfers beschikbaar

3.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Afvalbeleidsplan	2017 en verder	2017
Visie op werk "Op weg naar een duurzaam perspectief"	2019 – 2021	2018
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)	2018 – 2022	2018
Routekaart energieneutraal Nijkerk 2050	2019 – 2050	2019
Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Nijkerk	2020 - 2023	2020
Regionale Energie Strategie (RES)	2020 – 2030	2021
Beleidskader Duurzame opwek zon op land	2020 en verder	2020

3.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio Foodvalley	In gezamenlijkheid opstellen van en richting geven aan de Regionale Energie Strategie in het kader van duurzame opwek.

3.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Duurzaam verbonden zijn.

<i>-/- = nadeel</i>	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.872	5.646	5.653	5.660
Baten	6.230	6.034	6.041	6.048
Saldo programma	358	388	388	388

Indicatie budget

Bij het programma Duurzaam horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
7.2	Riolering	1.921	2.227	306
7.3	Afval	3.080	3.800	720
7.4	Milieubeheer	871	203	-668
		5.872	6.230	358

4.1 Inleiding en ontwikkelingen

Thema Ruimte: om in te wonen en verblijven, om te koesteren en zuinig op te zijn

Maatschappelijke opgave:

De gemeente Nijkerk ligt zeer gunstig op de grens van Randstad, de Veluwe en aan de Randmeren. Comfortabel wonen in een groene omgeving en veel voorzieningen die op korte afstand beschikbaar zijn, dragen bij aan een open en aangenaam leefmilieu. Een levendige, groeiende gemeente met bruisende kernen. Bereikbaarheid en veiligheid vormen de basis voor een aangenaam woon-, verblijfs- en ondernemersklimaat. In 2022 krijgt de Omgevingswet vorm in Nijkerk. Voor de inwerkingtreding, en implementatie van de Omgevingswet zijn noodzakelijke investeringen nodig. Daarvoor is het structurele bedrag verhoogd in 2022.

De opgaven wonen, klimaat en duurzaamheid hebben in 2022 effect op ruimte en groen in Nijkerk. De bereikbaarheid van Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk over de weg en per spoor staan na corona weer onder druk. De oplopende kosten in met name de bouw, zorgen voor een hoge kostendruk en vertragingen bij herinrichtingsplannen. Hierop wordt in de plannen en planuitvoering zo veel mogelijk geanticipeerd.

Behoud onderscheidende kwaliteit kernen

De komende jaren komen veel omvangrijke ruimtelijke ontwikkelingen op ons af en neemt de druk op de gemeente Nijkerk toe. De verwachting is dat de mobiliteit en het aantal inwoners in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk nog aanzienlijk zullen toenemen. Die groei willen we goed inpassen. De leefbaarheid in de gemeente Nijkerk willen we behouden en – waar mogelijk – verbeteren. Deze ontwikkelingen bieden kansen en mogelijkheden en vragen om zorgvuldige keuzes om onze bijzondere kwaliteiten te behouden en versterken. Voor alle toekomstige ontwikkelingen geldt voor ons dat kwaliteit boven kwantiteit gaat. Ons centrale uitgangspunt is het behouden van de onderscheidende kwaliteit van de kernen Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk alsmede het behouden en versterken van de kwaliteit van de aanwezige landschappen en bufferzones zoals de groene recreatieve zone tussen de gemeente Nijkerk en Amersfoort, inclusief versterking van het Hoevelakense Bos.

Om deze maatschappelijke opgave op te pakken wordt de focus voor 2022 gelegd op de opstelling van de Omgevingsvisie, implementatie van de Omgevingswet, het realiseren van woningbouwlocaties en een kwalitatief goed beheer van de openbare ruimte.

Implementatie Omgevingswet

In het voorjaar 2021 is besloten de inwerkingtreding van de Omgevingswet een half jaar op te schuiven. Volgens de planning treedt de wet nu op 1 juli 2022 in werking. De voorbereidingen voor de implementatie gaan ondanks het uitstel in Nijkerk gestaag door. Daarbij liggen we redelijk goed op koers, uitgaande van de lijst van de VNG met “Minimale acties Omgevingswet”. Het betreft voor een groot deel inhoudelijke acties en acties op het gebied van informatisering. Daarnaast behelst de Omgevingswet een andere manier van werken. Hieraan wordt de komende periode veel aandacht besteed, onder andere door de introductie van het Omgevingsspel. Met het dichterbij komen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook meer duidelijkheid over de noodzakelijke investeringen om deze wet in Nijkerk goed te implementeren.

Omgevingsvisie

Met brede betrokkenheid van de samenleving wordt momenteel gewerkt aan een langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving; de Omgevingsvisie gemeente Nijkerk 2040. Deze visie beschrijft de ontwikkelingen in de gemeente tot 2040, en heeft betrekking op wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit, landschap en buitengebied. De

gemeente Nijkerk kent een rijk cultuurhistorisch erfgoed en de drie kernen zijn omringd door prachtige landschappen. Ook duurzaamheid is een belangrijk, overkoepelend thema. Op dit moment wordt gewerkt aan een koersdocument. Het koersdocument geldt als kader waarbinnen de ontwerp omgevingsvisie tot stand komt en waarmee het gesprek met de samenleving kan worden gevoerd.

De verwachting is dat de omgevingsvisie (afhankelijk van de snelheid van het proces) in het tweede kwartaal van 2021 aan de raad kan worden aangeboden. In relatie met de omgevingsvisie is of wordt een aantal specifieke beleidsvisies ontwikkeld en uitgewerkt zoals bijvoorbeeld de woonvisie (vastgesteld door de raad) en mobiliteitsvisie. Ook wordt voor het thema duurzaamheid (zon en wind) de verbinding gelegd met de opgestelde regionale energie strategie (RES) en het programma duurzaamheid.

Na vaststelling van de eerste Nijkerkse omgevingsvisie start het traject om te komen tot een daadwerkelijke integrale omgevingsvisie conform de vereisten van de omgevingswet. De eerste vastgestelde omgevingsvisie omvat namelijk slechts een zestal hoofdthema's. De wetgever heeft voor ogen dat de omgevingsvisie de gehele fysieke leefomgeving omvat en ook uitspraken doet over bijvoorbeeld veiligheid, gezondheid, klimaatadaptie, milieu, bodem, enzovoort. Volgens de huidige berichtgeving vanuit de Rijksoverheid dient de omgevingsvisie uiterlijk in 2024 klaar te zijn.

Woningbouwopgaven

De komende jaren zal er nog volop gebouwd worden in de gemeente Nijkerk. De planning is om de komende jaren ca. 250 woningen per jaar te realiseren. Tot 2030 is hiervoor voldoende plancapaciteit. Naast de diverse inbreidingslocaties, kent elke kern in de gemeente Nijkerk haar eigen uitbreidingslocatie. In Hoevelaken wordt gewerkt aan de kaderstelling voor de wijk Klaarwater, ten Oosten van Middelaar, waar vanaf 2024 circa 60 woningen per jaar gebouwd zouden kunnen worden. In Nijkerkerveen wordt vanaf 2023 gebouwd in deelplan 3. Het betreft daar circa 340 woningen. In de kern Nijkerk zorgen de uitbreidingslocaties Oude Barneveldse weg (ca 160 woningen), Doornsteeg fase 3 (ruim 600 woningen) en het Spaanse Leger (circa 325 woningen) de komende jaren voor productie. Bij de woningbouwontwikkelingen is de in 2020 vastgestelde woonvisie leidend. Kwaliteit en doelgroepen (inclusief de daarbij behorende woonwensen) zijn daarin kernbegrippen.

Visie beheer openbare ruimte

Voor een goed leven in de gemeente Nijkerk zijn de kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte belangrijk. De afgelopen jaren is de focus van het beheer van de openbare ruimte verschoven. Steeds vaker moet er een bijdrage geleverd worden aan de maatschappelijke opgaven die op ons afkomen, zoals de toenemende druk op de openbare ruimte, de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen vegetatie en bebouwd gebied en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren.

De kaders zoals omschreven in de visie beheer openbare ruimte spelen een belangrijke rol voor het in stand houden en door ontwikkelen van het beheer en onderhoud binnen de gemeente Nijkerk. We kijken daarbij niet alleen naar het beheren, maar hebben de totale inrichting en gebruik van de openbare ruimte in het vizier. Deze integrale en open blik maakt de beheerder een serieuze gesprekspartner voor inwoners en andere gemeentelijke domeinen zoals sociaal, sport, en ruimtelijke ordening. In 2021 is ingezet op de implementatie van de Visie beheer openbare ruimte in de organisatie. Onder ander zijn reactietijden op meldingen inzichtelijk gemaakt en meldingen die al langere tijd open stonden afgehandeld. Met deze basis richten we het klachtenmanagement verder in. Het afgelopen jaar is ook ervaring opgedaan met effectgericht-beheer. We delen onze ervaringen en pakken aandachtspunten op. Dit doen we in eerste instantie intern, met onze opdrachtnemers, en met andere gemeenten die effectgericht beheren in hun organisatie implementeren.

Het hondenbeleid wordt in de komende periode opnieuw bekeken en geactualiseerd.

Zoals in de visie beheer openbare ruimte staat vermeld wordt ook gewerkt aan het actualiseren van het groenbeleidsplan en speelruimteplan. In 2021 bespreken we de kaders en verwachten dat beleidsplannen in 2022 worden vastgesteld. Bij de uitwerking van dit beleid is ruimte voor participatie. Tot slot is het beleid-beheerplan voor de begraafplaatsen geactualiseerd. Deze stellen we in 2021 vast en in 2022 bereiden we de uitvoering van het beleid voor.

Ons groen.

We houden rekening met de opgaven die op ons afkomen, zoals de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen vegetatie en bebouwd gebied en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren. Bij het actualiseren van het groenbeleid doen we een uitspraak over hoe we omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering, het zogenaamde “snippergroen” en plagen en ziekten. We hebben geïnventariseerd waar en of de groenstructuurkaart aangepast moet worden en hebben de locaties benoemd waar we de komende vijf jaar groot onderhoud verwachten. In het kader van participatie starten we samen met betrokken partijen zoals IVN en Groei en Bloei een groene werkgroep.

Op basis van inspecties op de technische staat van het groen, schades door droogte en breed gedragen wensen van burgers worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het grootonderhoud van wegen en/of riolering. De integrale aanpak van de wijk Rensselaer en de Campenbuurt wordt is in 2021 voorbereid en in 2022 aangepakt.

Spelen, bewegen én ontmoeten, voor jong en oud.

Spelen, bewegen én ontmoeten is leuk, uitdagend en draagt bij aan de ontwikkeling en gezondheid van inwoners. Om dit te faciliteren richten we speelruimten in. De kaders voor deze ruimten stellen we vast in een speelruimteplan. Het huidige speelruimteplan van de gemeente dateert uit 2003 en is toe aan actualisatie. Daarom zijn we in 2020 gestart met een inventarisatie van de speelruimten in de gemeente Nijkerk, de opgaven inclusief financiering en nieuwe ontwikkelingen. In 2021 was het in verband met corona lastig om participatie te organiseren. Wel hebben we met kleine groepen kinderen wandelingen georganiseerd. Gedurende deze wandelingen vertelden kinderen hoe zij hun speelomgeving ervaren, wat ze belangrijk vinden en hoe het anders of beter kan.

Mede op basis van deze inventarisatie gaan we in 2022 verder aan de slag met een nieuw speelruimteplan waarin we ook de uitgangspunten voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen en ontmoetingsplaatsen omschrijven. Ook dan is er ruimte voor participatie. De gemeente werkt dit uit in een aanpak en voorstel.

Gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Nijkerk.

In 2021 is gewerkt aan een nieuw beleids-beheerplan voor de gemeentelijke begraafplaatsen. In het beleids-, beheerplan voor de gemeentelijke begraafplaatsen legt de gemeente de richting en ambitie voor de komende vijf jaar vast. Dit betekent dat de gemeente de capaciteit en exploitatie van de begraafplaatsen heeft berekend en onderzoek heeft gedaan naar nieuwe ontwikkelingen op het gebied van begraven. Op basis hiervan doet de gemeente aanbevelingen voor de komende vijf jaar. In het beleidsplan staan de volgende kernfactoren centraal: Nabij, Kwaliteit, Service en Betaalbaar. In 2021 wordt het voorstel aan de raad aangeboden. De exploitatiebegroting van de begraafplaatsen, met bijbehorende extra investeringen, extra exploitatielasten en voorziening voor groot onderhoud zijn in de begroting verwerkt. De beheersverordening, nadere regels en verordening lijkbezorgingsrechten worden op basis van het nieuwe beleidsplan geactualiseerd.

4.2 Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kd	ambitie	Wat gaan we doen?
R2	We investeren in het behoud en de versterking van de natuur en landschappen in de gemeente Nijkerk. We zorgen voor een goed woon- en leefmilieu. De kwaliteiten van polder Arkemheen en het Hoevelakense Bos worden behouden en versterkt.	Begin 2019 is een visie voor het Hoevelakense bos vastgesteld. Momenteel zijn we i.s.m. de eigenaar GLK (Geldersch Landschap en Kastelen) een uitvoeringsplan voor het Hoevelakense Bos aan het opstellen, ook worden er reeds projecten uitgevoerd (o.a. kids-klompenpad). In het noordoostelijke deel is aansluitend aan het bos 1e natuur en boscompensatie gerealiseerd t.b.v. reconstructie Knooppunt Hoevelaken. In 2021 wordt aan een

		uitvoeringsplan gewerkt voor het zuidelijke deel van het Hoevelakense Bos door GLK i.s.m. gemeente Nijkerk. Begin 2021 wordt project "Nijkerkerveen in 't groen" (adviezen en plantdag t.b.v. landschappelijke inpassing) afgerond. Tevens wordt het project "impuls biodiversiteit" (m.n. bijen-projecten en biodiversiteitsplannen) opgestart en de uitvoering vindt in 2021 tot 2024 plaats (beide met subsidie van de provincie Gelderland en i.s.m. Stichting Landschapsbeheer Gelderland). Aan de randen van de polder Arkemheen langs de A28 worden haalbaarheidsstudies uitgevoerd voor "duurzame opwek", hierbij wordt nadrukkelijk kansen voor de natuur- en landschap meegenomen.
R3	We verhogen de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen in onze wijken en buurten.	Dit doen we door de uitgangspunten zoals genoemd in de visie beheer openbare ruimte en andere onderliggende beleidsplannen uit te voeren.
R4	Met woningcorporaties, projectontwikkelaars en andere betrokkenen werken we intensief samen om te zorgen voor voldoende woningen passend bij de behoefte, zodat vraag en aanbod in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk beter op elkaar aansluiten. Daarbij sturen we op de thema's 'balans in vraag en aanbod', 'wonen en zorg', 'alternatieve en flexibele woonvormen' en 'verduurzaming van de bestaande woonvoorraad'	In 2022 werken we aan diverse projecten die zijn opgenomen in de woonvisie. 2022 staat onder andere in het teken van het uitvoeren van een deelprogramma Wonen en Zorg. In 2021 is er beleid opgesteld over de huisvesting van arbeidsmigranten. Waarbij onder andere aandacht is voor leefbaarheid en veiligheid van zowel omwonenden als de arbeidsmigranten. Daarnaast worden er jaarlijks met de woningcorporaties en de huurdersverenigingen afspraken gemaakt voor sociale huurwoningen over o.a. de afname van de wachtlijsten en de betaalbaarheid van de woningen (de zogenaamde prestatieafspraken).
R8	We maken een nieuwe, samenhangende en gemeentebrede visie op mobiliteit, om de gemeente Nijkerk een goed bereikbare en aantrekkelijke plek te doen zijn om te wonen, werken en verblijven. In 2021 is de integrale mobiliteitsvisie daartoe gereed. In deze raadsperiode starten we met de uitvoering ervan.	In samenhang met de omgevingsvisie wordt, met brede betrokkenheid van de samenleving, de mobiliteitsvisie verder vormgegeven. Aan de hand hiervan wordt een uitvoeringsprogramma mobiliteit opgesteld.
R9	In de mobiliteitsvisie hebben we extra aandacht voor het gebruik van duurzame vervoersmiddelen. Dat vereist de komende jaren aanvullende investeringen in de infrastructuur. We zetten ons in voor een hogere frequentie van treinen in Nijkerk.	In de mobiliteitsvisie is extra aandacht voor duurzame vervoersmiddelen waaronder de fiets. Eind 2019 / begin 2020 zijn er in de spits twee treinen per uur bijgekomen. Naast de aandacht in de mobiliteitsvisie plaatsen we tevens op diverse plekken extra laadpalen voor elektrische auto's.
R11	We gaan voortvarend verder met de ontwikkeling van de Havenkom, overeenkomstig de door de raad van de gemeente Nijkerk genomen besluiten. Daarbij gaan we zorgvuldig om met bestaande belangen in het gebied.	De herontwikkeling van de Havenkom bestaat uit twee fasen. De 1e fase betreft de herontwikkeling van de huidige locatie van het stadhuis. Voor de 1e fase is een stedenbouwkundig plan uitgewerkt en een bestemmingsplan in voorbereiding. Voor de 2e fase van de Havenkom (ten noorden en ten oosten van het plein) is een concept ruimtelijke visie uitgewerkt en is september 2021 een

		subsidieaanvraag Woningbouwimpuls bij de provincie en het Rijk aangevraagd.
--	--	---

4.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2019	2020	2021	Bron
1. Woonlasten éénpersoonshuishouden	8.	Euro	563	567	606	COELO
2. Woonlasten meerpersoonshuishouden	8.	Euro	588	591	640	COELO
3. WOZ-waarde woningen	8.	1.000 euro	307	329	-*	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
4. Nieuwbouwwoningen	8.	aantal per 1.000 woningen	12,4	1,8	-*	Basisregistratie adressen en gebouwen

1. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

2. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3. De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

4. Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

-* nog geen cijfers beschikbaar

4.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Handboek groenbeleid	2002 en verder	2002
Beheerplan groen	2013 - 2017	2012
Huisvestingsverordening 2019	Doorlopend	2019
Visie beheer openbare ruimte	2020 en verder	2020
Gemeentelijk Waterplan	2005 - 2030	2006
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 - 2020	2011
Speelruimteplan	2012 - 2016	2012
Beheerplan begraafplaatsen	2015 - 2019	2015
Koepelplan Landgoed Appel	2015 en verder	2015
Visie aantrekkelijk Nijkerk	2016	2016
Landschapsregeling 2016	2016	2016
Beheerplan wegen	2019-2023	2020
Beheerplan sloten, bermen en duikers	2011-2015	2011

Welstandsnota	Doorlopend	2013
Parkeerbeleidsplan	2019 - 2024	2019
Woonvisie 2020+	2020 en verder	2020

4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio Amersfoort	In Regio Amersfoort heeft men, evenals in regio Foodvalley, samen met gemeenten, provincies en andere overheden een RES 1.0 (Regionale Energie Strategieën) opgesteld. Regio Amersfoort is tevens bezig met het opstellen van een ontwikkelbeeld 2040. Deze is gevoed met diverse bijbehorende studies op onderdelen zoals landbouw, natuur, recreatie, wonen (STEC), economie etc. Gemeente Barneveld en gemeente Nijkerk maken deel uit van beide regio's en hebben een bijzondere positie in Regio Amersfoort omdat ze bij de provincie Gelderland horen en niet bij de provincie Utrecht.
Regio Foodvalley	De gemeenteraden hebben de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. In 2019 is de Regio Deal met het Rijk vastgesteld. De nieuwe Strategische Agenda Regio Foodvalley 2020 - 2025 is in oktober 2020 door alle partners vastgesteld.
Omgevingsdienst De Vallei (OddV)	De vijf gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen werken in de Omgevingsdienst de Vallei (OddV) nauw samen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De volgende doelstellingen gelden voor vergunningverlening: * Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. * Het, in overeenstemming met het milieubeleid van de deelnemende gemeenten, bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving door het voorkomen van nieuwe geluidshindersituaties en het saneren van bestaande geluidshindersituaties. * Het, met behulp van de Kwaliteitscriteria, verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit. * Het voorkomen van hinder van bedrijven die binnen de grenzen van de deelnemende gemeenten zijn gelegen. Toezicht en handhaving Het Programma Handhaving zet zich in voor een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat de kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) optimaal wordt bevorderd.

4.6 Wat mag het kosten?

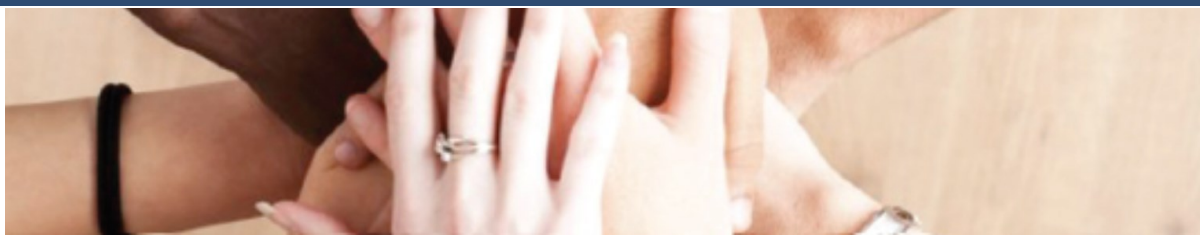
In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Ruimte verbonden zijn.

-/- = <i>nadeel</i>	2022	2023	2024	2025
Lasten	22.267	22.362	22.368	22.279
Baten	9.931	9.536	9.608	9.581
Saldo programma	-12.336	-12.826	-12.760	-12.698

Budget

Bij het programma Ruimte horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	181	163	-18
0.63	Parkeerbelasting	5	393	388
2.1	Verkeer en vervoer	4.925	493	-4.432
2.2	Parkeren	520	62	-458
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.473	16	-4.457
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	562	594	32
8.1	Ruimtelijke ordening	1.221	55	-1.166
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	6.965	6.639	-326
8.3	Wonen en bouwen	3.415	1.516	-1.899
		22.267	9.931	-12.336

5.1 Inleiding en ontwikkelingen

Thema Ondernemend; een vitale economie als drager van de samenleving

Maatschappelijke opgave

Een vitale economie werkt voor het leven in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk. De economische visie Nijkerk met de bijbehorende monitoring wordt najaar 2021 aangeboden aan de gemeenteraad. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan deze visie en het versterken van verbindingen en meedoen aan de samenleving, economische welvaart en draagvlak voor maatschappelijke en economische voorzieningen. Wij zetten ons in voor het versterken van de economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat door het voeren van een actief economisch beleid. Bij de uitgifte van bedrijfsterrein hanteren we kwaliteitscriteria met onder andere oog voor innovatie, food en duurzaamheid. Een gezonde arbeidsmarkt met plek voor jongeren en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We stimuleren en faciliteren een betere aansluiting en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Samen met betrokken partijen profileren we de gemeente Nijkerk als het Food Production Cluster van regio Foodvalley.

De focus voor het thema ondernemend ligt bij de doorontwikkeling en bestendiging van het Food Production Cluster, de zorgvuldige verkoop van bedrijventerrein, het toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen, het stimuleren van de vrijetijdseconomie en het monitoren van ontwikkelingen binnen de economie en op de arbeidsmarkt. De krachtige regionale positionering en profilering van de gemeente Nijkerk in de regio's waarin wij participeren leidt tot heldere keuzes en inzet van financiële middelen op regionaal niveau.

We stimuleren het bedrijfsleven en onderwijs bij het profileren van de gemeente Nijkerk als Food Production Cluster binnen regio Foodvalley.

De gemeente versterkt de gehele economische ontwikkeling en profilering van het Food Production Cluster samen met het bedrijfsleven in Nijkerk. Duurzame instroom van goed opgeleid personeel is het eerste concrete thema waarop de betrokken partijen samenwerken. Binnen het Food Production Cluster zetten het bedrijfsleven en onderwijs in op de vestiging van Food Academy Nijkerk. De Vereniging Food Academy Nijkerk (FAN) kent 20 actieve leden (bedrijven) met drie MBO Beroeps Opleidende Leerwegen Food. In 2022 zet de vereniging FAN, samen met de partners, in op verbreding en ontwikkeling van het Food Production Cluster. Dit doet de vereniging door vergroting van de naamsbekendheid van de foodsector uit Nijkerk en omgeving, doorontwikkeling van een hybride leeromgeving van school en beroepspraktijk en een fysieke locatie in Nijkerk in relatie tot plannen voor de totstandkoming van een Business Drive Campus. Verder wordt voortdurend gewerkt aan uitbouw van de vereniging en aan voldoende instroom van studenten, waar nog een flinke opgave ligt

We blijven investeren in een aantrekkelijke binnenstad van Nijkerk en winkelcentrum Paasbos en de dorpskernen van Hoevelaken en Nijkerkerveen.

De binnenstad van Nijkerk wordt de komende tijd verder ontwikkeld samen met de ondernemers en de bewoners. Hierbij wordt ingezet op onder andere een aantrekkelijk winkelaanbod, promotie en evenementen. De binnenstad als ontmoetingsplek moet daarin ook steeds meer vorm krijgen. De herinrichting van het centrum krijgt steeds meer vorm. Zo wordt in 2021 de herinrichting van de Singel afgerond. De Bonte Koe wordt uitgebreid als belangrijk bronpunt voor parkeren. In 2022 staat herinrichting van het Plein op de planning. In 2021 wordt de rol van het platform binnenstad 2.0 verder beschouwd, ook naar de toekomst toe

Voor Paasbos wordt in samenspraak met de stakeholders en de samenleving een integrale (ruimtelijke en sociale) visie ontwikkeld. Deze wordt begin 2022 aan de raad aangeboden. Dan wordt ook bepaald hoe de visie een vervolg krijgt en welke rol de gemeente daarbij zal vervullen.

Er worden diverse acties ondernomen om het centrum van Hoevelaken aantrekkelijker te maken. Zo worden in het najaar 2021 de Westerdorpsstraat, een klein deel van de pleinen en het Dokterspadje heringericht. Van de vastgoedeigenaren wordt verwacht dat ook zij investeringen doen aan hun panden. Daarna zal een tweede set van financiële middelen voor de openbare ruimte worden vrijgegeven. Dit heet het principe van 'haasje over'. Dit alles moet leiden tot een aantrekkelijker centrum.

Voor het centrum van Hoevelaken wordt voor de komende jaren een nieuwe Bedrijveninvesteringszone (BIZ) ingevoerd. Deze wordt door de ondernemers samen met de gemeente opgezet. In het centrum Hoevelaken is het platform actief, waarin onder meer ondernemers, inwoners en de gemeente zitten. Deze blijft de komende jaren functioneren.

De bouw van het voorzieningencluster Nijkerkerveen is in 2020 afgerond. Na ingebruikname van het voorzieningencluster is gestart met de realisatie van woningbouw op de locaties van de voormalige Van Rootselaarschool en Concordia, en ook met de herinrichting van de openbare ruimte. De openbare ruimte (dorpsplein en aanloopstraten) is in fases heringericht.

We werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn belangrijk voor de economie van Nijkerk en de regio. Het is belangrijk dat bedrijventerreinen zo zijn ingericht dat bedrijven er goed kunnen ondernemen en dat ze bijdragen aan de ontwikkeling en transitie van de economie. Bedrijventerreinen spelen bovendien een belangrijke rol bij klimaatadaptatie, veiligheid en biodiversiteit. Bij de verkoop van bedrijfsterreinen worden bedrijven intensief begeleid én wordt de voorkeur gegeven aan bedrijven die bijdragen aan de lokale economie én die passen in de Food sector van Nijkerk.

We investeren in de vrijetijdseconomie van Nijkerk, op een manier die past bij het karakter van de gemeente.

In februari 2021 is het stuk 'Bestemming Nijkerk, visie op de vrijetijdseconomie 2021-2030' vastgesteld. Werkgelegenheid, het in stand houden van voorzieningen, lokale omzet zijn economische doelen die centraal staan. Maar net zo goed tellen de maatschappelijke doelen, zoals het elkaar ontmoeten, ontspannen en plezier maken in de binnen- en in de buitenlucht. In 2022 gaan we concreet aan de slag met de uitvoering van de visie op de vrijetijdseconomie. Dit doen we samen met het betrokken bedrijfsleven. Samen werken we aan gastheerschap, promotie, aanbodontwikkeling en aan een constructieve plek van Nijkerk in de regionale samenwerkingsverbanden.

De verbinding tussen het randmeer en de binnenstad van Nijkerk.

Wij continueren in 2022 de samenwerking met de ondernemers aan het Randmeer om een aantrekkelijk en levendig "Nijkerk aan het water" door te ontwikkelen met goede zwemwaterkwaliteit op de locatie. Nijkerk aan het water is een aantrekkelijke route tussen binnenstad en het Randmeer.

5.2 Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

K	ambitie	Wat gaan we doen?
---	---------	-------------------

O2	We faciliteren en stimuleren het bedrijfsleven en onderwijs bij het profileren van de gemeente Nijkerk als Food Production Cluster binnen regio Foodvalley.	De gemeente wil het ondernemersklimaat versterken en zet daar vol op in. De gemeente Nijkerk kent daarbinnen een sterke vertegenwoordiging van food- en foodgerelateerde bedrijven. Daarmee neemt de gemeente een bijzondere positie in binnen de Regio Foodvalley. We gaan het Food Production Cluster verder ontwikkelen.
O4	We geven zelf actief invulling aan het Sociaal Akkoord door voldoende mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Ondernemers stimuleren we om dat ook te doen door hen te ontzorgen op dit punt.	Gemeente Nijkerk geeft invulling aan de wet Banenafpraak door het in dienst nemen van nieuwe medewerkers die vallen onder deze wetgeving en door het uitbesteden van werkzaamheden (zoals schoonmaak en postbezorging) aan partijen die medewerkers in dienst hebben die onder deze wetgeving vallen. Voor 2022 is de doelstelling 7 medewerkers, voor 2021 was dit 5 medewerkers. Als uitvoerder van de wet ondersteunen we ook de ondernemers in de vorm van ontzorgen, faciliteren en risicobeheersing.
O8	We blijven investeren in een aantrekkelijke binnenstad van Nijkerk en winkelcentrum Paasbos en de dorpskernen van Hoevelaken en Nijkerkerveen.	Er wordt verder gewerkt aan uitvoering van Aantrekkelijk Nijkerk voor de binnenstad van Nijkerk. Naast herinrichtingsplannen voor de openbare ruimte wordt samen met vastgoedeigenaren, winkeliers en bewoners ook ingezet op verlevendiging van de binnenstad. Er wordt een integrale visie (sociaal en ruimtelijk) op Paasbos ontwikkeld. We zijn in gesprek met vastgoedeigenaren over investeringen in het centrum van Hoevelaken. In 2021 wordt in principe een nieuwe Bedrijveninvesteringszone (BIZ) ingevoerd. In Nijkerkerveen is het voorzieningencluster geopend in 2020 en gestart met de realisatie van woningbouw.
O9	We faciliteren het grote en diverse aanbod aan evenementen. Dit is belangrijk voor de levendigheid in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk. Daarbij hebben we, zeker op zondag, ook oog voor de behoefte aan rust in tijd en ruimte voor burgers die daar waarde aan hechten.	In 2020 is nieuw Evenementenbeleid vastgesteld. Dit beleid is tot stand gekomen op initiatief vanuit de dialooggroep vanuit Samen aan Zet. We faciliteren evenementen en zetten ons in voor een nauw en goed contact met organisatoren.
O10	We stimuleren de vrijetijdseconomie. We geven hierbij aandacht aan het faciliteren van het dagbezoek, meerdaags verblijf en het zakelijk toerisme.	Waar mogelijk werken we samen met lokale en regionale partners. Hier horen Gastvrije Randmeren, de Veluwe Alliantie en buurgemeenten bij. Binnen de gemeente werken we samen met ondernemers, evenementenorganisatoren, culturele en andere partners die bijdragen aan de vrijetijdseconomie.
Bn	We willen inzetten op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in samenspraak met het bedrijfsleven. Dit vraagt onder andere een goed georganiseerd bedrijfsleven per bedrijventerrein.	In de ontwikkeling naar toekomstbestendige bedrijventerreinen starten wij met een verkenning van de mogelijkheden en behoeften in samenspraak met ondernemers op bedrijventerrein Arkervaat-West.

5.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2019	2020	2021	Bron
1. Demografische druk	8.	%	78,2	78,4	78,4	CBS
2. Banen	6.	aantal per 1.000 inw (15-64 jaar)	864,2	873,5	-*	LISA
3. Vestigingen	3.	aantal per 1.000 inw (15-64 jaar)	156,6	161,4	-*	LISA
4. Netto arbeidsparticipatie	6.	%	71,4	71,7	-*	CBS
5. Functiemenging	3.	%	57,7	57,8	-*	LISA

1. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
2. Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
3. Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
4. Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiele) beroepsbevolking.
5. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

-* nog geen cijfers beschikbaar

5.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 en verder	2011
Structuurvisie Nijkerk-Hoevelaken	2011 en verder	2011
Binnenstadvisie Nijkerk "Binnenstad als Buitenkans"	2011 en verder	2011
Detailhandel structuurvisie	2019 - 2025	2019
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2020 en verder	2020
Strategische agenda Foodvalley	2020 - 2025	2020
Regio Foodvalley - Regionaal Programma Werklocaties	2019 - 2024	2020
Regio Foodvalley - actualisatie PDV-beleid	2020 - 2025	2020
Re-integratieverordening	2017 en verder	2017
Uitgangspunten Visie "Aantrekkelijk Nijkerk"	2015 en verder	2015
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving	2017 en verder	2017
Visie op Werk "Op weg naar een duurzaam perspectief"	2019 - 2022	2019
Uitgiftecriteria bedrijventerreinen	2018 en verder	2018

5.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
Inclusief Groep N.V. (IG)	De Inclusief groep geeft uitvoering aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet (PW). En streeft hierbij naar een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen duurzaam kan deelnemen en waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt optimaal kunnen participeren.

Verbonden partijen	Doelstelling
Leisurelands	Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 9 juni 2016 heeft de meerderheid van de aandeelhouders, inclusief de gemeente Nijkerk, ingestemd met een verlenging van 5 jaar. Hierdoor blijft invloed op Leisurelands mogelijk. Op basis van argumenten zoals de financiële positie van Leisurelands en de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen (o.a. ontwikkelingen m.b.t. strand Hulckesteijn en de wens van uw raad om het aantal verbonden partijen tot het noodzakelijke terug te brengen).
Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk	Per 1 januari 2014 is de gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren opgeheven en is de Coöperatie Gastvrije Randmeren van start gegaan. Zestien gemeenten langs de Randmeren (Naarden, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere) hebben de overeenkomst voor de oprichting van de coöperatie getekend. Naast onderhoud en beheer zoals het maaien van de waterplanten, wordt meer focus gelegd op de (landelijke) gebiedspositionering.
Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort	Coöperatie van ± 15 gemeentes. Diensten worden afgenomen ten aanzien van onderhoud parkeerautomaten en geldlediging parkeerautomaten.
Regio Amersfoort	De gemeenten van de regio Amersfoort hebben een bestuursconvenant gesloten ten behoeve van samenwerking op verschillende terreinen. De gemeente Nijkerk is geen partij in dit convenant maar haakt wel aan ten aanzien van een aantal onderwerpen zoals sociaal domein, economie, wonen en verkeer & vervoer. Deze samenwerking voldoet niet aan de criteria van een verbonden partij, maar is opgenomen om een compleet beeld te geven van relevante samenwerkingsverbanden. In 2020 is de nieuwe strategische agenda 2020-2022 voor de regio Amersfoort vastgesteld.
Regio Amersfoort Regionaal Werkbedrijf Amersfoort	De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de uitvoering van de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt binnen de regio Amersfoort. Binnen de arbeidsmarktregio is het regionaal Werkbedrijf actief. Er zijn samenwerkingsafspraken opgesteld tussen gemeenten, het UWV en de sociale partners. Het primaire doel is het matchen van arbeidsgehandicapten op de extra banen waarvoor werkgevers zich garant hebben gesteld. Daarnaast is het wenselijk dat de brede groep van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt (ook) onder de aandacht worden gebracht van werkgevers. Andere gerelateerde samenwerkingsverbanden zijn het Werkgeversservicepunt (WSP), Jongerenloket en Leerwerkloket.
Regio Foodvalley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. Met de inwonersbijdrage kan de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet waarmaken. De nieuwe Strategische Agenda Regio Foodvalley 2020 - 2025 is in oktober 2020 door alle partners vastgesteld.

5.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Ondernemend verbonden zijn.

-/- = nadeel	2022	2023	2024	2025
Lasten	5.251	5.171	5.164	5.181
Baten	3.720	3.720	3.720	3.720
Saldo programma	-1.531	-1.451	-1.444	-1.461

Budget

Bij het programma Ondernemend horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
2.3	Recreatieve havens	4	8	4
2.4	Economische havens en waterwegen	334	253	-81
3.1	Economische ontwikkeling	580	0	-580
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.775	3.101	326

3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14
3.4	Economische promotie	414	292	-122
6.5	Arbeidsparticipatie	1.092	0	-1.092
		5.251	3.720	-1.531

6.1 Inleidingen en ontwikkelingen

Thema Veilig: thuis en op straat

Maatschappelijke opgave:

Wonen, werken en ontspannen in Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk moet veilig zijn voor iedere inwoner en bezoeker. Veiligheid in en rond de eigen woning, de openbare ruimte, bij bedrijven en op bedrijventerreinen is een kernwaarde. In de ruimte die we elkaar bieden is het belangrijk rekening te houden met elkaar. Naast ieders eigen én gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben wij als gemeentelijke organisatie een belangrijke rol op het gebied van veiligheid. Waar dat kan in de vorm van preventie, voorlichting en bemiddeling. Waar dat nodig is in de vorm van toezicht en handhaving, waarbij wij ons extra inzetten om te komen tot een brede samenwerking bij de aanpak van overlast en criminaliteit. Wij hechten veel belang aan de zichtbaarheid en bereikbaarheid van hulpverleners en handhavers.

Voor het thema veilig gaan we voor de volgende focusambities.

Vanuit een goed evenwicht tussen preventie, handhaving en zorg zetten wij ons in voor vergroting van het veiligheidsgevoel van de inwoners. Criminaliteit en overlast worden aangepakt.

Het veiligheidsgevoel van onze inwoners is een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van de leefomgeving. Lokaal zijn veel factoren van invloed op het veiligheidsgevoel, zoals bijvoorbeeld overlast door jongeren, het aantal woninginbraken, de mate van sociale cohesie, "blauw" op straat, en het zelf actie kunnen ondernemen (1.000 ogen principe). We kunnen het veiligheidsgevoel ondersteunen door een concrete aanpak bij een mogelijke verstoring of bedreiging van de openbare orde. Ook zetten we ons in om samen met initiatiefnemers van evenementen de evenementen zo veilig en met zo min mogelijk overlast te organiseren.

Aan de hand van het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019-2022 wordt uitvoering gegeven aan een lokale aanpak van het integraal veiligheidsbeleid, en ook een gezamenlijk aanpak met de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel. In 2022 wordt de inzet gecontinueerd conform de daarin vastgestelde prioriteiten, zoals de bewustwording en signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling, alsook de aanpak van het gebruik van drugs en alcohol. In lijn met het Evenementenbeleid blijft de veiligheid bij evenementen een prioriteit. Aanvullend daarop is het van belang om in 2022 oog te blijven houden voor de veiligheid bij evenementen in relatie tot corona. Momenteel is nog niet precies bekend welke invloed dit kan hebben op de toekomstige organisatie van evenementen en welke aanvullende regelgeving voor vergunningverlening hieruit voortvloeit.

Het jaar 2022 is echter ook het laatste jaar van het huidige IVP. Dit betekent dat gedurende het jaar het huidige IVP geëvalueerd moet worden en wordt gestart met het opstellen van het nieuwe IVP 2023-2026.

Vanuit de ervaringen met de buurt- en wijkgerichte aanpak is een toenemende behoefte aan een breder instrumentarium dat kan bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, en daarmee het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers. Een voorbeeld hiervan is het mobiele cameratoezicht. Tot nog toe kan gebruik worden gemaakt van de camera van gemeente Barneveld. We verkennen hoe we mobiel cameratoezicht beter kunnen inzetten.

We zetten ons ervoor in dat hulpverlening in levensbedreigende situaties snel en veilig beschikbaar is. We onderzoeken de mogelijkheid voor een ambulancestandplaats in de gemeente Nijkerk en behoud van een adequate brandweezorg, waaronder de first responder.

In levensbedreigende situaties is snel en adequaat handelen noodzakelijk. Om dit te borgen heeft de VGGM de mogelijkheid van her-allocatie van ambulancestandplaatsen in de regio onderzocht. Dit onderzoek is het afgelopen jaar, in nauw overleg met Nijkerk, uitgevoerd door de Ambulancezorg Gelderland-Midden. De conclusie

van het onderzoek is dat de gemeente Nijkerk het meest gebaat is bij een zo lang en vaak als mogelijke bezetting van de post Terschuur. Hierover zijn vervolgafspraken gemaakt, waarvan de voortgang in 2022 nauwgezet wordt gevolgd.

Als aanvulling hierop en ter uitvoering van de motie "in elke wijk een AED" is een onderzoek, waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat ervoor nodig is om tot een dekkend AED-netwerk te komen, afgerond. De implementatie van dit netwerk vindt in 2021 plaats en het resultaat ervan zal in 2022 in beeld worden gebracht in een eindrapportage.

Een gerichte en daadkrachtige aanpak van ondermijning vinden we belangrijk

In 2022 wordt de integrale aanpak van ondermijning voortgezet en een verdere uitvoering gegeven aan de doelstelling uit het plan van aanpak ondermijning: *'aanpakken, terugdringen en waar mogelijk voorkomen van ondermijning / ondermijnende criminaliteit in Nijkerk'*. Dit betekent dat we onverminderd blijven inzetten op het bestrijden van witwassen, fraude, hennep-, drugs- en mensenhandel.

Voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit hebben we een aantal instrumenten ter beschikking, waaronder de Wet Bibob. In 2022 wordt verder gewerkt aan het actualiseren en vaststellen van beleid op dit gebied (aanwijzen risicovolle branches, Damocles en zorgfraude). Door branches aan te merken als kwetsbaar voor ondermijnende activiteiten in het kader van de Wet Bibob, kunnen we er op toezien. In deze lijn werken we ook aan het voorkomen van misstanden en fraude in de zorg. De gemeente Nijkerk heeft zich daarom aangesloten bij het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ). Het IKZ zorgt voor verrijking van de signalen over fraude en misbruik. Via het IKZ hebben toezichthouders, opsporingsdiensten, gemeenten en uitvoeringsorganisaties hun krachten gebundeld. Hierdoor kunnen ze binnen de wettelijke kaders meer informatie delen, waarmee effectiever kan worden opgetreden tegen zorgfraude.

Verder wordt er een vervolg gegeven aan onderwerpen die benoemd zijn in het plan van aanpak ondermijning, zoals bewustwording in de samenleving met een focus op scholieren en ondernemers. Deze bewustwording wordt ook voortgezet vanuit de derde pijler van het plan van aanpak 'vergroten weerbare overheid', binnen de gemeentelijke organisatie (ambtelijk, bestuurlijk en politiek).

Naast de geplande aanpak wordt in 2022 gemonitord of er nog sprake is van enige invloed van de coronapandemie en daaruit voortvloeiende ondermijnende activiteiten en waar nodig op geacteerd. De invloed van de Coronacoronapandemie op ondermijning wordt continue gemonitord door de RIEC's en het LIEC.

6.2 Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Ko	ambitie	Wat gaan we doen?
V1	Vanuit een goed evenwicht tussen preventie, handhaving en zorg zetten wij ons in voor vergroting van het veiligheidsgevoel van de inwoners. Criminaliteit en overlast gevend gedrag worden aangepakt.	In 2022 wordt in samenwerking met de veiligheidspartners de inzet op de prioriteiten gecontinueerd, o.a. voorkomen van (digitale)criminaliteit, incidenten met kwetsbare personen (verward gedrag) en meer integrale samenwerking / ketensamenwerking (zoals persoonsgerichte aanpak). Vanuit de wijkgerichte aanpak is de behoefte ontstaan voor uitbreiding van het instrumentarium door aanschaf van een eigen mobiele camera. Hiermee kan snel en effectief geacteerd worden in situaties waar andere instrumenten onvoldoende toereikend zijn.

		Verder wordt een aanvang gemaakt met het nieuwe IVP 2023-2026, waarbij evaluatie van het huidige IVP een onderdeel is.
V2	We geven prioriteit aan de preventie en bestrijding van drank- en drugsmisbruik. We bewaken de voortgang van lopende maatregelen en intensiveren waar nodig.	Met betrekking tot drank- en drugsmisbruik wordt de preventieve aanpak voortgezet. Hierbij blijven we inzetten op informatievoorziening en bewustwording op scholen en bij jongeren d.m.v. het project #Leerlingalert, bij ouders, op evenementen etc. Daarnaast wordt in 2022 de repressieve aanpak van drugsgebruik en -handel voortgezet. Dit gebeurt enerzijds door gebruik te maken van de bestuurlijke bevoegdheden door bijvoorbeeld het sluiten van drugspannen en anderzijds door de aanpak via het thema ondermijning.
V3	We zetten ons in voor vergroting van de sociale veiligheid op straat. We stimuleren maatschappelijke initiatieven en maatregelen die hieraan bijdragen.	In 2022 is er blijvende aandacht voor sociale veiligheid (persoons- en gebiedsgerichte aanpak). Dit doen we door een proactieve en preventieve buurt- en wijkgerichte aanpak daar waar dat noodzakelijk is. De aanpak wordt hierbij locatiegericht en situationeel bepaald. Wijkgerichte aanpak die op projectmatige wijze is gestart wordt structureel geborgd binnen de reguliere werkprocessen. Een voorbeeld hiervan is de aanpak Paasbos.
V6	Het uitvoeren van de wet Meldcode, zodat professionals werken volgens de professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid, zoals huiselijk geweld en/of kindermishandeling.	Het veiligheidsbeleid, zowel voor het sociaal domein als voor de brede samenleving, krijgt de komende jaren gedegen aandacht. Iedere inwoner moet zich in onze gemeente zo veilig mogelijk voelen. Via diverse loketten en de gebiedsteams wordt hierop ingezet en kunnen inwoners zich tot de gemeente wenden. Er is aandacht voor het borgen van veiligheid van inwoners die zich in een kwetsbare positie bevinden of tot een kwetsbare groep behoren. Structureel wordt aandacht gegeven aan het gebruik van de meldcode bij situaties met huiselijk geweld en/of kindermishandeling door lokale en externe professionals die werkzaam zijn in de gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie.
V12	Een gerichte en daadkrachtige aanpak van ondermijning vinden we belangrijk.	In 2022 is er specifiek aandacht voor een aantal ondermijningsprojecten: - #LeerlingAlert (bewustwording scholieren) - Project Stuwdam en/of Theseus (integrale controles d.m.v. hotspot-analyses op bedrijventerreinen en buitengebieden. - Aansluiting bij het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ)

		- Continuering van actualisatie beleid en uitvoering conform de verbreding Wet Bibob - Vergroten van bewustwording ondermijning bij scholieren en ondernemers, als ook binnen de kaders van een weerbare overheid. - Frequent informeren van de raad over de resultaten van de aanpak ondermijning o.a. via infographic en themabijeenkomst. - Afhankelijk van noodzaak inzet op coronagerelateerde activiteiten.
--	--	--

6.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Htv	Eenheid	2018	2019	2020	Bron
1. Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	0,6	0,9	-*	CBS
2. Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	3,0	2,8	2,2	CBS
3. Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	2,0	2,5	2,0	CBS
4. Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	1.	aantal per 1.000 inwoners	4,1	3,5	3,8	CBS
5. Verwijzingen Halt	1.	aantal per 1.000 inwoners	16	21	7	Bureau Halt

1. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

2. Het aantal gewelds- en seksuele misdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

3. Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

4. Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en gezag, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte.

5. Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

* Gegevens nog niet bekend

6.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen	Doorlopend	Doorlopend
Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wijziging sluitingstijden 2015	Doorlopend	2015
Handhavingsbeleid onrechtmatige bewoning recreatieverblijven	Doorlopend	2015
Regionaal Crisisplan Gelderland Midden	2020 - 2023	2020
Drank en horeca nalevingsbeleid	2013 en verder	2013
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2020 en verder	2020
Drank- en Horecaverordening Nijkerk 2014	2014 en verder	2014
Nota Preventie- & handhavingsplan alcohol gemeente Nijkerk	2014 - 2019	2014
Integraal Veiligheidsprogramma Nijkerk 2019-2021 (IVP)	2019 - 2021	2019
Beleid Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-beleid)	2016 - 2019	2016
Visiedocument Dialoog V&H: "Nijkerk veilig en leefbaar voor ons allemaal"	2017-2021	2017
Uitwerkingsdocument Dialoog V&H	2017-2021	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	Doorlopend	2011

6.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (brandweer)	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, in casu de veiligheid en de gezondheid, van de inwoners van het verzorgingsgebied. De dienst is dé wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid en rampen.
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	De 5 gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen en de provincie Gelderland hebben samen Omgevingsdienst de Vallei opgericht (OddV). In de Omgevingsdienst de Vallei werken deze partijen nauw samen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De volgende doelstellingen gelden voor: ➤ Vergunningverlening • Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. • Het, in overeenstemming met het milieubeleid van de deelnemende gemeenten, bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving door het voorkomen van nieuwe geluidshindersituaties en het saneren van bestaande geluidshindersituaties. • Het, met behulp van de Kwaliteitscriteria, verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit. • Het voorkomen van hinder van bedrijven die binnen de grenzen van de deelnemende gemeenten zijn gelegen. ➤ Toezicht en handhaving • Het Programma Handhaving zet zich in voor een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat de kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) optimaal wordt bevorderd.

6.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Veilig verbonden zijn.

-/- = <i>nadeel</i>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Lasten	4.014	3.547	3.406	3.392
Baten	77	77	77	77
Saldo programma	-3.937	-3.470	-3.329	-3.315

Budget

Bij het programma Veilig horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.253	70	-3.183
1.2	Openbare orde en veiligheid	761	7	-754
		4.014	77	-3.937

7.1 Inleiding en ontwikkelingen

Dit programma gaat met name in op de wijze waarop het bestuur en de organisatie de komende periode gaan werken. Het “Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie” en de nieuwe huisvesting komen niet in dit programma aan de orde maar in de paragraaf bedrijfsvoering. De wijze van besturen is open en actief, dichtbij en toegankelijk, transparant en controleerbaar. Ook regionale samenwerking en het voor langere termijn inzetten op lage lasten en een gezonde financiële buffer in de vorm van vermogen horen in dit rijtje thuis. Hiervoor zetten we in op de volgende focusambities.

We zijn transparant en te volgen in ons handelen. Door verdere ontwikkeling van het proces van monitoring en control maken we inzichtelijk wat we doen.

Bij een open bestuursstijl hoort onlosmakelijk een goede bewaking van en verantwoording over onze gezamenlijke inspanningen en de bijbehorende resultaten. Wij versterken daarom het proces van monitoring & control de komende jaren verder. Hiermee willen wij nog beter inzicht krijgen in de feitelijke ontwikkelingen en de daarop noodzakelijke bijstellingen in onze aanpak. Vanaf 2019 is gewerkt aan basiskwaliteit van data, informatie en rapportages. Dat zal ook in 2022 nog de nodige inzet vergen.

Het concernplan dat in 2021 voor het eerst gemaakt is, wordt in 2022 geactualiseerd. Met dit plan worden de ambities en activiteiten uit diverse bronnen samengebracht. Het betreft zowel maatschappelijke opgaven als de noodzakelijke doorontwikkeling van de organisatie. Onderlinge afhankelijkheden en relaties worden gelegd en prioriteiten kunnen worden gesteld. Voorbereiding van de versterking van de controlfunctie in de organisatie heeft in 2021 plaatsgevonden. In 2022 wordt de implementatie daarvan ter hand genomen.

We versterken het integraal werken en investeren waar nodig in ambtelijke capaciteit, kwaliteit en vitaliteit.

Maatschappelijke vraagstukken vragen een integrale benadering, zowel inhoudelijk als in processen. Daarnaast blijven er nieuwe ontwikkelingen komen die speciale aandacht vragen. Om de vraagstukken op een adequate manier aan te pakken werken we intensief samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen. We stellen onze kennis, techniek en ervaringen ten dienste van de samenleving.

De gemeente Nijkerk is een lerende organisatie. Dit betekent dat we onze organisatie doorontwikkelen op basis van de immer veranderde omgeving en omstandigheden. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we dieper in op de doorontwikkeling van de organisatie.

We hebben de ambitie en zien de financiële ruimte in exploitatie en vermogen om in de gemeente Nijkerk te investeren.

Uit onze recente P&C-producten blijkt dat diverse factoren ertoe hebben geleid dat onze ruimte in exploitatie en vermogen is afgenomen. Voor een groot gedeelte wordt dit veroorzaakt doordat de uitgaven in het sociaal domein al een aantal jaren nog harder stijgen dan al werd geprognosticeerd. In de Programmabegroting 2021-2024 waren wederom meerjarig oplopende bezuinigingsbedragen opgenomen. Met deze Programmabegroting 2022-2025 blijven we inzetten op het krachtig implementeren van de bijbehorende maatregelen. Deze begroting draagt bij aan het behouden van een laag niveau van lokale lasten. In 2020 is besloten om, vooruitlopend op de omgevingsvisie, aan de slag te gaan met een aantal investeringen vergelijkbaar met het Programma ruimtelijke en maatschappelijke investeringen (PRMI) uit 2014. Dit zijn investeringen die ongeacht de omgevingsvisie hun nut hebben, waarvan er ook een aantal voor 2022 is voorzien.

Overige ambities

We blijven investeren in onze regionale netwerken om een goede positie te behouden in de regio. Door actief een bijdrage te leveren in de verschillende regio's aan de uitvoering van de strategische agenda's willen we kansen

pakken. We richten ons op de thema's wonen, economie en duurzaamheid. Met een gerichte aanpak willen we het lokale voorzieningenniveau handhaven en uitbouwen.

7.2 Te monitoren doelen

Voor dit programma betreft het de volgende:

Kg ambitie	Wat gaan we doen?
We houden de lastendruk voor onze inwoners laag en wij verhogen de tarieven jaarlijks met de inflatie-index	Via de gemeentebegroting en binnen de reguliere P&C-cyclus neemt de gemeenteraad hierover besluiten.
Wij hebben de ambitie en zien de financiële ruimte in exploitatie en vermogen om in de gemeente Nijkerk te investeren. We gaan uitwerken voor welke gebieden en in welke mate dat nodig en verantwoord is. Creatieve oplossingen en alternatieve Financieringsmogelijkheden maken daar nadrukkelijk deel van uit	Via de gemeentebegroting en binnen de reguliere P&C-cyclus neemt de gemeenteraad hierover besluiten. In het najaar van 2020 is een nieuw programma ruimtelijke en maatschappelijke investeringen vastgesteld.

7.3 Beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren die betrekking hebben op dit programma zijn de volgende:

Indicator	Taakveld	eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Formatie	0. Bestuur en ondersteuning	Fte per 1.000 inwoners	6,7	2022	Begroting 2022
2. Bezetting	0. Bestuur en ondersteuning	Fte per 1.000 inwoners	6,1	2022	Begroting 2022
3. Apparaatskosten (kst. gemeentelijke org.)	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten per inwoner	610	2022	Begroting 2022
Externe inhuur	0. Bestuur en ondersteuning	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4,3	2022	Begroting 2022
Overhead	0. Bestuur en ondersteuning	% van totale lasten	12,0	2022	Begroting 2022

1. Formatie in Fte van het ambtelijk apparaat van de eigen organisatie per duizend inwoners.
2. Het aantal werkelijk ingevulde formatieplaatsen (Fte) in de eigen organisatie per duizend inwoners.
3. De noodzakelijke kosten voor het uitvoeren van de organisatorische taken (o.a. kosten van salarissen, huisvesting, automatisering en overige kosten) per inwoner.
4. De kosten van de externe inhuur (bijvoorbeeld uitzendkrachten en detachering) uitgedrukt in een percentage van de totale loonsom plus de totale kosten van de inhuur van externen.
5. De kosten van overhead (kosten voor ondersteuning die niet rechtstreeks aan het primaire proces zijn toe te rekenen) uitgedrukt als een percentage van de totale lasten.

7.4 Beleidskaders

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Coalitieakkoord “verbinden met ambitie”	2018 – 2022	2018
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen	2014 – en verder	2014
Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie	2020 – 2024	2020
Regeling zonder meer ‘Samenwerking bedrijfsvoering’	2017 – en verder	2016

7.5 Samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Doelstelling
GBLT	GBLT is de samenwerking op het gebied van uitvoering van de WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.
BLNP	BLNP is de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

7.6 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Organisatie en Financiën verbonden zijn.

-/- = nadeel	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Lasten	15.132	15.383	15.459	15.497
Baten	626	571	908	926
Saldo programma	-14.506	-14.812	-14.551	-14.571

Budget

Bij het programma Organisatie en Financiën horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2021 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	2.002	0	-2.002
0.2	Burgerzaken	608	488	-120
0.4	Overhead	12.522	138	-12.384
		15.132	626	-14.506

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

8.1 Inleiding en ontwikkelingen

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen. Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

8.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de precariobelasting, de toeristenbelasting en de hondenbelasting,
- algemene uitkeringen (gemeentefonds),
- dividend,
- saldo van de financieringsfunctie,
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Tabel Specificatie algemene dekkingsmiddelen

Tabel Specificatie algemene dekkingsmiddelen		<i>(bedragen x € 1.000)</i>			
B A T E N	2022	2023	2024	2025	
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>					
Lokale heffingen (OZB)	10.207	10.457	10.507	10.567	
Lokale heffingen (overige belastingen)	477	477	477	477	
Gemeentefonds	62.082	60.700	60.676	60.952	
Dividend	415	415	415	415	
Saldo financieringsfunctie	810	660	663	647	
Totaal algemene dekkingsmiddelen	73.991	72.709	72.738	73.058	
L A S T E N					
<i>Onvoorzien</i>	24	24	24	24	

8.3 Toelichting

Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen uit de tabel toegelicht.

Lokale heffingen

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

Gemeentefonds

Het gemeentefonds kent drie soorten uitkeringen:

- De algemene uitkering
- Decentralisatie- en Integratie-uitkeringen

De algemene uitkering

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten met maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. De maatstaven kunnen voortdurend aan veranderingen onderhevig zijn.

Daarnaast wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normerings-systeem (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2021.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Deze uitkeringen maken, net als de algemene uitkering, deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen zijn verbonden met een zeker doel. Vanuit dat perspectief kan de bestedingsvrijheid formeel niet, maar materieel wel begrensd zijn. Binnen deze uitkeringen zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen.

Herijking verdeling Gemeentefonds met ingang van 2023

Met ingang van 2023 gaat het Gemeentefonds anders verdeeld worden. Momenteel onderzoekt het Rijk, ondersteund door onderzoeksbureaus en geadviseerd door de VNG, hoe dit zo objectief mogelijk kan gebeuren. In augustus zijn de laatste documenten over de uitkomsten (actualisatie van de gegevens van 2017 naar 2019) van het voorstel voor de nieuwe verdeling van het gemeentefonds door het Rijk beschikbaar gesteld. Op basis van deze nieuwe cijfers gaat onze gemeente er € 52 per inwoner op achteruit in 2023. Deze cijfers zijn nog niet definitief. Als deze herverdeling wordt ingevoerd betekent dit voor Nijkerk dat we in 2026 circa € 2.2 miljoen minder gaan ontvangen uit het gemeentefonds. Deze vermindering wordt zoals het er nu naar uitziet stapsgewijs doorgevoerd in de jaren 2023 t/m 2026. Voor het jaar 2023 is het effect ca. 650.000 in 2024 en 2025 loopt dit op met € 650.000 per jaar. In 2026 wordt dan de inhouding van ca. € 2.2 mln. bereikt. Dit is de inschatting van augustus 2021. De ervaring heeft ons geleerd dat dit bedrag nog materieel kan wijzigen op basis van actuele cijfers of landelijke politieke besluitvorming..

Dividend

De gemeente Nijkerk heeft aandelen in Alliander, Vitens en BNG. Voor de aandelen van Alliander en de BNG gezamenlijk wordt een opbrengst geraamd van € 320.000 per jaar. Vanaf 2021 ontvangen we voorlopig geen dividend meer van Vitens.

Saldo van de financieringsfunctie

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde netto rentelast voor 2022 is € 0,7 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 1,5 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een rekenkundig voordeel van € 0,8 miljoen. Dit is een gevolg van enerzijds de toerekening van de rente aan voorzieningen conform de vernieuwde BBV en anderzijds de doorbelasting van rente op basis van het voorcalculatorische omslagrente in plaats van de werkelijke omslagrente. Het is geen echt budgettair voordeel.

EMU-saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Van dit maximale tekort van 3% van Nederland is 2,5% voor de rijksoverheid en 0,5% voor de decentrale overheden. De EMU-systeem werkt echter op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investerings- en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

8.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

-/- = nadeel	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Lasten	939	1.058	1.376	1.442
Baten	72.997	71.865	71.891	72.227
Saldo programma	72.058	70.807	70.515	70.785

Budget

Bij Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten en baten voor 2022 vermeld, in afgeronde bedragen.

Taakveld	Omschrijving taakveld	(bedragen x € 1.000)		
		lasten	baten	saldo
0.5	Treasury	-779	340	1.119
0.61	OZB woningen	0	5.951	5.951
0.62	OZB niet-woningen	0	4.256	4.256
0.64	Belastingen overig	593	150	-443
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	62.082	62.077
0.8	Overige baten en lasten	920	218	-702
0.9	Vennootschapsbelasting	200	0	-200
		939	72.997	72.058
0.10	Mutaties reserve	6.840	8.577	1.737
		7.779	81.574	73.795

De baten van de belastingen overig wijken af van de lokale heffingen (overig) in de tabel specificatie algemene dekkingsmiddelen. Dit komt doordat de gemeente Nijkerk op programma 5 de inkomsten vanwege de toeristen- en de forensenbelasting verantwoord. Volgens het BBV maken deze onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen en moeten ze worden verantwoord via de tabel specificatie algemene dekkingsmiddelen.

Paragrafen

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van kostendekkendheid van de diverse heffingen en de bijbehorende beleidsuitgangspunten
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Uitgangspunt in de regelgeving is dat tarieven voor een rechtstreekse dienstverlening niet meer mogen opbrengen dan zij aan werk kosten. Er is geen winstdoelstelling voor deze tarieven. Deze uitgangspunten hebben vooral gevolgen voor het tarievenbeleid van retributies in het algemeen en de tarieven van de afvalstoffenheffing en van het rioolrecht. Bij het onderdeel tarievenbeleid retributies komen wij hierop terug.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2022 geraamd op € 19,3 miljoen. De opbouw is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen

	2020	2021	2022
Belastingen			
OZB woningen	5,3	5,6	5,9
OZB niet woningen	4,0	4,1	4,3
Parkeerbelastingen	0,6	0,4	0,4
Rioolheffing	2,1	2,2	2,2
Afvalstoffenheffing	3,0	3,0	3,2
Precariobelasting	1,8	1,8	-
Overige *)	0,4	0,4	0,5
Totaal belastingen	17,2	17,5	16,5
Retributies en leges			
Leges	1,8	2,0	2,0
Lijkbezorgingsrechten	0,6	0,6	0,6
Overige **)	0,2	0,2	0,2
Totaal retributies en leges	2,6	2,8	2,8
Totaal lokale heffingen	19,8	20,3	19,3

* hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting

** haven-, kade- en liggelden

Precario leidingen voor exploitatie nutswerken op gemeenteground

Met ingang van 2015 wordt precariobelasting geheven op het transport van energie (met name elektriciteit en gas). Nutsbedrijven die kabels en leidingen in/boven grond van de gemeente hebben, krijgen een aanslag. De opbrengst is afhankelijk van de totale lengte van deze netwerken.

Per 1 juli 2017 heeft het Kabinet de precariobelasting voor nutswerken afgeschaft. Precariobelasting voor terrassen e.d. blijft wel bestaan. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn tot 1 januari 2022, zodat daarmee de effecten kunnen worden opgevangen van de inkomstenderving veroorzaakt door deze afschaffing. Deze periode kan worden verkort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied door het Rijk. Het overgangsrecht geldt alleen als een gemeente in 2015 ook daadwerkelijk inkomsten genoot van deze belasting. Dit deed Nijkerk. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal heffen naar het tarief dat gold op 10 februari 2016; de datum van de brief waarin de minister van BZK het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting heeft aangekondigd. De opbrengst precarioheffing, voor Nijkerk ongeveer € 1,8 miljoen, wordt toegevoegd aan de reserve precariobelasting en vervolgens doorgestort naar de Algemene Reserve, conform het amendement dat is aangenomen bij de behandeling van de begroting 2020. Eind 2021/begin 2022 zal er nog geheven mogen worden over 2021 (de heffing vindt jaarlijks achteraf plaats). Daarna vervalt deze belasting en de daarmee gemoeide inkomsten.

Heffing bijdrage Bedrijfsinvesteringszone

Na een zorgvuldige voorbereiding en nauwe samenwerking met de Ondernemersvereniging Hoevelaken is met ingang van 2017 besloten tot invoering van een BIZ voor het centrum van Hoevelaken. De door de gemeente, via dienstverlening door GBLT, te heffen bijdragen worden via een subsidie uitgekeerd aan de Stichting Centrum Hoevelaken. De verordening heeft een geldigheidsduur tot 2022. Eind 2021 zullen, in goed overleg met het Stichtingsbestuur, de voorbereidingen starten om de looptijd wederom met 5 jaar te verlengen, ingaande 2022.

In 2017 en daarna in 2019 is een draagvlakmeting onder de centrumondernemers van Nijkerk gehouden. Hierin had de gemeente een faciliterende rol. Uit de uitslag van beide stemmingen bleek dat voor invoering van de BIZ in Nijkerk vooralsnog onvoldoende draagvlak is.

Hondenbelasting

In het coalitieakkoord "Verbinden met ambitie" is opgenomen dat wij de inkomsten van de hondenbelasting willen besteden aan de bestrijding van overlast en het faciliteren van het hondenuitlaatbeleid. In de voorjaarsnota 2019 is dit ingaande de begroting 2020 geëffectueerd. Dit is de reden dat het tarief voor 2020 met 40% (€ 100.000) gedaald is. Voor de goede orde melden wij u dat de hondenbelasting geen tot 100% kostendekkendheid gemaximeerde heffing is zoals bijvoorbeeld de rioolrechten dat wel zijn. Tevens is deze belasting vrij besteedbaar.

Toeristenbelasting

Evenals voor 2021 zal ook voor 2022 de voorlopige aanslag toeristenbelasting in september worden opgelegd. Vooralsnog is de verwachting dat, gelet op de versoepeling van de huidige coronamaatregelen, de prognose einde belastingjaar in de lijn ligt met de kerncijferbegroting zoals afgegeven door GBLT aan gemeente Nijkerk. De opbrengst betreft € 270.000.

In 2020 is als coronamaatregels een lagere voorlopige aanslag opgelegd. Dit was bedoeld als tegemoetkoming richting de ondernemers (campinghouders en hoteleigenaren). In de praktijk was er achteraf gelukkig minder verschil in de opbrengst dan vooraf werd verwacht.

Tarievenbeleid belastingen

Het beleid van de gemeente is om de lastendruk voor burgers laag te houden. Daarom bleef de tariefstijging in de regel beperkt tot alleen een inflatiecorrectie. Ten opzichte van 2020 werden de tarieven van de diverse belastingen verhoogd met niet meer dan nodig is om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2022 is deze stijging berekend op 1,4%. Daarnaast wordt de OZB overeenkomstig het dekkingsplan van de Voorjaarsnota 2022 met 2 % extra verhoogd. Samen met de 1,4% inflatieontwikkeling blijft de tariefstijging OZB voor 2022 beperkt en komt uit op totaal 3,4%.

WOZ/OZB

Met ingang van 2022 moeten alle gemeenten andere gegevens over gebouwen en woningen gaan gebruiken in de basisregistratie (BAG). Deze basisregistratie wordt onder andere gebruikt om de WOZ-waardering te bepalen. Tot op heden werd gebruik gemaakt van de inhoud van woningen (m3); vanaf 2022 moet de gemeente de gebruikersoppervlakte (m2) gaan gebruiken. Dit is een regeling van het Rijk met als doel aan te sluiten bij de praktijk dat de waarde van de woning veel meer afhankelijk is van het gebruikersoppervlak dan van de inhoudsmaat. Hierdoor gaan de WOZ-waarderingen van woningen beter aansluiten bij de praktijk van de markt. De WOZ-waarde van de woningen komt tot stand door modelmatige vergelijking van de woningen met andere woningen in dezelfde buurt waarvan een recente verkoopprijs beschikbaar is. Daarom zal de waarde van de woningen dus niet of nauwelijks veranderen bij de overgang van waarden op inhoud naar gebruikersoppervlakte. Wel kan logischerwijs de zogenaamde mutatiedetectie (een inhaalslag die gelijktijdig is gestart om op basis van luchtfoto's onder meer vergunningsvrije objecten in kaart te brengen) van invloed zijn op de hoogte van de aanslag, Nijkerk loopt in de pas; vanaf het belastingjaar 2020 wordt de waardering naar gebruikersoppervlakte gebruikt als basis voor de belastingheffing 2020. Zo ook voor 2022 en verdere jaren.

In het dekkingsplan van de begroting 2020 is besloten om de OZB over de jaren 2021 t/m 2023 met € 600.000 te verhogen. Voor 2022 betekent dit een extra raming van € 200.000.

No Cure No Pay (NCNP)

In 2020 heeft het GBLT een pilot gehouden bij de gemeente Leusden en Nijkerk met als doel om NCNP-bezwaar te voorkomen. Burgers konden een afspraak maken met een taxateur bij de gemeente. Deze pilot is onderbroken door de coronacrisis. In 2021 was het mogelijk om telefonisch informeel bezwaar te maken bij de taxateur van GBLT. Een evaluatie volgt nog, ter doorontwikkeling.

Corona en belastingheffing en inning

Zowel in 2020 als in 2021 is er coulant omgegaan met ondernemers die als gevolg van corona in betalingsproblemen kwamen. Individueel maatwerk in de vorm van uitstel van belastingen is verleend. Hopelijk is dit in 2022 niet meer nodig, a.g.v. het verloop van de pandemie. Mocht dit wel zo zijn dan gaan zowel GBLT als wij hier wederom uiterst prudent mee om.

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. In artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven dat de gemeenteraad via de financiële verordening regels stelt voor de wijze van kostprijsbepaling van de gemeentelijke diensten en producten. Daarbij moet tevens rekening worden gehouden met het Besluit Begroting en Verantwoording. De systematiek van toerekenen van kosten wordt uitgevoerd conform de Financiële Verordening en de belastingverordeningen. Bij de bepaling van de kostprijs worden de bijdragen aan en van reserves overigens mee genomen.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. Er is meer tijd nodig om het Digitale Stelsel Omgevingswet opgeleverd, ingeregeld en stabiel werkend te krijgen. Dit houdt in dat onze legesverordening 2022 in basis nog op de oude wetgeving is geschoeid. Ambtelijk is 2021 gebruikt om een was-woordt -lijst te maken van oude en nieuwe wetgeving die samenkomen in deze nieuwe wet. Afhankelijk van de definitieve datum van invoering, zal u naar verwachting in het eerste kwartaal een nieuw vast te stellen legestarievenlijst worden voorgelegd op basis van deze nieuwe omgevingswet.

Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB)

Deze wet is 14 mei 2019 door de Eerste Kamer aangenomen en is gestart met een pilot in 2020, voor alle gemeenten, om uiteindelijk naar planning in 2022 (in aansluiting met de nieuwe Omgevingswet is de invoeringsdatum ook uitgesteld tot 1 juli 2022) volledig van kracht te gaan. Tussentijds heeft de minister de mogelijkheid de wet nog bij te stellen. Deze wet regelt dat het toezicht op de uitvoering van de gemeentelijk vergunning ook door een marktpartij (kwaliteitsborger) kan plaatsvinden. Bij de oplevering van het Bouwwerk moet de aannemer aantonen dat aan de regelgeving is voldaan. De pilot, verplicht voor 10% van de afgegeven vergunningen in de gemeente, zal eerst eenvoudige vergunningen betreffen. Dit houdt dan in dat de gemeente

geen toezicht op dat deel van de vergunningverlening meer hoeft uit te voeren. In samenhang met de uitwerking van de implementatie van de Omgevingswet zullen de gevolgen voor de legesheffing aan u worden voorgelegd.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de diftar worden jaarlijks, in basis, trendmatig verhoogd.

Kostendekkendheid

Als gevolg van een stijging van de verwerkingskosten voor restafval, grofvuil en GFT is een nieuwe berekening gemaakt van het tarief afvalstoffenheffing o.b.v. een 100% kostendekkendheid.

Deze komt uit op een stijging van 5,5%, inclusief een indexering van 1,4%. Netto dus een stijging van 4,1%.

Aanbesteding verwerking GFT-afval

Vanuit de Regio De Vallei heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor de verwerking van huishoudelijk bioafval (gft + e) voor de periode vanaf 1 januari 2023. Voor de gemeente Nijkerk betekent deze aanbesteding een stijging van de structurele kosten, die zal worden verwerkt in de afvalstoffenheffing per 2023.

Aangezien de afvalstoffenheffing van veel factoren afhankelijk is, zal bij de programmabegroting 2023 - 2026 worden ingegaan op de definitieve financiële consequenties.

Rioolheffing

Voor 2022 wordt het tarief geïndiceerd met de inflatiecorrectie.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk huishouding en per woningtype. Hierin worden de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing inclusief de opbrengsten vanwege afvoer van het afval en de rioolheffing betrokken.

Wij sluiten hierbij aan bij de definitie die door het COELO wordt gebruikt. Zie hiervoor ook de bijlage met beleidsindicatoren. De mutaties voor een meerpersoonshuishouden eigenaar woning in onderstaande tabel worden veroorzaakt door een stijging van de OZB met € 11, een stijging van het rioolrecht met € 2 en een stijging van de afvalstoffenheffing met € 11. De mutatie voor een meerpersoonshuishouden huurder wordt veroorzaakt door de afvalstoffenheffing.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

per huishouden:	2022	Stijging 2022-2021	2021
Meerpersoonshuishouden eigenaar woning	664	3,8%	640
Eenpersoonshuishouden eigenaar woning	628	3,6%	606
Meerpersoonshuishouden huurder	221	5,5%	210
Eenpersoonshuishouden huurder	185	5,5%	175

Bron 2021: COELO: Atlas van de lokale lasten 2021

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk kwijtschelding te krijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing (gedeeltelijk), de ozb en de rioolheffing (gedeeltelijk). Om daarvoor in aanmerking te komen, mag het inkomen niet hoger zijn dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Tevens wordt bij de toetsing rekening gehouden met de netto kosten van kinderopvang. Aan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De heffing en invordering van de meeste belastingen wordt uitgevoerd door GBLT (zie hierna). Dit belastingkantoor heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige. We houden er rekening mee dat in 2022 in totaal € 63.000 wordt kwijtgescholden.

1.5 Uitvoering belastingverordeningen door GBLT

Het college heeft de heffing en de invordering van een aantal gemeentelijke belastingen overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn te Zwolle (verder: GBLT). GBLT is een samenwerkingsverband van vijf waterschappen en zes gemeenten (naast Nijkerk zijn dat Bunschoten, Dalfsen, Dronten, Leusden en Zwolle).

GBLT verzorgt voor de gemeente de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- hondenbelasting
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- rioolheffing
- toeristenbelasting
- heffing BIZ-bijdrage centrum Hoevelaken

De belastingplichtigen van Nijkerk ontvangen van GBLT een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapsheffingen zijn vermeld. GBLT draagt er zorg voor dat de informatie op de website van GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde zijn om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. De afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijke heffingen die door GBLT worden uitgevoerd, gebeurt door GBLT. Met ingang van 2020 zijn de verordeningen van de gemeentelijke GBLT partners geharmoniseerd. Dit leidt voor Nijkerk tot enkele geringe aanpassingen. Als basis is namelijk de VNG modelverordening gehanteerd per belastingsoort.

1.6 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. De raadsbesluiten worden integraal bekendgemaakt in het elektronisch gemeentebblad, door plaatsing op de website www.officielebekendmakingen.nl. De actuele en vorige versies van de verordeningen zijn te vinden op [www.overheid.nl/lokale wet- en regelgeving](http://www.overheid.nl/lokale-wet- en-regelgeving).

Vanaf 2015 is er om efficiency redenen voor gekozen om niet telkens geheel nieuwe verordeningen vast te stellen, maar de besluitvorming waar mogelijk te gieten in de vorm van een wijzigingsverordening.

Paragraaf 2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

Deze paragraaf geeft een beeld van het risicoprofiel van de gemeente Nijkerk. Dit doen we door de financiële risico's af te zetten tegen de beschikbare buffers om deze op te vangen. Ook is in deze paragraaf een aantal financiële kengetallen opgenomen.

2.2 Kaderstelling

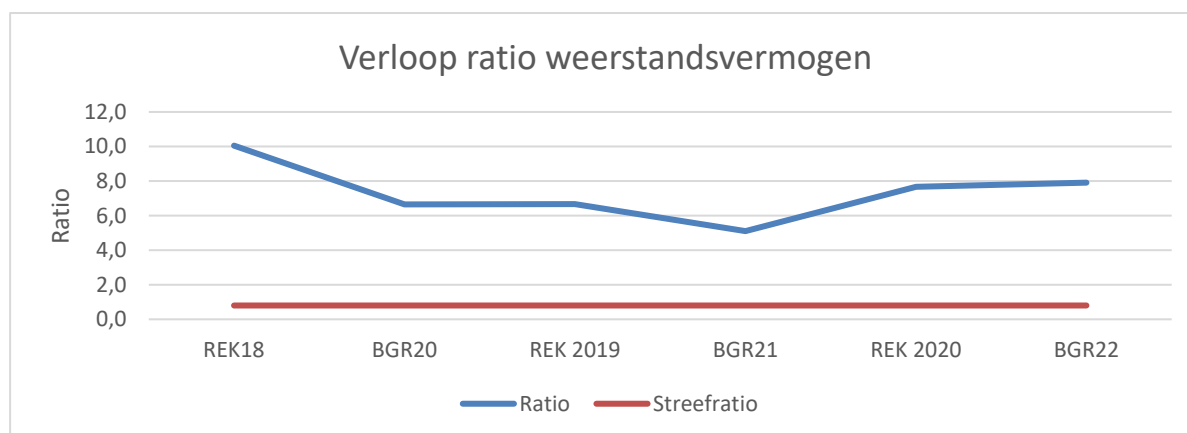
- Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV)
- Nota Risicomanagement

2.3 Inventarisatie van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om onverwachte en substantiële tegenvallers te dekken. Bijvoorbeeld de algemene reserve en de reserve grondexploitatie, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Hierbij onderscheiden we incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

2.4 Incidenteel

De beschikbare weerstandscapaciteit is licht toegenomen ten opzichte van de laatste berekening (Jaarstukken 2020), maar nog ruim boven de gestelde norm van 0,8. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het begrotingsresultaat.

Weerstandvermogen

Overeenkomstig de Nota risicomanagement wordt het weerstandsvermogen uitgedrukt in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het incidenteel weerstandsvermogen toereikend is. De gemeente Nijkerk streeft naar een ratio van tenminste 0,8.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit	27.049	21.373	24.034
Gewogen risico's	5.300	2.785	3.042
Overschot (+)/ tekort (-) weerstandscapaciteit	21.749	18.588	20.992
Ratio weerstandsvermogen *	5,1	7,7	7,9

* Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / gewogen risico's

Weerstandscapaciteit

De beschikbare capaciteit wordt bepaald met behulp van de algemene reserve en de reserve grondexploitatie.

Overige reserves betreffen bestemmings-/egaliseringsreserves, deze worden niet ingezet als weerstandsvermogen. Bij de bepaling van de omvang van de algemene reserve is geen rekening gehouden met claims uit het PRMI van 2023. Hierover moet immers nog besluitvorming door de raad plaatsvinden.

Reserve Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2022
Algemene reserve (saldo t+4) (inclusief reserve precariobelasting)	15.176	7.493	10.819
Reserve bouwgrondexploitatie (saldo t)	11.873	13.880	13.215
Totaal weerstandscapaciteit	27.049	21.373	24.034

Inventarisatie incidentele risico's

Het verschil ten opzichte van de Jaarstukken 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door de coronapandemie niet meer te zien als een financieel risico en door het structurele risico over 2022 te beschouwen als een risico dat, in afwachting van de te nemen beheersmaatregelen, in 2022 eenmalig moet worden afgedekt door de weerstandscapaciteit. Dit is overeenkomstig de werkwijze die de provincie toepast bij de beoordeling van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2022
Risico's vermogen	3.600	2.265	2.465
Gewogen risico's grondexploitatie*	1.700	520	577
Totaal risico's	5.300	2.785	3.042

* Bron: MPG

Gewogen risico's - incidenteel Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2022
Er zijn geen risico's met een grote kans	0	0	0
Grote Kans (GK) = 75% risico	0	0	0
<i>Financiële gevolgen coronapandemie</i> Tot op heden zijn wij door het Rijk gecompenseerd voor de financiële gevolgen van de coronapandemie. Momenteel lijkt de pandemie onder controle. Wij verwachten dan ook niet dat dit een impact heeft op onze vermogenspositie.	750	500	p.m.
<i>Omgevingswet</i> Nog zeer onzeker is wat de financiële gevolgen zijn na de invoering per 1-7-2022 van de omgevingswet. Verwachting is in het begin wat hogere kosten die in de tijd uitvlakken.	600	600	600
<i>FLO Brandweer</i> Op verzoek van de gemeente Nijkerk voert de VGGM de FLO-overgangsregeling uit. De onzekerheid van de hoogte wordt veroorzaakt door individuele keuzemogelijkheden die de regeling biedt met betrekking tot de omvang van non-activiteitsverlof.	800	200	200
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	2.150	1.300	800
<i>Garantstellingleningen</i>	700	715	715
<i>Planschade</i> Gebleken is dat n.a.v. vaststelling van bestemmingsplannen het risico bestaat op een planschadeclaim. Vooralsnog is nog geen claim ingediend op basis waarvan planschade uitgekeerd dient te worden. In het algemeen hebben wij dit risico bij de bouwlocaties bij de ontwikkelaar neergelegd.	750	250	250
Kleine Kans (KK) = 25% risico	1.450	965	965

Gewogen risico's - incidenteel <i>Bedragen x € 1.000, +/- = voordeel</i>	Begroting 2021	Rekening 2020	Begroting 2022
Structureel risico begrotingsjaar Met ingang van de begroting 2022 beschouwen wij het structurele risico van de jaarschijf 2022 als een risico dat incidenteel moet worden afgedekt door onze weerstandscapaciteit.	0	0	700

2.5 Structureel

Weerstandsvermogen

Wanneer de structurele weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de exploitatierisico's ontstaat het volgende beeld:

Weerstandsvermogen	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000	2025 x € 1.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	251	638	848	937
Onbenutte belastingcapaciteit	4.697	4.497	4.497	4.497
Exploitatie-risico's	-700	-750	-1.425	-1.850
Totaal	4.248	4.385	3.920	3.584

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente voldoende capaciteit heeft om toekomstige exploitatierisico's te kunnen opvangen.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door de post onvoorzien en het saldo van de begroting over de jaren 2010-2024. De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt:

Onbenutte budgettaire capaciteit	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000	2025 x € 1.000
Onvoorzien	24	24	24	24
Saldo programmabegroting 2022-2025	227	614	824	913
Totaal	251	638	848	937

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. Hiertoe wordt het maximaal toegestane tarief vergeleken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Dit redelijk peil wordt jaarlijks gepubliceerd in de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Op basis van de laatst beschikbare gegevens (meicirculaire 2021) is dit 0,1800% van de totale WOZ-waarde.

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is.

Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

- de onroerendezaakbelastingen (OZB);
- de rioolheffingen;
- de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Bij gemaximaliseerd tarief bedraagt de OZB-opbrengst voor de gemeente Nijkerk € 14,9 miljoen. De huidige raming van de OZB-opbrengst bedraagt € 10,2 miljoen. Dit brengt de onbenutte belastingcapaciteit op een bedrag van € 4,7 miljoen. De onbenutte belastingcapaciteit wordt voor de provincie in de monitoring steeds belangrijker. Daarnaast is het een ijkpunt voor het financieel beleid dat de gemeente Nijkerk voert. Voor 2023 is

nog een stijging van de OZB-opbrengsten van € 0,2 miljoen voorzien. Dit betekent dat de onbenutte belastingcapaciteit vanaf 2023 € 4,5 miljoen is.

Specifieke risico's

In volgende tabel is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie.

Gewogen risico's – structureel -/- = voordeel	2022 x € 1.000	2023 x € 1.000	2024 x € 1.000	2025 x € 1.000
WW-verplichtingen Onze bedrijfsvoering brengt het risico van WW-verplichtingen met zich mee.	150	150	150	150
Herverdeling gemeentefonds Er vindt met ingang van 2023 een herverdeling van het gemeentefonds plaats. Op grond van de laatste berekening uit augustus 2021 gaat de gemeente er € 52 per inwoner op achteruit op basis van de algemene uitkering uit 2019. Dit eventuele nadeel zal in tranches van € 15 inwoner in de uitkering worden ingegroeid. Eind 2021 is er naar verwachting een actueler beeld.	0	650	1.300	1.700
Grote Kans (GK) = 75% risico	150	800	1.450	1.850
Renterisico Het renteniveau ligt op een historisch laag punt. Voor de komende tijd ligt een rentestijging dan ook meer voor de hand dan een verdere daling. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost ons ± € 100.000.	50	50	50	50
Sociaal domein Het open-eind-karakter van de diverse regelingen waaronder met name de uitgaven Jeugdhulp en WMO staan onder druk. Daarnaast zorgt de toekomst van de sociale werkvoorziening, de toename van het aantal statushouders en de grilligheid van de hoogte van de rijksbijdragen voor onzekerheid. Door de inspanningen van de taskforce sociaal domein wordt geprobeerd de voortdurende stijging van de uitgaven te duiden, en waar mogelijk terug te dringen	500	500	500	500
Gemeentefonds: arbitrage Jeugdzorg Bij de calculatie van de omvang van het Gemeentefonds mochten wij van de toezichthouder calculeren dat 75% van de arbitrage Jeugdzorg via het Gemeentefonds wordt uitgekeerd. Mogelijk wordt uiteindelijk 100% uitgekeerd. Deze kans schatten wij in op 50%.	0	-400	-375	-350
Woonplaatsbeginsel en herverdeling Gemeentefonds Vanaf 2022 is bij de bekostiging van de Jeugdzorg het woonplaatsbeginsel van toepassing. Het CBS heeft doorgerekend wat de gevolgen hiervan kunnen zijn na de herverdeling van de Gemeentefonds. Voor Nijkerk wordt een positief effect verwacht.	0	-200	-200	-200
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	550	-50	-25	0
Kleine Kans (KK) = 25% risico	0	0	0	0
Risico's exploitatie	700	750	1.425	1.850

2.6 Kengetallen financiële positie

De kengetallen geven een globaal beeld van de financiële positie. Voor de 1^e globale beoordeling wordt aangesloten bij de zogeheten signaleringswaarden die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	Zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
	met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte		>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden"		<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten

In onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen. Naast het opnemen van de tabel wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot financiële positie.

Omschrijving	JR 2020	BGR 2021	BGR 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025
Netto schuldquote	46%	63%	75%	89%	82%	78%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45%	63%	75%	89%	82%	78%
Solvabiliteitsratio	43%	40%	32%	30%	31%	30%
Structurele exploitatieruimte	-1,13%	-0,54%	-0,78%	-0,98%	-0,67%	-0,56%
Grondexploitatie	23%	24%	22%	15%	12%	7%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden"	80%	82%	82%	83%	83%	83%

Het negatieve structurele begrotingssaldo wordt veroorzaakt door de keuze om diverse investeringen met maatschappelijk nut en economisch te dekken door aanwending van de reserve investeringen economisch nut en de reserve investeringen maatschappelijk nut. In 2022 gaat het om een bedrag van € 751.000 en vanaf 2023 om een bedrag van € 927.000.

In euro's is 1% structurele exploitatieruimte gelijk aan € 1,0 miljoen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

De gemeente heeft een groot vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van wegen, water, riolering, openbare verlichting, groen en gebouwen. Het onderhoud van deze goederen is van groot belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op vele terreinen. In deze paragraaf wordt ingegaan op relevante ontwikkelingen voor de begroting 2022.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen in diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij jaarlijks fluctuerende kosten van groot onderhoud constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de kostendekking. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen

Beheerplan Wegen

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente Nijkerk. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen, zodat de wegen hun functie kunnen vervullen of dat dit wordt aangepast aan de veranderende vraag naar mobiliteit. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimeisen, de wensen van de inwoners en het beschikbare budget.

Op basis van het beheerplan wegen wordt in 2022 klein en groot onderhoud uitgevoerd aan de verharding in de gemeente Nijkerk. Elke twee jaar worden wegininspecties uitgevoerd. Op basis van deze wegininspecties wordt er een planning gemaakt voor klein onderhoud 2022 en voor groot onderhoud voor de jaren 2022 en 2023.

Daarnaast zijn nog twee projecten (de wijk Rensselaer en de wijk Camperbuurt) integraal in voorbereiding, waarvan de uitvoering na 2022 plaatsvindt.

Beheerplan infrastructurele kunstwerken

In dit beheerplan is het beheer en onderhoud aan bruggen, vlanders, tunnels en viaducten opgenomen. Het beheerplan wordt herzien in 2023. Door de groei van de gemeente Nijkerk, zoals Doornsteeg, zijn (en worden er) nieuwe civiele kunstwerken aangelegd waardoor er mogelijk structureel hogere uitgaven nodig zijn om de infrastructurele kunstwerken te kunnen beheren en onderhouden. Of hier daadwerkelijk sprake van is, komt bij de herziening aan de orde.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Uitvoering wordt gegeven aan het groot onderhoud volgens het beheerplan Openbare Verlichting. Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd voor de periode 2021-2025 en wordt bij de 2^e Bestuursrapportage 2021 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Zowel bij nieuwe projecten als bij groot onderhoud projecten wordt LED verlichting toegepast. Bij vervanging van de openbare verlichting installaties vindt er zoveel mogelijk afstemming plaats met integrale projecten vanuit de disciplines wegen, riool en groen. De conventionele lampen zijn vervangen door energiezuinige duurzame retrofit (LED) lampen. Thans is het gehele openbare verlichting areaal voorzien van LED verlichting op basis van LED lampen. In het beheerplan 2021 - 2025 ligt de nadruk op gefaseerde vervanging van het retrofit areaal door led armaturen, waarin de lampen zijn geïntegreerd. Alle vervangingen worden met ingang van het nieuwe beheerplan aangemerkt als investeringen waarover wordt afgeschreven. Hierdoor is de onderhoudsvoorziening vervallen.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

Het beheerplan is in 2021 geactualiseerd voor de periode 2021-2025 en wordt bij de 2^e Bestuursrapportage 2021 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Hiervoor is het gehele areaal digitaal ingemeten en kwalitatief beoordeeld, waardoor er efficiënter gestuurd kan worden op de onderhoudskosten.

Onderdeel van het beheerplan zijn de verkeersregelinstallaties (VRI's). De vervanging van deze VRI's worden met ingang van het nieuwe beheerplan aangemerkt als investeringen waarover wordt afgeschreven. Voor de overige vervangingen wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

In 2020 is het beheerplan geactualiseerd en voor de jaren 2021- 2025 gereed gemaakt. Bij de actualisatie en vaststelling van het beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen is groot onderhoud gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als gevolg daarvan worden investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn. Vanuit uitvoerig gehouden inspecties wordt het beheerplan geactualiseerd. In het beheerplan worden de groot onderhoudsklussen genoemd die de komende jaren nodig zijn voor de instandhouding van het sluiscomplex. Daarnaast vindt jaarlijks klein onderhoud, reiniging en inspectie plaats.

Beheerplan Waterlossingen

Bij de vaststelling van het beheerplan bermen, wateren en duikers zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen, wateren en duikers. Dit beheerplan geeft richtlijnen voor dit beheer en onderhoud ter vergroting van de functionaliteit, beleving en ecologische waarde. In dit beheerplan zijn tevens de financiële consequenties vastgelegd voor het dagelijks en groot onderhoud. Op basis van het in 2011 vastgestelde beheerplan bermen, sloten en duikers zal onderhoud worden uitgevoerd aan duikers, beschoeiingen e.d. Waar nodig zal tot vervanging worden overgegaan. Aan de hand van gehouden inspecties zijn de daaruit voortkomende werkzaamheden voor de komende jaren gepland.

Bij de komende actualisatie van het beheerplan is er meer aandacht voor het in stand houden en vergroten van de biodiversiteit in relatie tot het onderhoud en beheer van de sloten en bermen.

3.3.3 Groen

Conform de Visie Openbare Ruimte richten we ons in 2022 op de uitvoering van het effectgericht-beheer. Dit betekent dat de basis op orde is. We zorgen ervoor dat het verzorgende onderhoud op A niveau is en blijft. We richten ons hierbij met name op het bestrijden van onkruid en het legen van afvalbakken. Samen zorgen we voor

minder zwerfafval in groen en op verharding, en het verminderen van overlast met betrekking tot hondenpoep. Hoe we dit doen is onder andere vastgelegd in het beheerplan openbare groen en het hondenbeleid 2021 - 2026.

Daarnaast houden we aandacht voor geluiden uit de samenleving. Inmiddels is onze organisatie hierop ingericht. We hebben onder andere drie wijkcoördinatoren aangesteld. Verder is een project gestart om het klachtenmanagement te verbeteren. We verwachten dat we in 2022 de eerste resultaten kunnen laten zien.

Beheerplan Groen

We houden rekening met de opgaven die op ons afkomen, zoals de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen vegetatie en bebouwd gebied en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren. Bij het actualiseren van het groenbeleid doen we een uitspraak over hoe we omgaan met de gevolgen van de klimaatverandering, het zogenaamde “snippergroen”, monumentale bomen en plagen en ziekten.

Daarnaast inventariseren we waar en of de groenstructuurkaart aangepast moet worden en benoemen we locaties waar we de komende vijf jaar groot onderhoud verwachten.

Ter voorbereiding van de actualisatie van het groenbeleid is een werkgroep groen opgestart. In deze werkgroep werken we samen met groene organisatie zoals het IVN en Groei en Bloei Nijkerk.

Op basis van de uitgevoerde inspecties op de technische staat van het groen, en breed gedragen wensen van burgers, worden diverse groenrenovaties voorbereid en uitgevoerd. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het grootonderhoud van wegen en/of riolering. Integraal wordt de wijk Rensselaer en de Campenbuurt na 2022 aangepakt.

Speelruimteplan

De voorbereiding van het nieuwe speelruimteplan heeft wat vertraging opgelopen. We merken echter wel dat dit onderwerp leeft. Vooral jongeren vragen om meer uitdaging en een eigen plek in onze openbare ruimte. Denk daarbij aan de opkomst van urban-sports, zoals freerun, pumptracks en de vraag naar skatebanen. We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om hiervoor ruimte te maken, bijvoorbeeld binnen ruimtelijke ontwikkelingen.

Honden

Het hondenbeleidsplan wordt in 2021 geactualiseerd.

Beheerplan begraafplaatsen

Gemeentelijke begraafplaatsen Nijkerk.

Het college hoopt in 2021 het nieuwe beleid, en de daaraan verbonden verordeningen door de raad te laten vaststellen. Als het beheerplan is vastgesteld zetten we in 2022 in op de uitvoering van het nieuwe beleid. Dat betekent dat we

- de uitbreidingen op de begraafplaats in Nijkerkerveen en Nijkerk voorbereiden.
- een elektrische shovel kopen, en afspraken maken om de hinder met betrekking tot geluid te verminderen.
- contact opnemen met de rechthebbenden van de graven met een onbepaalde termijn, en met hen gesprek voeren over het onderhoudsrecht.
- een beheerplan “gemeentelijke monument, begraafplaats in Nijkerk” voorbereiden.
- de biodiversiteit op de begraafplaatsen vergroten.
- de opslagterreinen in Nijkerk en Hoevelaken aanpassen.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het groot onderhoud aan de riolering en de wateropgaven vanuit de zorgplicht voor hemelwater en grondwater worden uitgevoerd zoals verwoord in het in 2018 vastgestelde GRP. De werkzaamheden hebben met name betrekking op vervanging van riolering, verbetermaatregelen in het rioleringssysteem, afkoppelen van verhard

oppervlakte, verbeteringen aanbrengen aan wateroverlastlocaties, en het aanbrengen van drainage en maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.

In 2022 zal de herinrichting van het centrum zijn voltooid, waarbij naast de herinrichting ook regenwater is afgekoppeld. Aansluitend zijn de wijken Rensselaer & Campenbuurt toe aan een herinrichting. Daarnaast zijn genoemde wijken ook aangewezen om de mogelijkheden voor de energietransitie te verwezenlijken

Op diverse locaties binnen de gemeente zullen er in 2022 kleinschalige afkoppelwerkzaamheden worden uitgevoerd.

In 2021 is gestart met de inzet van de klimaatkamer. Hierin wordt voorlichting gegeven over klimaatadaptatie. Een combi wordt gezocht met de energiecoach vanuit programma duurzaamheid. De subsidieregeling groene daken is weer beschikbaar. Ook zullen, gerelateerd aan projecten, kleinschalige acties plaatsvinden ter bevordering van klimaatadaptatie.

Daarnaast vindt jaarlijks klein onderhoud, reiniging en inspectie plaats.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjarenonderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd. Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit "voldoende tot goed" aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

In 2019 is het beheerplan geactualiseerd (2019-2038). Een aantal objecten is afgestoten of gesloopt.

Op dit moment heeft de gemeente Nijkerk 23 gebouwen in eigendom en beheer. Hiernaast heeft de gemeente Nijkerk ook 6 sporthallen en een zwembad in eigendom. Het beheer en de exploitatie van de sporthallen en het zwembad is uitbesteed aan een tweede partij. De gebouwen die verhuurd worden, leveren de eigen kosten weer op en zijn dus kostendekkend.

Binnen afzienbare termijn gaan we verhuizen naar het nieuwe gemeentehuis. Vooruitlopend op de verhuizing is het jaarlijkse budget voor onderhoud van het huidige stadhuis gehandhaafd als basis voor onderhoudslasten van het te betrekken pand aan de Van 't Hoffstraat.

In lijn met de Routekaart 2050 en in afstemming met het Uitvoeringsprogramma Nijkerk Duurzaam is gekeken naar het gemeentelijk vastgoed. Volgens de wettelijke vereisten moet het gemeentelijke vastgoed voldoen aan een informatieplicht en mag een gebouw met kantoorfunctie na 2023 geen energielabel hebben lager dan C. Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan deze wettelijke vereisten, alsmede aan de ambitie uit het Coalitieakkoord om de gemeentelijke gebouwen minimaal te laten voldoen aan energielabel B. Om gebouwen CO₂-neutraal te laten zijn in 2035 moeten we in een aantal gebouwen de CV vervangen door warmtepompen. Dit gaan we doen als de bestaande CV-installaties vervangen moeten worden.

In 2022 gaan we zonnepanelen op de brandweerkazerne in Nijkerk installeren. Daarnaast zijn we bezig met voorbereidingen om in 2022 de sporthallen De Slag en Ridderspoor in Hoevelaken en sporthal Corlaer in Nijkerk eveneens te voorzien van zonnepanelen. De sporthallen De Slag en Ridderspoor gaan we dan ook gelijktijdig verduurzamen.

Overzicht beheerplannen en planperiodes

Categorie	Beheerplan	Planperiode (huidig)	Jaar herziening
Wegen	Wegen	2019-2023	2024
	Infrastructuurle kunstwerken	2016-2020	2023
	Openbare verlichting	2021-2025	2025
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2021-2025	2025

Water	Havens	2021-2025	2025
	Bermen, water en duikers	2011-2032	2022
Groen	Groen	2012-2033	2022
	Speelvoorzieningen	2012-2032	2022
	Begraafplaatsen	2021-2025	2025
Riolering	Riolering (GRP)	2018-2027	2023
Gebouwen	Openbare gebouwen	2019-2038	2024

In onderstaande tabel staat een resumé van alle voorzieningen die een één op één relatie hebben met het (groot) onderhoud van kapitaalgoederen.

	Stand per 1 januari (bedragen x € 1.000)			
Voorziening	2022	2023	2024	2025
beheerplan wegen	1.563	2.396	3.445	3.123
beheerplan kunstwerken	425	494	484	479
beheerplan openbare verlichting	1.041	1.014	1.014	1.014
beheerplan riolering	8.692	8.365	7.967	7.530
beheerplan Groen: plantsoenen	-18	-61	-93	-217
beheerplan Groen: speelterreinen	424	359	290	246
beheerplan Groen: begraafplaatsen	23	-40	-20	0
beheerplan haven-, kade- en sluiswerken	131	93	112	117
beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	310	373	446	519
beheerplan bermen, water en duikers	185	193	201	210
beheerplan gebouwen	1.768	1.605	1.577	1.393

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2022 tot en met 2025 als volgt:

2022	een financieringstekort van	€ 35,6 miljoen
2023	een financieringstekort van	€ 43,8 miljoen
2024	een financieringstekort van	€ 42,3 miljoen
2025	een financieringstekort van	€ 40,4 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond worden gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of baten in de komende jaren. In tegenstelling tot de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen. De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar/stuurbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Ter ondersteuning van één en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van deze begroting. Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Daarbij wordt een financieringstekort tot de kasgeldlimiet tegen de rente kort geld (0,00%) meegenomen, de eventuele rest wordt meegenomen tegen de rente lang geld. Voor 2022 schatten wij de rente voor lang geld in op 1,0%. Ervaring uit het verleden heeft geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

De renteontwikkeling wordt kritisch in de gaten gehouden en indien nodig zullen, mede anticiperend op aflopende leningen op middellange termijn, één of meer nieuwe langlopende geldleningen worden aangetrokken. Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt. De gemeenten zijn verplicht om hun banksaldi aan te houden bij de rijksoverheid; het zogenaamde schatkistbankieren. Hierdoor hoeven wij geen specifiek beleid te hebben voor het uitzetten van overtollige kasgelden.

4.4 Risicobeheer

De gemeente heeft in het kader van het risicobeheer te handelen conform de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de financiële beheersverordening. In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm).

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen, zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Bedragen x € 1 miljoen	2022	2023	2024	2025
1. Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Aflossingen	5,6	5,6	4,6	3,4
3. Renterisico (1+2)	5,6	5,6	4,6	3,4
4. Renterisiconorm	21,4	21,0	20,8	20,8
Ruimte (+) of overschrijding (-)	15,8	15,4	16,2	17,4

Relatiebeheer

De BNG is de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 2% van het begrotingstotaal. De Gemeente Nijkerk mag in 2022 een positief rekening-courantsaldo bij de banken hebben van ongeveer € 2.100.000; al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

4.6 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie

We zien op dit moment dat zowel de korte rente als de lange rente historisch laag zijn, waarbij er zelfs sprake is van negatieve rente. Om optimaal gebruik te maken van de lage rente wordt de maximale ruimte binnen de regels van de Wet Fido benut. De ontwikkelingen ten aanzien van wereldeconomie, geopolitieke factoren en de economische groei worden gevolgd om de eventuele gevolgen voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld zo goed mogelijk in te schatten.

Risicoprofiel

De komende jaren zullen wij uitvoering geven aan de structuurvisie. De uitvoering van deze plannen zal gevolgen hebben voor de inrichting van onze financieringsportefeuille. Bij de uitvoering van (en bepaling van het benodigde budget voor) het project zullen wij dan ook rekening moeten houden met de daaruit voortvloeiende financieringskosten ook als deze projecten worden gedekt door aanwending van reserves.

De ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie zijn van groot belang voor het renteresultaat. Aan de ene kant wordt dit veroorzaakt doordat wij op basis van de boekwaarden financieringskosten doorberekenen aan de

bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

Renteresultaat

Schema rentetoerekening		2022	2023	2024	2025
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+	723	891	814	746
De externe rentebaten	-	20	20	20	20
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	221	153	119	75
De rente van projectfinanciering die moet worden doorberekend		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
		0	0	0	0
Rente over eigen vermogen		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
		0	0	0	0
Rente over voorzieningen (waardering op contant waarde); 2,0%		2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
	+	408	408	410	386
De aan taakvelden toe te rekenen rente		890	1.126	1.085	1.037
De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		1.300	1.380	1.340	1.300
Renteresultaat op het taakveld Treasury		410	254	255	263

4.7 Garantstellingen geldleningen

De gemeente Nijkerk staat garant voor geldleningen die door diverse stichtingen en verenigingen zijn aangetrokken. In 2022 is dit een bedrag van € 2.356.000.

4.8 EMU-saldo (volgt na besluitvorming cijfers)

In onderstaande tabel vindt u de berekening van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is technisch gezien de doorrekening van de kasstroom van de gemeente Nijkerk. Een negatief berekend EMU-saldo is een negatieve kasstroom.

EMU saldo (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
1 (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttr. Reserves	-1.204	-1.510	-1.197	-776	-572
2 (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	8.000	8.000	-4.000	-4.000	-4.000
3 (+) Mutatie voorzieningen	300	0	100	-1.200	600
4 (-) Mutatie voorraden (incl.bouwgronden in expl.)	-3.900	-6.800	-3.400	-4.400	-3.500
5 (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-5.004	-2.710	6.303	6.424	7.528

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de ontwikkelingen in onze bedrijfsvoering. Onze bedrijfsvoering is erop gericht dat we gestelde doelen bereiken tegen reële kosten. In het voorgaande programma Organisatie en Financiën zijn ook een aantal doelstellingen op het gebied van bedrijfsvoering geformuleerd. In deze paragraaf Bedrijfsvoering wordt een aantal thema's op het gebied van bedrijfsvoering uitvoeriger beschreven.

5.2 Doorontwikkeling van de organisatie

De taken en werkzaamheden van de gemeente kenmerken zich door een veelheid van producten en wettelijke taken. Dit bepaalt een aanzienlijk deel van de werkzaamheden in de organisatie. We doen ons werk met publiek geld en zijn ons daar (steeds) bewust van. Dat vraagt een extra verantwoordelijkheid van ons om de goede dingen te doen en verstandige financiële keuzes te maken. De afgelopen jaren is er met betrekking tot de organisatie veel ondernomen, ontwikkeld en verkend in de gemeente Nijkerk.

Met de doorontwikkeling streven we er namelijk naar om als organisatie iedere dag een beetje 'fitter' te worden. Dat doen we door onze basisconditie verder op orde te brengen ('ordenen'), door los te maken wat gespannen is ('ontspannen') en door steeds sterker en leniger te worden ('ontwikkelen'). Het succesvol doorontwikkelen is een proces van een langere adem dan we soms graag zouden willen. We hebben met de nieuwe besturingsfilosofie en nieuw opgezette managementstructuur de periode van zelfsturing als leidend organisatieprincipe definitief achter ons gelaten.

Het inwonersaantal, het aantal woningen en de bedrijventerreinen zijn de afgelopen jaren gestaag gegroeid. Deze groei zet de komende jaren door. Weliswaar geleidelijk maar wel onmiskenbaar. We zullen daarom verder nadenken over deze ontwikkeling, hoe en wanneer we de organisatie daar kwalitatief en kwantitatief (verder) op willen aanpassen en het soort gemeente dat we voor onze 'afnemers' willen zijn. Ook denken we door over het type werkgever dat we willen zijn en de kwaliteiten en competenties die onze werknemers nodig hebben. Tenslotte, maar niet limitatief, is het nodig tijdig na te denken over en voor te sorteren op de mate van digitalisering die we willen c.q. moeten toepassen en de mate van data-gedreven werken binnen onze organisatie.

Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie.

In 2020 is het Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie vastgesteld. Met de implementatie daarvan zijn we volop bezig en zullen we ook in 2022 nog volop mee bezig zijn.

We richten de organisatie zo in, dat de medewerkers in staat zijn hun werk goed en passend bij de gewenste cultuur en dienstverlening uit te voeren. Waarbij de veelheid van producten, de gewenste kwaliteit en de kosten altijd in een goede verhouding staan. Onze ambitie is dan ook als volgt:

Qua organisatie: wendbaar qua beleid maar stabiel qua bedrijfsvoering. De huidige tijd, waarin de informatiegraad en digitalisering zich snel door ontwikkelt en verandering de constante is, vraagt dat wij flexibel en wendbaar zijn en ons snel kunnen aanpassen aan veranderingen en nieuwe opgaven.

Qua dienstverlening: kiezen voor een dienstverleningsmodel, waarbij de inwoner en ondernemer centraal staan en we rekening houden met de verschillende rollen van de gemeente en de inwoners.

De gewenste doorontwikkeling levert een organisatie op met:

- Een betere bestuurlijke/ ambtelijke samenwerking.
- Een goed opdrachtgever-/ opdrachtnemerschap inclusief de randvoorwaarden zoals o.a. contractering (projectmatig/programmatisch werken).
- Grip op de vraag en vraagsturing in relatie tot de capaciteit van de organisatie. (Vraaggericht werken)
- (Managent)informatie naar college en raad en samenleving
- Transparante en controleerbare processen
- Borging van essentiële processen, wettelijke verantwoordingstaken

Hoe gaan we dit doen?

- Bestuurlijke ondersteuning met één aanspreekpunt per beleidsonderwerp/domein en uniforme en

tijdige stukkenstroom en dienstverlening.

- Alle teamrollen zijn vervallen. De rollen van zorgdrager en controller zijn belegd in de steunstructuur en worden verder geprofessionaliseerd. Hierdoor ontstaat er grip op financiën en personeelszaken. De teamrollen ontwikkelaar en netwerker zijn onderdeel van de beleidsfuncties.
- Integraal denken en doen dat leidt tot integrale adviezen en planvorming. De omgevingswet zal hier een nadere impuls aan geven.
- Eén integrale toegang voor alle diensten en producten, een Nijkerk brede herkenbare dienstverleningsaanpak, waardoor de klant snel en professioneel geholpen wordt.
- Heldere processen en (management)informatiestromen door samenhang en samenwerking. (Verantwoording en eigenaarschap duidelijk).
- Talenten worden maximaal benut en doorontwikkeld.
- De juiste mens op de juiste plek.

5.3 Formatie

Er is nog steeds sprake van een krappe arbeidsmarkt. Dit heeft tot gevolg dat ook ons personeel kansen zoekt buiten de gemeente Nijkerk. Werving en selectie ter vervanging van bestaande en nieuwe vacatures vraagt de nodige inzet, mede door het feit we niet altijd met geschikte kandidaten in contact komen. Ondertussen blijft ook de markt voor inhuur krap, waardoor tarieven hoog zijn. Er wordt gestaag gewerkt aan het duurzaam invullen van vacatures.

Formatie

Vastgesteld in formatieplan (a)	291,59
Waarvan tijdelijk	6,81
Waarvan structureel	284,78

5.4 Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering (BLNP)

Per 1 januari 2017 werken de gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- een betere kwaliteit van dienstverlening;
- een minder kwetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- een kostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- een grotere kans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Samenwerking vindt plaats op de volgende taakvelden:

Financiën

De focus bij het taakveld voor 2022 is het harmoniseren van processen waarbij de prioriteit met name ligt bij de basis op orde. Er is een aantal (merendeels administratieve) processen benoemd waarbij het doel is om door harmonisatie van deze processen een stap te zetten van generalisme naar specialisme om zodoende de kwaliteit te verbeteren en de kwetsbaarheid te verminderen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (door het college) is binnen BLNP gezamenlijk opgepakt. Op dit moment is de wet nog niet door het parlement maar zeker is dat de invoering met ingang van het verslagjaar 2022 zal plaatsvinden. Binnen BLNP maken we een nulmeting om te kijken waar we staan en hebben we een gezamenlijk beleidskader opgesteld dat aan de gemeenteraden wordt aangeboden.

HRM

Ook het jaar 2022 staat in het teken van harmoniseren, zowel binnen de personeels- en salarisadministratie als binnen het team HR-Beleid en Advies. Een continu proces, waarbij net als in 2021 in 2022 sprake is van doorontwikkeling van het e-HRM systeem dat door de vier gemeenten gebruikt wordt. De implementatie van aangepast HR-beleid en -processen heeft impact op de hele organisatie en vraagt om zorgvuldige afstemming en fasering. Dit zien we ook terug bij het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden van de vier gemeenten. Dit vraagt meer tijd en zal in 2022 voortgezet worden. De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt ook om

doelgroepgerichte en onderscheidende arbeidsmarktcommunicatie. In 2022 gaan we aan de slag met de aanbevelingen uit een afstudeeronderzoek dat in het najaar 2021 voor de vier gemeenten uitgevoerd wordt.

Juridische Zaken

In 2022 gaan we onverminderd door om één teambrede benadering en uitvoering van juridische dienstverlening verder te borgen in de 4 gemeenten. Daarbij zal de focus voor het nog lopende en aankomende jaar o.a. liggen op de volgende punten:

- Uitvoering geven aan het BLNP-breed opgestelde jaarplan;
- Toewerken naar (verdere) uniformering en integraal gebruik van zaaksystemen;
- Mogelijke formatieve knelpunten in beeld krijgen en oplossen;
- (Verdere) integratie/synergie realiseren tussen het cluster Juridische Advisering en het cluster Privacy;
- Realisatie en coördinatie van het implementatieplan Wet Open Overheid;
- Teamontwikkeling JZ BLNP.

ICT

In 2022 willen we binnen het taakveld ICT verder doorgroeien op de afgesproken onderdelen zoals:

- Gezamenlijke beleidsontwikkeling;
- Verdere uitbouw van de afspraken en maatregelen in het beleidsveld informatieveiligheid;
- In het technisch beheer gaan we door met het verder afstemmen van de technische keuzen en het toegroeien naar een uniforme architectuur;
- De gebruikersondersteuning die verder zal worden uitgebreid;

De focus zal de komende jaren blijven liggen op:

- De uitbouw van de BLNP-office 365 omgeving; Naast het video bellen zullen we meer gebruik gaan maken van bestandsdeling via teams en de koppeling daarvan naar zaaksystemen;
- De beveiliging van data en systemen. Dat zal steeds vergaande aandacht blijven vragen.
- De technische ontwikkelingen die steeds sneller gaan en daarop zullen we blijven anticiperen;
- De beleidskeuze: Cloud tenzij: De applicaties zullen meer op afstand komen en dat betekent een successievelijke afbouw van de eigen omgevingen;
- De werkplekken in BLNP verband die steeds verder op elkaar worden afgestemd.
- Het jaarplan dat de leidraad is van de jaarlijkse agenda.

Informatieveiligheid

In 2021 zijn er ook bij gemeenten cyberincidenten geweest die maar weer eens laten zien dat gemeenten ook doelwit zijn van cybercriminelen en welke enorme schade er kan worden aangericht. Hoe gaat Nijkerk om met deze dreiging en risico's, en welke maatregelen neemt de gemeente?

De activiteiten die uitgevoerd worden zijn gebaseerd op de verplichte overheidsnorm voor informatieveiligheid. Dat is de Baseline Informatiebeveiliging voor de Overheid (BIO). Op basis van de BIO wordt periodiek een risicoanalyse gemaakt en op grond daarvan maakt de gemeente keuzes voor het implementeren van maatregelen. Het actieplan 2021/2022 is daarvoor opgesteld en wordt gebruikt als leidraad. Door aan steeds meer BIO-normen te voldoen zal de weerbaarheid ook steeds verder toenemen.

De CISO besteedt extra aandacht aan bewustwording door onder meer trainingen aan te bieden aan alle medewerkers. Er wordt verder gegaan met het vastleggen van BIO-verplichtingen in beleid en het professionaliseren van processen. De weg naar implementatie van actieve netwerkmonitoring (een onderdeel van GGI-Veilig) wordt vervolgd. Hiermee kunnen de gevolgen van aanvallen worden verminderd of in sommige gevallen worden voorkomen. Elk jaar laat Nijkerk een penetratietest uitvoeren op het gemeentelijke netwerk en als er kwetsbaarheden worden gevonden wordt dit opgelost. Er wordt alles aan gedaan om datalekken te voorkomen. Als er toch een ernstig datalek is dan wordt dit indien nodig gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens en eventueel aan de betrokkenen. Er wordt verantwoording afgelegd over informatieveiligheid via de verplichte Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Op het thema informatieveiligheid wordt zo veel mogelijk samengewerkt binnen de samenwerking BLNP.

5.5 Planning en control

Een goede beschrijving van relevante bedrijfsprocessen en monitoring hierop, dient verschillende doelen. Enerzijds ligt hier een taak die nodig is om een goedkeurende verklaring van de accountant te krijgen. De eisen op dit vlak wordt steeds strakker. Zoals het er nu naar uitziet zullen we in 2023 als college een expliciete rechtmatigheidsverantwoording moeten afleggen (over het boekjaar 2022). Hier bereiden we ons al sinds 2020 op voor. In dit kader gaan we ook ons inkoopproces verbeteren. Onder andere de rapporten van onze accountant leveren aanknopingspunten voor deze verbetering.

Eisen worden ook strenger voor de monitoring als het gaat om het voldoen aan de regelgeving op het vlak van de informatieveiligheid en de privacy (control). Tegelijkertijd geeft de monitoring ook inzicht in wat we doen en kunnen we hier transparant over communiceren (intern, met andere organisaties en met de samenleving). Om dit effectief te doen is het belangrijk dat de verschillende monitoringinstrumenten onderling zijn afgestemd en zijn gestroomlijnd met de P&C-cyclus. Reguliere monitoring vindt plaats via de P&C-cyclus. Daarnaast werken we naast de reguliere P&C-cyclus met een monitor Sociaal Domein omdat het hier om relatief nieuwe taken gaat die (landelijk) in beweging zijn met een grote budgettaire impact.

5.6 Nieuwe huisvesting

In 2019 is besloten het pand aan de Van 't Hoffstraat 24, dat gaat dienen als ons nieuwe gemeentehuis, aan te kopen. De ambities voor de transformatie van de Havenkom tot een aantrekkelijk woon-, werk- en verblijfsgebied blijven onveranderd. Dit geldt ook voor de ambitie om in de Havenkom, op de eerder gekozen plek van het Huis van de Stad, een functie te realiseren waardoor de binnenstad wordt versterkt.

In 2020 is een architect geselecteerd die na vaststelling van het projectplan de opdracht kan krijgen voor het maken van een ontwerp voor aanpassing van het gebouw. Dit is overigens dezelfde partij die in het verleden het huidige gebouw heeft ontworpen. Bij de aanpassingen aan het gebouw wordt rekening gehouden met ons dienstverleningsconcept en huisvestingsconcept en de benodigde investeringen in ICT/Informatisering. Ook de ervaringen en inzichten van het meer flexibel en op afstand van het gemeentehuis functioneren tijdens de coronacrisis worden benut.

In 2022 zijn de stappen voorzien die volgen op de fase van het opstellen en vaststellen van het voorlopig ontwerp. Bij het verschijnen van deze begroting zitten we in laatstgenoemde fase.

5.7 Dienstverlening

De klant staat centraal bij onze dienstverlening. Onze houding hierbij is vriendelijk en bereikbaar, we denken vanuit de klant, zijn efficiënt, begrijpelijk en duidelijk. Gastvrijheid ('hospitality') is wat doorklinkt in ons contact met de inwoner. Elke medewerker is aanspreekbaar op zijn of haar dienstverlening.

Vanuit ons dienstverleningsconcept verbeteren we de kwaliteit van onze dienstverlening. Dit is een doorlopend proces; de verwachtingen over de dienstverlening staan ook niet stil. We zijn aardig op weg maar dienstverlening is nooit af. Bereikbaarheid (zowel telefonisch, schriftelijk als digitaal), transparant handelen en meedenken met de klant zijn speerpunt. Waar op dit vlak knelpunten ontstaan, gaan we in gesprek om te leren waar aanpassingen in processen of houding en gedrag tot verbeteringen kunnen leiden. Daarnaast gaan we door met de methodiek 'klantreis' en vergroten op basis hiervan de klantvriendelijkheid en kwaliteit in enkele werkprocessen. We zetten in op verder versterken van de toegang tot diensten en producten in onze gemeente. Hierbij staat centraal dat vanaf het eerste contact breed wordt gekeken naar wat een klant nodig heeft. Medewerkers en teams krijgen gerichte en regelmatige feedback op zaken die met dienstverlening verband houden. We communiceren begrijpelijk en laagdrempelig met onze inwoners om te borgen dat informatie en participatie voor iedereen bereikbaar is."

6.1 Inleiding

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het, uit praktisch en bestuurlijk oogpunt, beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden zijn (met name gemeenten en provincies), maar soms ook niet-overheden. Wanneer een dergelijke samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is er sprake van een 'verbonden partij'. Het aangaan van banden met deze verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Nijkerk is met haar verbonden partijen actief in meerdere regio's en provincies.

Deze paragraaf geeft het wettelijk kader en de visie op de verbonden partijen weer en toont een overzicht van de bestaande verbonden partijen. In verband met een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn de beleidsvoornemens van de verbonden partijen niet vermeld in deze paragraaf, maar opgenomen in de programma's (samenvoeging van de gemeentelijke beleidsdoelen en de doelen van de verbonden partijen).

6.2 Wettelijk kader

Een verbonden partij is volgens het BBV: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder financieel belang wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester 'afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft' een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten, is er vooraf toestemming nodig van de raad. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon (een openbaar lichaam) in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad en is de goedkeuring van Gedeputeerde Staten nodig.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen

De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeesters bevoegdheden. De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De termijn van zes weken noodzaakt tot een praktische werkwijze via de lijst van ingekomen stukken van de raad. Sommige verbonden partijen bieden daarom de Kaderbrief en de Begroting gelijktijdig aan, waardoor de termijn van behandeling van de gemeente wordt opgerekt.

Het overzicht in § 6.4 geeft onder meer de bestaande gemeenschappelijke regelingen van de gemeente weer en per gemeenschappelijke regeling welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.3 Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan. In dat geval geldt als extra criterium dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet, of slechts zeer moeilijk, mogelijk is.

De beoordeling of onze gemeente blijft deelnemen, aan welke vorm van samenwerking dan ook, is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.4 Lijst van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de verbonden partijen welke hieronder staan weergegeven, conform het BBV onderverdeeld in de volgende typen verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke regelingen; 2. Vennootschappen en coöperaties; 3. Stichtingen en verenigingen; en 4. Overige verbonden partijen.

De Nieuwe BBV en de bijlage verbonden partijen

Op basis van het nieuwe BBV is de gemeente verplicht om het onderstaande model te vullen.

Probleem hierbij is dat op het moment van samenstelling van onze begrotingsstukken de marktpartijen hun begroting 2022 nog niet gereed hebben. Ook de publiekrechtelijke verbonden partijen moeten nog wennen aan een balansverplichting op begrotingsbasis 2022. Daarom hebben wij nog niet alle informatie in het model kunnen invullen. Wij hebben bij de verbonden partijen aandacht gevraagd om zorg te dragen dat wij tijdig de benodigde informatie in ons bezit hebben. Bij de jaarrekening geldt dit argument niet; elke partij heeft deze tijdig aangeleverd. De laatste actuele cijfermatige informatie is dan ook te vinden in de bijlage verbonden partijen jaarrekening 2020 van Nijkerk.

1° gemeenschappelijke regelingen

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, gevestigd te Arnhem			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Het voorkomen en bestrijden van incidenten op het gebied van de openbare veiligheid, hulpverlening en volksgezondheid		
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema en wethouder H.L. Dijksterhuis		
Financieel belang	GGD: verwachte omvang € 647.000		
	JGZ: verwachte omvang € 603.000		
	RVP: verwachte omvang € 94.000		
	BRW: verwachte omvang € 2.894.000		
	Bevolkingszorg; verwachte omvang € 41.000		
Verwachte omvang	per:	1-1-2022	31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 4.492.000	€ 5.551.000
	Vreemd vermogen	€ 43.607.000	€ 45.271.000
Verwacht resultaat 2022	€ 0		
Beleidsmatige risico's			

2. Regio De Vallei, gevestigd te Ede			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van afvalverwerking		
Vertegenwoordiging	Wethouder H.L. Dijksterhuis (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 0		
Verwachte omvang	per:	1-1-2022	31-12-2021
	Eigen vermogen	€	€ *)
	Vreemd vermogen	€	€ *)
Verwacht resultaat 2022	€ 0		
Beleidsmatige risico's	Per 2019 zijn de aandelen ARN verkocht. Voortzetting van de Regio samenwerking op afvalgebied in welke vorm en voor welk doel is onderwerp van onderzoek. De kosten van Regio De Vallei voor 2022 komen voort uit de volgende activiteiten: archiefkosten, beleidsadvies en ondersteuning financiële processen (deze drie posten worden ingekocht bij de gemeente Ede) en ondersteuning van de besluitvormingsprocessen (zoals AO's, DB- en AB-vergaderingen) en de P&C-cyclus (ingekocht via Regio Foodvalley) en accountantscontrole. Berekend is een begrotingsomvang van € 70.618 voor 2022 (bron Kaderbrief 2022)		

3. Regio Food Valley, gevestigd te Ede		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit	
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema (lid van Algemeen Bestuur), raadsleden de heer H.J. Bokkers en J.J. Lok (leden van het Regiocommissie)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 143.000 inw bijdrage € 44.000 mobiliteitsfonds € 171.000 Strategische Agenda	
Verwachte omvang	per:	1-1-2022 31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 2.941.000 € *)
	Vreemd vermogen	€ 0 € *)
Verwacht resultaat 2022	€ 0	
Beleidsmatige risico's	Binnen de Regio Deal Foodvalley is voor Nijkerk een regionale bijdrage opgenomen van € 0,5 miljoen. De komende jaren moet dit bedrag via de uitvoeringsagenda Regio Deal worden overgemaakt. De Valleihopper (vraagafhankelijk vervoer wordt gecoördineerd vanuit de centrumgemeente Barneveld, het leerlingenvervoer coördineren we zelf als Nijkerk.	

4. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus, gevestigd te Zwolle		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Belastingheffing van aantal gemeentelijke belastingen	
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Algemeen Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 697.000	
Verwachte omvang	per:	1-1-2022 31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 0. € 0
	Vreemd vermogen	€ 4.882.000 € 4.882.000
Verwacht resultaat 2022	€ 0	
Beleidsmatige risico's	Het jaarresultaat wordt jaarlijks uitgekeerd aan de partners	

5. Omgevingsdienst De Vallei		
Type	Gemeenschappelijke regeling	
Openbaar belang	Vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Dagelijks Bestuur)	
Financieel belang	Verwachte omvang € 2.439.496	
Verwachte omvang	per:	1-1-2022 31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 506.000 € 506.000
	Vreemd vermogen	€ 0,00 € 0,00
Verwacht resultaat 2022	€ 0,00	
Beleidsmatige risico's	-	

2° vennootschappen en coöperaties

6. Leisurelands B.V. (voorheen RGV Holding B.V.)			
Type	Besloten Vennootschap		
Openbaar belang	Bevorderen recreatie		
Vertegenwoordiging	Wethouder M. Broekman (lid Aandeelhoudersvergadering)		
Financieel belang	Aandeelhouder		
Verwachte omvang	Per:	1-1-2022	31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 73.105	€ 73.105
	Vreemd vermogen	€ 15.288	€ 15.288
Verwacht resultaat 2022	€ 0,00		
Beleidsmatige risico's	Begroting wordt niet verstrekt omdat aandeelhouders daar geen zeggenschap over hebben.		

° vennootschappen en coöperaties

7. Parkeerservice U.A.			
Type	Coöperatie		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van parkeermanagement		
Vertegenwoordiging	College, wethouder W. Oosterwijk.		
Financieel belang	€ 126.317		
Verwachte omvang	per:	1-1-2022	31-12-2021
	Eigen vermogen	€ 1.983.000	€ 1.983.000
	Vreemd vermogen	€ 1.973.000	€ 1.973.000
Verwacht resultaat 2022	€ 0,00		
Beleidsmatige risico's	Op basis van een nieuwe evenredige kostenverdeling stijgen de indirecte kosten van de partners die minder producten afnemen sinds de begroting 2019		

8. Gastvrije Randmeren			
Type	Coöperatie		
Openbaar belang	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming binnen het gebied Randmeren.		
Vertegenwoordiging	Mevrouw M. Broekman		
Financieel belang	€ 10.000 (2 stemmen)		
Verwachte omvang	per:	1-1-2022	31-12-2021
	Eigen vermogen	€ *)	€ *)
	Vreemd vermogen	€ *)	€ *)
Verwacht resultaat 2022	€ 0		
Beleidsmatige risico's	-		

*) niet beschikbaar,

3° stichtingen en verenigingen

Geen

4° overige verbonden partijen

Geen

7.1 Wettelijk kader

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de toelichting op het BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (§ 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (§ 7.2);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (§ 7.4);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (§ 7.5);
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (§ 7.7).

Aanvullend wordt ook ingegaan op:

- MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2021 (§ 7.3);
- Afdrachten bovenwijkse voorzieningen (§ 7.6).

7.2 Visie en uitvoering van het grondbeleid

In de Nota Grondbeleid 2013 (raadsbesluit maart 2013) is de doelstelling als volgt omschreven:

“Het beleid dat zich richt op een efficiënte en effectieve inzet van financiële, fiscale en juridische middelen op de grondmarkt, om direct en indirect bij te dragen aan het realiseren van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030. Het grondbeleids-instrumentarium wordt zo ingezet dat de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen volgens planning kunnen worden gerealiseerd en financieel haalbaar zijn”.

De gemeente Nijkerk heeft in de Nota Grondbeleid 2013 gekozen voor een transparant en eenduidig grondbeleid dat strategisch en compact is:

- Bij reeds verworven grondposities voert de gemeente een actief grondbeleid dat gericht is op het uitgeven van grond en om regie te nemen wanneer dat kan en/of nodig is;
- De gemeente voert een faciliterend grondbeleid wanneer initiatief van de markt komt en regie niet nodig is of niet gevoerd kan worden, onder meer omdat de gemeente geen of een geringe grondpositie heeft.

Als resultaat van de in het verleden gevoerde actieve grondpolitiek beschikt de gemeente Nijkerk over een ruime voorraad aan bouwgrond in exploitatie en strategische gronden. Voor het realiseren van de ambities op het gebied van onder meer wonen en economie is het om die reden niet noodzakelijk om op korte termijn over te gaan tot strategische verwerving van gronden. Bij zwaarwegende strategische doelen kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Het college is echter bevoegd tot het verrichten van aankopen tot een gelimiteerd bedrag van € 250.000.

Het terughoudende beleid ten aanzien van grondaankopen heeft tot gevolg dat op andere wijze moet worden gehandeld in de gevallen dat ook particulieren grond in eigendom hebben binnen een exploitatiegebied. Hierbij zal getracht worden om met de grondeigenaren een anterieure overeenkomst te sluiten teneinde het wettelijk verplichte kostenverhaal zeker te stellen. Indien dit niet (tijdig) lukt, heeft de gemeente het vaststellen van een exploitatieplan als stok achter de deur. In de praktijk zal dit naar verwachting niet of zelden voorkomen.

7.3 MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2021

De MeerjarenPrognose Grondbedrijf (MPG) wordt tweemaal per jaar opgesteld. De jaarlijks verplichte herziening wordt aangeboden bij de jaarrekening. Daarnaast biedt de gemeente Nijkerk met de tMPG een tussentijds inzicht bij de Programmabegroting. In de MPG wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitaties en voorraad aan strategische gronden. Naast de MPG kan eventuele kaderstelling over grondexploitatieprojecten plaatsvinden in de kadernota, bestuursrapportages of in afzonderlijke projectbesluiten. In de MPG wordt uitgebreid geïnformeerd over de belangrijke ontwikkelingen en worden eventuele beslispunten voorgelegd. Om die reden is ervoor gekozen om de paragraaf grondbeleid beknopt te houden.

7.4 actuele prognose grondexploitaties

De grondexploitaties zijn voor het laatst herzien bij de tMPG 2021. Hierbij was onder meer sprake van de aanpassing van budgetten (op basis van actuele inzichten) en fasering van kosten en opbrengsten (op basis van marktontwikkelingen). In onderstaande tabel is de voorziene einddatum per project aangegeven alsook de verwachte eindwaarde en netto contante waarde per 1 januari 2021. Op portefeuilleniveau is sprake van een positief resultaat van afgerond € 10,4 miljoen op netto contante waarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen actieve grondexploitaties (GREX) en faciliterende grondexploitaties (FAC).

Tabel 7.4.1 Overzicht van grondexploitatie resultaten

Resultaten	Type	Einddatum	Eindwaarde	Netto contante waarde
<i>Nijkerkerveen</i>				
- deelplan 1a (Buntwal)	GREX	31-12-2021	117.000	115.000
- deelplan 2 (Dorp)	GREX	31-12-2022	32.000	30.000
- deelplan 3a (Laakweg)	GREX	31-12-2021	88.000	86.000
Centrumplan Nijkerkerveen	GREX	31-12-2021	-99.000	-97.000
Nautenaseweg	GREX	31-12-2023	1.127.000	1.062.000
Arkerpoort	GREX	31-12-2022	481.000	462.000
De Flier*	GREX	31-12-2030	2.989.000	2.452.000
Spoorkamp fase 1 + locatie zwembad	GREX	31-12-2030	1.575.000	1.292.000
Doornsteeg				
- actieve grondexploitatie	GREX	31-12-2027	5.900.000	4.976.000
- faciliterende grondexploitatie	FAC	31-12-2027	-45.000	16.000
Totaal				10.394.000

* Conform het BBV moet voor de waardering van een grondexploitatie worden uitgegaan van een maximale looptijd van 10 jaar. Om die reden is voor grondexploitatie De Flier de eindwaarde bepaald per 31-12-2030. De feitelijk voorziene einddatum is echter 31-12-2034 met een eindwaarde van € 8.686.928.

Op portefeuilleniveau is sprake van een positief resultaat van afgerond € 10,4 miljoen op netto contante waarde. Ten opzichte van de MPG 2021 gaat het om een neerwaartse bijstelling van het resultaat met circa € 900.000. Daarbij is binnen de portefeuille sprake van één belangrijke mutatie. Als gevolg van de overheveling van de grond van fase 2 naar de voorraad strategische gronden heeft de grondexploitatie van Spoorkamp alleen betrekking op fase 1 en de locatie van het zwembad. Dit betekent dat het voorziene positieve resultaat van fase 2 geen onderdeel meer is van de grondexploitatie. In de portefeuille komt dat neer op een afname van het resultaat van ongeveer € 1,3 miljoen. Op de overige grondexploitaties staat daar per saldo een verbetering tegenover van ongeveer € 400.000.

Verliesvoorzieningen

Conform het BBV dient de gemeente een verliesvoorziening te treffen voor negatieve grondexploitaties ter grootte van het geprognosticeerde verlies. Ten opzichte van de MPG 2021 valt per saldo een verliesvoorziening vrij van € 195.000. Dit is mede te relateren aan een verbetering van het negatieve exploitatieresultaat van project Centrumplan Nijkerkerveen (€ 35.000). Ook is sprake van vrijval van de voorziening voor het faciliterende deel van Doornsteeg (€ 160.000). In onderstaande tabel zijn de wijzigingen per project inzichtelijk gemaakt.

Tabel 7.4.2 Overzicht van verliesvoorzieningen

Verliesvoorzieningen	Type	MPG 2021	tMPG 2021	Vershil
Centrumplan Nijkerkerveen	GREX	132.000	97.000	-35.000
Doornsteeg, faciliterende grondexploitatie	FAC	160.000	0	-160.000
Totaal		292.000	97.000	-195.000

Strategische gronden

Hieronder vallen de gronden die de gemeente Nijkerk momenteel nog niet in exploitatie heeft genomen. In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de strategische gronden opgenomen.

Tabel 7.4.3 Overzicht van strategische gronden

Strategische gronden	Boekwaarde 1-1-2021	Mutaties 2021	Boekwaarde na mutaties
<i>Nijkerkerveen</i>			
- deelplan 2 (Landelijk)	643.000	0	643.000
- deelplan 3	827.000	0	827.000
Spoorkamp fase 2	0	550.000	550.000
Totaal	1.470.000	550.000	2.020.000

Op totaalniveau resteert nog een boekwaarde van ongeveer € 2,0 miljoen. Indien de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde, dient conform het BBV een (nadere) afwaardering plaats te vinden. Om die reden zijn eind 2019 taxaties uitgevoerd ten aanzien van de waarde in de huidige bestemming. Hieruit volgt dat de marktwaarden voor deelplan 2 en 3 van Nijkerkerveen hoger liggen dan de boekwaarden. Een (nadere) afwaardering is derhalve niet noodzakelijk. Ten behoeve van de MPG 2022 en de waardering per 31 december 2021 zullen alle strategische gronden (opnieuw) worden getaxeerd, inclusief Spoorkamp fase 2.

7.5 Voorziene winst- en verliesnemingen

Winsten en verliezen worden genomen op het moment dat een grondexploitatie formeel door de gemeenteraad wordt afgesloten. Daarnaast stelt het BBV gemeenten verplicht om op basis van de PoC-methode (*Percentage of Completion*) tussentijdse winsten te nemen bij grondexploitaties met een voorzien positief resultaat. Periodiek wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om tot tussentijdse winstnemingen over te gaan.

Voorziene winstnemingen

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2021 is het de verwachting dat twee grondexploitaties met een positief resultaat kunnen worden afgesloten, namelijk Nijkerkerveen deelplan 1a met een voorziene eindwaarde van ongeveer € 117.000 en Nijkerkerveen deelplan 3a met een voorziene eindwaarde van ongeveer € 88.000.

Voorziene verliesnemingen

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2021 is het de verwachting dat één grondexploitatie met een negatief resultaat wordt afgesloten. Het betreft project Centrumplan Nijkerkerveen met een voorziene eindwaarde van € 99.000 negatief.

7.6 Afdrachten bovenwijkse voorzieningen

Met ingang van 1 januari 2016 is het niet meer toegestaan om een (jaarlijkse) fondsafdracht te doen vanuit een actieve grondexploitatie ten aanzien van bovenwijkse voorzieningen die niet direct zijn toe te rekenen aan deze grondexploitatie. Toevoegingen aan het fonds kunnen alleen nog plaatsvinden via bestemming van het resultaat. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij de tMPG 2018 (raadsbesluit november 2018) is besloten om tussentijdse winsten deels te bestemmen als afdracht aan het fonds voor bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de gronduitgifte (uitgegeven vierkante meters) in 2021 zal worden bepaald hoe hoog de fondsafdrachten bij de Jaarrekening 2021 moeten zijn. In totaal wordt voor de looptijd van de grondexploitaties nog een afdracht voorzien van ongeveer € 7,4 miljoen die via de (tussentijdse) resultaatsbestemming moet plaatsvinden.

7.7 Risico's en Reserve Bouwgrondexploitatie

De gemeente Nijkerk beschikt over een Reserve Bouwgrondexploitatie. Het primaire doel van deze reserve is het afdekken van tekorten bij negatieve grondexploitaties en het afdekken van exploitatierisico's. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij het afsluiten van grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen. Op basis van de benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeenteraad jaarlijks de minimale omvang van de reserve vast. Een bovengrens is niet vastgesteld. Dit betekent dat vrij-bestedbare middelen alleen uit de reserve kunnen worden onttrokken na besluitvorming door de gemeenteraad.

Per 1 januari 2021 heeft de Reserve Bouwgrondexploitatie een omvang van ongeveer € 13,9 miljoen. Op basis van de risicoanalyse bij de tussentijdse MPG is een gewogen risico-effect bepaald van € 5,8 miljoen. Dit bedrag is echter niet gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit:

- In de eerste plaats wordt het gewogen risico-effect per project afgezet tegen het voorziene nettoresultaat. Het netto resultaat is gelijk aan de verwachte netto contante waarde per project minus de beoogde afdracht in het kader van bovenwijkse voorzieningen. Dit netto resultaat is feitelijk een eerste buffer om risico's op te vangen. Voor sommige projecten is het netto resultaat voldoende om het gewogen risico-effect volledig te kunnen dekken. Voor andere projecten resteert een netto risico-effect. Op totaalniveau gaat het om een bedrag van ongeveer € 745.000.
- In de tweede plaats is conform de Nota Risicomanagement sprake van een zekerheidspercentage van 80%. Dit percentage is te verantwoorden aangezien risico's nooit allemaal tegelijkertijd en/of in hun volledige omvang zullen optreden. Met inachtneming van het zekerheidspercentage resteert een risicoprofiel van ongeveer € 596.000. Dit bedrag is als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.

De ratio van het weerstandsvermogen per 1 januari 2021 bedraagt hiermee 23,29. Dit komt overeen met een uitstekende kwalificatie van de reserve. Het is de verwachting dat de ratio de komende jaren rond de 21,00 schommelt. Periodiek zal daarom worden onderzocht of en – zo ja – in welke mate vrij besteedbare middelen naar de Algemene Reserve kunnen vloeien.

Financiële begroting

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting.

Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting.

Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening.

De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen:

UITKOMSTEN 2022-2025

Dit onderdeel vormt een samenvatting van de financiële begroting. Het geeft de budgettaire verschillen weer ten opzichte van de besluitvorming tot en met de Voorjaarsnota 2021. Daarnaast geeft dit onderdeel inzicht in de ontwikkeling van de balans als gevolg van de mutaties in deze begroting.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2022-2025

Hierin is in jaarschijf 2022 aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert op programmanivo door het vaststellen van de begroting. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het meerjarenperspectief van deze begroting bij het huidige gevoerde beleid.

TOELICHTING OP BATEN EN LASTEN

In dit onderdeel zijn opgenomen de uitgangspunten voor opstellen van deze begroting. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten, de mutaties in de reserves en de arbeidsgerelateerde verplichtingen. Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad in de jaarschijf 2022 de kredieten voor de investeringen beschikbaar en de aan deze investeringen gerelateerde reserve-onttrekkingen.

Uitkomsten 2022-2025

In onderstaande tabel wordt het verschil bepaald tussen de verwachte uitkomsten van de begroting 2022, jaarschijven 2022-2025 ten opzichte van de saldi van de programmabegroting 2021-2024 jaarschijven 2022-2025 tot en met de besluitvorming over de voorjaarsnota 2021.

(bedragen x € 1.000)								
	2022		2023		2024		2025	
Saldo begroting 2022-2025 (volgens de voorjaarsnota 2021)	-2.176	N	-1.987	N	-1.076	N	-748	N
Te verklaren verschil	2.403	V	2.601	V	1.900	V	1.661	V
Saldo begroting 2022-2025	227	V	614	V	824	V	913	V

De verschillen met budgettair effect worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard.

de Verschuiven met budgettair sweet worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard:

(bedragen x € 1.000)									
Progr.	Omschrijving	2022		2023		2024		2025	
1.	<i>Temporiseren taskforce besparingen SD</i> Op basis van een tussentijdse inventarisatie blijkt dat door het personele verloop en het ziekteverzuim binnen het domein SD de besparingen vertragingen oplopen.	-626	N	0		0		0	
1.	<i>Voogdij 18+</i> Vanaf 2022 wordt deze zorg gebaseerd op het nieuwe woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 wordt ingevoerd. Met het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van naar inschatting zo'n 20.000 kinderen naar een andere gemeente. Voor Nijkerk verloopt dit budgettair neutraal.(via de algemene uitkering)	908	V	908	V	908	V	908	V
1.	<i>Pilot sociaal domein Slaapwacht en Steady Base (Kwintes)</i> De pilot wordt in 2021 geëvalueerd, na deze evaluatie kan bij de voorjaarsnota 2022 een integrale afweging plaatsvinden.	-148	N	0		0		0	
1.	<i>Pilot sociaal domein inloopvoorziening GGZ/ Wel-kom huis</i> De pilot wordt in 2021 geëvalueerd, na deze evaluatie kan bij de voorjaarsnota 2022 een integrale afweging plaatsvinden.	-112	N	0		0		0	
2.	<i>Latere vervanging/renovatie Sporthal Strijland</i> Doordat de investeringen opschuiven naar 2023 kan de stelpost voor kapitaallasten die is opgenomen in 2022 en 2023 vervallen.	240	V	240	V	0		0	
4.	<i>Lagere lasten door wijziging systematiek vervanging openbare verlichting.</i> Door toepassing van een nieuwe systematiek die aansluit bij de notitie "Materiële vaste activa" van de commissie BBV worden de vervangingsinvesteringen geactiveerd. De kapitaallasten worden ten laste van de exploitatie gebracht waardoor de jaarlijkse storting in de voorziening vervalt. In het begin levert dit een aanzienlijk voordeel op.	191	V	177	V	178	V	160	V
4.	<i>Lagere lasten onderhoud straatmeubilair en verkeersvoorzieningen</i> In 2021 is het beheerplan geactualiseerd en wordt ter vaststelling bij deze begroting aangeboden, de effecten hiervan zijn in de begroting verwerkt.	49	V	74	V	54	V	34	V
4.	<i>Te lage opbrengsten leges begraven</i> In de komende jaren worden de leges begraven zodanig verhoogd dat er in 2028 sprake is van kostendekkendheid.	-58	N	-49	N	-58	N	-61	N
5.	<i>Foodvalley</i>	-24	N	-24	N	-24	N	-24	N

(bedragen x € 1.000)									
Progr.	Omschrijving	2022		2023		2024		2025	
	Betreft hogere uitvoeringskosten voor de programmamanagers van Foodvalley.								
7.	<i>Invoering Wet open overheid</i> Op 26 januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis. De wet zal waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 in werking treden. De huidige wet openbaarheid van bestuur (WOB) wordt dan ingetrokken. De invoering van de wet verloopt budgettair neutraal via de algemene uitkering.	-123	N	-137	N	-151	N	-165	N
7.	<i>Licenties software</i> Voor de komende jaren is het aantal licenties voor het personeel uitgebreid.	-45	N	-45	N	-45	N	-45	N
7.	<i>Doorbelastingresultaat loonkosten en overhead naar investeringen, bouwgrond, riolering en afval.</i> In het begrotingsproces wordt beoordeeld of deze structurele raming nog reëel is en aansluit bij de omzet aan investeringen en grondexploitaties.	-109	N	-28	N	30	V	-42	N
AD.	<i>Effect nieuwe regeling Voogdij 18+ op de algemene uitkering</i>	-908	N	-908	N	-908	N	-908	N
AD.	<i>Ontwikkeling Algemene uitkering meicirculaire</i> De algemene uitkering valt op basis van de meicirculaire 2021 in 2022 en verder lager uit. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door de lagere ontvangsten in de algemene uitkering voor Voogdij 18+ (908 duizend, die hierboven apart is gespecificeerd) die geheel wegvallen tegen de lagere uitgaven.	9	V	-7	N	-229	N	-242	N
AD.	<i>Arbitrage Jeugdzorg</i> In de brief over de Meicirculaire hebben wij geschreven over de opbrengsten vanwege de arbitrage jeugdzorg. In deze begroting hebben wij de toegekende bedragen overeenkomstig de regelgeving van de toezichthouder opgenomen.	2.905	V	2.398	V	2.250	V	2.075	V
AD	<i>Hogere opbrengst OZB vanwege areaal</i> Op basis van calculaties van GBLT over het areaal hebben wij de opbrengst verhoogd.	100	V	150	V	200	V	200	V
AD	<i>Financieringspositie</i> Deze ontwikkeling vloeit voort uit de ontwikkeling van de financieringspositie en de investeringsagenda ten opzichte van de begroting 2022.	210	V	-97	N	-225	N	-155	N
7.	<i>Overige</i>	-56	N	-51	N	-80	N	-74	N
Totaal		2.403	V	2.601	V	1.900	V	1.661	V

Ontwikkeling geprognostiseerde balans (Volgt nog)

Onderdeel van het BBV is om de raad inzicht te geven in de ontwikkeling van de balans.

(bedragen x € 1.000)				
	2022	2023	2024	2025
Activa				
Activa integraal gefinancierd	130.000	138.000	134.000	130.000
Onderhanden werk (o.a. bouwgrondexploitatie)	22.100	15.300	11.900	7.500
Overige activa	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal	167.100	168.300	160.900	152.500
Passiva				
Eigen vermogen				
<i>Algemene reserves</i>	6.200	3.400	9.300	10.000
<i>Egalisatiereserves</i>	100	0	0	0
<i>Bestemmingsreserves</i>	47.400	48.900	42.700	41.300
Voorzieningen	20.400	20.400	20.500	19.300
Langlopende geldleningen				
Langlopende geldleningen (reeds aangegaan)	42.400	36.800	31.100	26.500
Langlopende leningen (vanuit financieringstekort)	35.600	43.800	42.300	40.400
Overige vlottende passiva	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal	167.100	168.300	160.900	152.500

Overzicht van baten en lasten 2022-2025

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten 2022-2025

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een nadelig saldo

	Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €			Raming 2025 €		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 1. Inclusief	38.837	7.519	-31.318	37.208	7.522	-29.687	36.639	7.522	-29.117	36.586	7.522	-29.064
Programma 2. Energiek	11.581	1.284	-10.298	11.432	1.283	-10.148	11.761	1.283	-10.477	11.921	1.283	-10.638
Programma 3. Duurzaam	5.872	6.230	358	5.646	6.034	388	5.653	6.042	388	5.660	6.048	388
Programma 4. Ruimte	22.267	9.931	-12.336	22.362	9.536	-12.826	22.368	9.608	-12.760	22.279	9.581	-12.698
Programma 5. Ondernemend	5.251	3.720	-1.531	5.171	3.720	-1.451	5.164	3.720	-1.444	5.181	3.720	-1.461
Programma 6. Veilig	4.014	77	-3.937	3.547	77	-3.469	3.407	77	-3.329	3.392	77	-3.315
Programma 7. Organisatie en Financiën	15.132	626	-14.507	15.383	571	-14.812	15.460	908	-14.551	15.497	927	-14.571
Subtotaal Programma's	102.955	29.387	-73.568	100.748	28.743	-72.005	100.451	29.160	-71.291	100.515	29.158	-71.357
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	939	72.997	72.059	1.058	71.865	70.807	1.376	71.891	70.515	1.442	72.227	70.785
Totaal saldo baten en lasten	103.893	102.384	-1.510	101.806	100.608	-1.197	101.827	101.051	-776	101.958	101.385	-572
Mutaties reserves	6.840	8.577	1.737	5.641	7.452	1.811	16	1.615	1.600	16	1.501	1.485
Geraamd resultaat	110.734	110.961	227	107.447	108.061	614	101.843	102.667	824	101.973	102.886	913

Toelichting op de baten en lasten

Uitgangspunten ramingen 2022

De begroting 2022-2025 is opgesteld met inachtneming van de algemene uitgangspunten zoals vermeld in de Voorjaarsnota 2021.

Omschrijving	2021
Loonkostenontwikkeling	1,5%
Prijspeilontwikkeling	1,4%

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met deze loon- en prijspeil-ontwikkelingen.

Rente

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- Rente voor nieuwe investeringen 1,0% in 2022 en 1,5% vanaf 2023
- Rente over financieringstekort tot € 8 miljoen 0,0% in 2021 en 0,5% van vanaf 2022
- Rente over het financieringstekort boven € 9,1 miljoen 1,0% in 2022 en 1,5% vanaf 2023
- Rente over het financieringsoverschot 0,0%

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met doorbelasting van rente aan de bouwgrondexploitatie en de andere taakvelden volgens de richtlijnen uit de notitie rente van de commissie BBV. De gehanteerde doorbelastingspercentages zijn:

- Doorbelaste rente aan bouwgrondexploitatie 1,0%
- Doorbelaste rente aan overige taakvelden op basis van boekwaarde van vaste activa 1,0%.

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd voor de loonkosten- en prijspeilontwikkeling.

Voor 2022 is dit percentage bepaald op 1,4% (zie ook de paragraaf Lokale heffingen). Dit geldt voor:

- Hondenbelasting,
- Toeristenbelasting en forensenbelasting.

De OZB wordt in 2022 met 3,4%. Dit is opgebouwd uit 1,4% inflatie en 2,0% om de in de begroting 2020-2023 jaarschijf 2021 geraamde extra opbrengst van € 200.000 te kunnen realiseren.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2019. Dit geldt voor de leges, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

Subsidies

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 1,4%.

Uitgangspunten meerjarenraming

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2022. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Voor het begrip incidenteel kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het is daarbij van belang dat het gaat om 'eenmalige zaken'. Per programma zijn de posten groter dan € 45.000 afzonderlijk gespecificeerd en de overige posten zijn als een totaalbedrag opgenomen.

(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)

Bedragen x € 1.000

Progr.	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
1	Procesregisseurs	117	0	0	0
	Paashuis (continuerend in de huidige vorm tot de start van de renovatie van Paasbos)	15	15	15	0
	Totaal programma 1	132	15	15	0
2	Subsidie en tarievenbeleid overgangsregeling	65	30	0	0
	Gezond in de stad	11	0	0	0
	Totaal programma 2	76	30	0	0
3	Diverse stimuleringsmaatregelen	30	0	0	0
	Voorfinanciering duurzame energieproject A28	200	0	0	0
	Totaal programma 3	230	0	0	0
4	Extra ambtelijke inzet Regio FV thema betaalbaarheid wonen	55	55	0	0
	Omgevingswet aanvullende incidentele budgetten	135	115	90	0
	Oplaadpunten elektrische auto's inclusief aanleg parkeerplaatsen	20	0	0	0
	Woon en zorg (woonvisie) 2022	63	0	0	0
	Totaal programma 4	273	170	90	0
5	Cultuurplatform	10	10	10	10
	Totaal programma 5	10	10	10	10
	Totaal mutaties programma's incidenteel	721	225	115	10

Structureel begrotingssaldo

De Commissie BBV heeft in 2018 de Notitie structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd, zodat de begrippen "structurele" en "incidenteel" meer eenduidig toegepast worden. In het voorgaande is ingegaan op de incidentele baten en lasten, in onderstaand overzicht wordt het structurele begrotingssaldo gepresenteerd.

Structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten (a)	-1.510	-1.197	-776	-572
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (b)	1.737	1.811	1.600	1.485
Begrotingssaldo (a+b)	227	614	824	913
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo) (c)	-721	-225	-115	-10
Structurele begrotingssaldo (a-c)	-789	-972	-661	-562

Het negatieve structurele begrotingssaldo wordt veroorzaakt door de keuze om diverse investeringen met maatschappelijk nut en economisch te dekken door aanwending van de reserve investeringen economisch nut en de reserve investeringen maatschappelijk nut. In 2022 gaat het om een bedrag van € 751.000 en vanaf 2023 om een bedrag van € 927.000.

Toelichting mutaties reserves

De mutaties op de reserves hebben op het saldo van de jaarschijven het volgende effect:

(bedrag met een minteken betekent per saldo een last)		bedragen x € 1.000			
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	
Per saldo mutaties reserves	1.737	1.811	1.600	1.485	

De structurele onttrekkingen hebben voornamelijk betrekking op onttrekkingen vanwege de dekking van de structureel geraamde kosten voor de Vennootschapsbelasting vanwege de winst op de bouwgrondexploitatie, de afschrijvingslasten van diverse investeringen met maatschappelijk en economisch nut en het egaliseren van de afschrijvingslasten op het gebied van ICT overeenkomstig genomen raadsbesluiten.

Overzicht arbeidsgelateerde verplichtingen

(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)		bedragen x € 1.000			
Netto lasten	2021	2022	2023	2024	
Wachtgelders	0	0	0	0	
Gepensioneerden	172	172	172	172	
Totaal	172	172	172	172	

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting. Hierin is ook opgenomen de storting in de voorziening pensioenen bestuurders om deze voorziening waardevast te houden.

In dit overzicht zijn niet opgenomen de kosten van het wachtgeld van het vorige college. Jaarlijks zullen wij over de omvang van deze kosten via de 2e bestuursrapportage rapporteren

Investeringsprogramma 2022-2025

		bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
2. Energiek					
- Sport		650	250	385	0
- IHP onderwijs 2021		2.298	P.M.	P.M.	P.M.
- PRMI		100	0	0	0
3. Duurzaam					
- Ondergrondse afvalcontainers		50	80	80	80
- Investerings riolering		1.861	1.147	987	1.166
- Binnenstad riolering		120	0	0	0
4. Ruimte					
- PRMI		2.120	0	0	0
- Openbare verlichting		229	166	171	227
- Binnenstad overig		4.997	0	0	0
- Centrum Hoevelaken		1.000	0	0	0
5. Ondernemend					
- Sluis		200	0	0	0

<i>bedragen x € 1.000</i>				
	2022	2023	2024	2025
7. Organisatie en financiën				
- Automatisering	544	315	601	473
- Bestuur	30	0	0	0
- Huisvesting en inventaris	25	132	0	0
- Tractie	0	0	0	180
Totaal	14.224	2.090	2.224	2.126

Toelichting overzicht investeringskredieten

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2022 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar. In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen, enkele uitbreidingsinvesteringen en investeringen met maatschappelijk nut (zoals in de binnenstad) opgenomen.

Bijlage 1 Overzicht taakvelden

Taak- veld	Omschrijving Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €			Raming 2025 €		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	1.928	-	-1.928	2.002	-	-2.002	1.983	-	-1.983	1.983	-	-1.983	1.988	-	-1.988
0.2	Burgerzaken	630	520	-110	608	488	-120	626	433	-193	746	771	25	765	789	24
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	180	163	-17	181	163	-18	181	163	-18	181	163	-18	181	163	-18
0.4	Overhead	12.544	138	-12.406	12.522	138	-12.385	12.774	138	-12.636	12.731	138	-12.593	12.745	138	-12.607
0.5	Treasury	-679	465	1.144	-779	340	1.119	-629	340	969	-632	340	972	-616	340	956
0.61	OZB woningen	-	5.617	5.617	-	5.952	5.952	-	6.113	6.113	-	6.163	6.163	-	6.223	6.223
0.62	OZB niet-woningen	-	4.100	4.100	-	4.256	4.256	-	4.345	4.345	-	4.345	4.345	-	4.345	4.345
0.63	Parkeerbelasting	5	394	389	5	393	388	5	380	375	5	380	375	5	380	375
0.64	Belastingen overig	558	1.978	1.420	593	150	-443	593	150	-443	593	150	-443	593	150	-443
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	58.391	58.386	5	62.082	62.077	5	60.700	60.695	5	60.676	60.671	5	60.952	60.947
0.8	Overige baten en lasten	-1.240	158	1.398	920	218	-702	889	218	-671	1.210	218	-992	1.260	218	-1.042
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200
0.10	Mutaties reserves	3.162	3.132	-30	6.840	8.577	1.737	5.641	7.452	1.811	16	1.615	1.600	16	1.501	1.485
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.266	70	-3.196	3.253	70	-3.183	2.786	70	-2.716	2.646	70	-2.576	2.632	70	-2.562
1.2	Openbare orde en veiligheid	735	-2	-737	761	7	-754	760	7	-754	760	7	-753	760	7	-753
2.1	Verkeer en vervoer	4.685	387	-4.298	4.925	493	-4.433	5.325	261	-5.064	5.333	261	-5.072	5.361	261	-5.100
2.2	Parkeren	509	55	-454	520	62	-458	468	70	-399	467	70	-398	466	70	-396
2.3	Recreatieve havens	9	8	-0	4	8	4	4	8	4	4	8	4	4	8	4
2.4	Economische havens en waterwegen	305	249	-56	334	252	-82	342	252	-90	342	252	-89	341	252	-89
3.1	Economische ontwikkeling	482	-	-482	580	-	-580	580	-	-580	580	-	-580	580	-	-580
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.226	3.588	362	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14
3.4	Economische promotie	357	287	-70	414	292	-122	414	292	-122	414	292	-122	414	292	-122
4.1	Openbaar basisonderwijs	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136
4.2	Onderwijshuisvesting	2.802	19	-2.783	2.955	19	-2.936	2.927	19	-2.908	3.071	19	-3.052	3.205	19	-3.186
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.387	689	-1.699	2.323	750	-1.573	2.318	750	-1.568	2.318	750	-1.568	2.317	750	-1.568

Taak- veld	Omschrijving Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €			Raming 2025 €		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
5.1	Sportbeleid en activering	351	-	-351	621	-	-621	621	-	-621	621	-	-621	621	-	-621
5.2	Sportaccommodaties	2.483	500	-1.983	2.272	500	-1.773	2.234	500	-1.734	2.469	500	-1.970	2.496	500	-1.996
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	212	14	-198	224	9	-215	224	9	-215	224	9	-215	224	9	-215
5.4	Musea	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46
5.5	Cultureel erfgoed	158	-	-158	161	-	-161	161	-	-161	161	-	-161	161	-	-161
5.6	Media	928	4	-924	866	4	-862	866	4	-862	866	4	-862	866	4	-862
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.560	16	-4.544	4.473	16	-4.457	4.470	16	-4.454	4.469	16	-4.453	4.468	16	-4.452
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.532	15	-2.517	2.385	44	-2.341	2.295	44	-2.252	2.324	44	-2.280	2.324	44	-2.280
6.2	Wijkteams	2.597	-	-2.597	2.607	-	-2.607	2.552	-	-2.552	2.527	-	-2.527	2.527	-	-2.527
6.3	Inkomensregelingen	9.872	7.224	-2.648	9.649	7.165	-2.484	9.615	7.165	-2.450	9.615	7.165	-2.450	9.615	7.165	-2.450
6.4	Begeleide participatie	1.851	-	-1.851	1.821	-	-1.821	1.810	-	-1.810	1.749	-	-1.749	1.696	-	-1.696
6.5	Arbeidsparticipatie	834	-	-834	1.092	-	-1.092	1.003	-	-1.003	997	-	-997	1.014	-	-1.014
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.368	51	-1.317	1.613	63	-1.550	1.487	66	-1.421	1.485	66	-1.419	1.485	66	-1.419
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	7.008	197	-6.811	7.848	247	-7.601	7.200	247	-6.953	7.150	247	-6.903	7.150	247	-6.903
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.629	78	-13.551	12.915	-	-12.915	12.250	-	-12.250	11.790	-	-11.790	11.790	-	-11.790
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	50	-	-50	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	225	-	-225	181	-	-181	181	-	-181	181	-	-181	181	-	-181
7.1	Volksgesondheid	1.979	-	-1.979	1.776	-	-1.776	1.698	-	-1.698	1.648	-	-1.648	1.648	-	-1.648
7.2	Riolering	2.109	2.196	87	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306
7.3	Afval	2.923	3.607	684	3.081	3.800	720	3.084	3.804	720	3.092	3.811	720	3.098	3.818	720
7.4	Milieubeheer	686	3	-683	871	203	-668	641	3	-638	641	3	-638	641	3	-638
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	533	629	96	562	594	32	566	608	42	612	646	33	632	663	31
8.1	Ruimtelijke ordening	1.206	55	-1.151	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.218	6.857	-362	6.964	6.639	-326	6.907	6.582	-326	6.941	6.616	-326	6.897	6.572	-326
8.3	Wonen en bouwen	3.007	1.458	-1.549	3.415	1.516	-1.899	3.219	1.402	-1.817	3.139	1.402	-1.737	3.049	1.402	-1.647
		104.611	103.377	-1.234	110.734	110.961	227	107.447	108.061	614	101.843	102.667	824	101.973	102.886	913

Bijlage 2 Overzicht taakvelden naar programma

Taak- Omschrijving taakveld veld (bedragen x € 1.000)	Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €			Raming 2025 €		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 1. Inclusief															
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.532	15	-2.517	2.385	44	-2.341	2.295	44	-2.252	2.324	44	-2.280	2.324	44	-2.280
6.2 Wijkteams	2.597	-	-2.597	2.607	-	-2.607	2.552	-	-2.552	2.527	-	-2.527	2.527	-	-2.527
6.3 Inkomensregelingen	9.872	7.224	-2.648	9.649	7.165	-2.484	9.615	7.165	-2.450	9.615	7.165	-2.450	9.615	7.165	-2.450
6.4 Begeleide participatie	1.851	-	-1.851	1.821	-	-1.821	1.810	-	-1.810	1.749	-	-1.749	1.696	-	-1.696
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.368	51	-1.317	1.613	63	-1.550	1.487	66	-1.421	1.485	66	-1.419	1.485	66	-1.419
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	7.008	197	-6.811	7.848	247	-7.601	7.200	247	-6.953	7.150	247	-6.903	7.150	247	-6.903
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.629	78	-13.551	12.915	-	-12.915	12.250	-	-12.250	11.790	-	-11.790	11.790	-	-11.790
	39.082	7.565	-31.517	38.837	7.519	-31.318	37.208	7.522	-29.687	36.639	7.522	-29.117	36.586	7.522	-29.064
Programma 2. Energiek															
4.1 Openbaar basisonderwijs	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136	136	-	-136
4.2 Onderwijshuisvesting	2.802	19	-2.783	2.955	19	-2.936	2.927	19	-2.908	3.071	19	-3.052	3.205	19	-3.186
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.387	689	-1.699	2.323	750	-1.573	2.318	750	-1.568	2.318	750	-1.568	2.317	750	-1.568
5.1 Sportbeleid en activering	351	-	-351	621	-	-621	621	-	-621	621	-	-621	621	-	-621
5.2 Sportaccommodaties	2.483	500	-1.983	2.272	500	-1.773	2.234	500	-1.734	2.469	500	-1.970	2.496	500	-1.996
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	212	14	-198	224	9	-215	224	9	-215	224	9	-215	224	9	-215
5.4 Musea	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46	48	2	-46
5.5 Cultuur erfgoed	158	-	-158	161	-	-161	161	-	-161	161	-	-161	161	-	-161
5.6 Media	928	4	-924	866	4	-862	866	4	-862	866	4	-862	866	4	-862
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	50	-	-50	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18	18	-	-18
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	50	-	-50	181	-	-181	181	-	-181	181	-	-181	181	-	-181
7.1 Volksgezondheid	1.979	-	-1.979	1.776	-	-1.776	1.698	-	-1.698	1.648	-	-1.648	1.648	-	-1.648
	11.534	1.228	-10.306	11.581	1.284	-10.298	11.432	1.283	-10.148	11.761	1.283	-10.477	11.921	1.283	-10.638
Programma 3. Duurzaam															
7.2 Riolering	2.109	2.196	87	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306	1.921	2.227	306
7.3 Afval	2.923	3.607	684	3.081	3.800	720	3.084	3.804	720	3.092	3.811	720	3.098	3.818	720
7.4 Milieubeheer	686	3	-683	871	203	-668	641	3	-638	641	3	-638	641	3	-638
	5.718	5.806	88	5.872	6.230	358	5.646	6.034	388	5.653	6.042	388	5.660	6.048	388
Programma 4. Ruimte															
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	180	163	-17	181	163	-18	181	163	-18	181	163	-18	181	163	-18
0.63 Parkeerbelasting	5	394	389	5	393	388	5	380	375	5	380	375	5	380	375
2.1 Verkeer en vervoer	4.685	387	-4.298	4.925	493	-4.433	5.325	261	-5.064	5.333	261	-5.072	5.361	261	-5.100
2.2 Parkeren	509	55	-454	520	62	-458	468	70	-399	467	70	-398	466	70	-396
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.560	16	-4.544	4.473	16	-4.457	4.470	16	-4.454	4.469	16	-4.453	4.468	16	-4.452
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	533	629	96	562	594	32	566	608	42	612	646	33	632	663	31
8.1 Ruimtelijke ordening	1.206	55	-1.151	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166	1.221	55	-1.166
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	7.218	6.857	-362	6.964	6.639	-326	6.907	6.582	-326	6.941	6.616	-326	6.897	6.572	-326
8.3 Wonen en bouwen	3.007	1.458	-1.549	3.415	1.516	-1.899	3.219	1.402	-1.817	3.139	1.402	-1.737	3.049	1.402	-1.647
	21.903	10.014	-11.889	22.267	9.931	-12.336	22.362	9.536	-12.826	22.368	9.608	-12.760	22.279	9.581	-12.698

Taak- Omschrijving taakveld veld (bedragen x € 1.000)	Raming 2021 €			Raming 2022 €			Raming 2023 €			Raming 2024 €			Raming 2025 €		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 5. Ondernemend															
2.3 Recreative havens	9	8	-0	4	8	4	4	8	4	4	8	4	4	8	4
2.4 Economische havens en waterwegen	305	249	-56	334	252	-82	342	252	-90	342	252	-89	341	252	-89
3.1 Economische ontwikkeling	482	-	-482	580	-	-580	580	-	-580	580	-	-580	580	-	-580
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.226	3.588	362	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326	2.775	3.101	326
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14	52	66	14
3.4 Economische promotie	357	287	-70	414	292	-122	414	292	-122	414	292	-122	414	292	-122
6.5 Arbeidsparticipatie	834	-	-834	1.092	-	-1.092	1.003	-	-1.003	997	-	-997	1.014	-	-1.014
	5.265	4.199	-1.067	5.251	3.720	-1.531	5.171	3.720	-1.451	5.164	3.720	-1.444	5.181	3.720	-1.461
Programma 6. Veilig															
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.266	70	-3.196	3.253	70	-3.183	2.786	70	-2.716	2.646	70	-2.576	2.632	70	-2.562
1.2 Openbare orde en veiligheid	735	-2	-737	761	7	-754	760	7	-754	760	7	-753	760	7	-753
	4.001	69	-3.933	4.014	77	-3.937	3.547	77	-3.469	3.407	77	-3.329	3.392	77	-3.315
Programma 7. Organisatie en Financiën															
0.1 Bestuur	1.928	-	-1.928	2.002	-	-2.002	1.983	-	-1.983	1.983	-	-1.983	1.988	-	-1.988
0.2 Burgerzaken	630	520	-110	608	488	-120	626	433	-193	746	771	25	765	789	24
0.4 Overhead	12.544	138	-12.406	12.522	138	-12.385	12.774	138	-12.636	12.731	138	-12.593	12.745	138	-12.607
	15.101	657	-14.444	15.132	626	-14.507	15.383	571	-14.812	15.460	908	-14.551	15.497	927	-14.571
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien															
0.5 Treasury	-679	465	1.144	-779	340	1.119	-629	340	969	-632	340	972	-616	340	956
0.61 OZB woningen	-	5.617	5.617	-	5.952	5.952	-	6.113	6.113	-	6.163	6.163	-	6.223	6.223
0.62 OZB niet-woningen	-	4.100	4.100	-	4.256	4.256	-	4.345	4.345	-	4.345	4.345	-	4.345	4.345
0.64 Belastingen overig	558	1.978	1.420	593	150	-443	593	150	-443	593	150	-443	593	150	-443
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5	58.391	58.386	5	62.082	62.077	5	60.700	60.695	5	60.676	60.671	5	60.952	60.947
0.8 Overige baten en lasten	-1.240	158	1.398	920	218	-702	889	218	-671	1.210	218	-992	1.260	218	-1.042
0.9 Vennootschapsbelasting	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200	200	-	-200
	-1.156	70.708	71.864	939	72.997	72.059	1.058	71.865	70.807	1.376	71.891	70.515	1.442	72.227	70.785
Mutaties reserves															
0.10 Mutaties reserves	3.162	3.132	-30	6.840	8.577	1.737	5.641	7.452	1.811	16	1.615	1.600	16	1.501	1.485
	3.162	3.132	-30	6.840	8.577	1.737	5.641	7.452	1.811	16	1.615	1.600	16	1.501	1.485
	104.611	103.377	-1.234	110.734	110.961	227	107.447	108.061	614	101.843	102.667	824	101.973	102.886	913

Bijlage 3 Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves	2022				2023				2024				2025			
	Saldo 01-01	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2023	Onttrekking 2023	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12
Algemene reserves																
Algemene reserve	6.235.269	227.177	3.106.000	3.356.446	3.356.446	6.238.918	272.000	9.323.364	9.323.364	823.663	165.000	9.982.027	9.982.027	912.676	75.000	10.819.703
Subtotaal A	6.235.269	227.177	3.106.000	3.356.446	3.356.446	6.238.918	272.000	9.323.364	9.323.364	823.663	165.000	9.982.027	9.982.027	912.676	75.000	10.819.703
Egalisatiereserves																
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing*	-2.900	5.800	10.300	-7.400	-7.400	5.800	10.300	-11.900	-11.900	5.800	10.300	-16.400	-16.400	5.800	10.300	-20.900
Egalisatiereserve Begraafplaatsen	85.360	-	43.800	41.560	41.560	-	35.800	5.760	5.760	-	5.800	-40	-40	-	-	-40
Subtotaal B	82.460	5.800	54.100	34.160	34.160	5.800	46.100	-6.140	-6.140	5.800	16.100	-16.440	-16.440	5.800	10.300	-20.940
Bestemmingsreserves																
Reserve bovenwijkse voorzieningen	3.411.244	-	1.958.000	1.453.244	1.453.244	-	-	1.453.244	1.453.244	-	-	1.453.244	1.453.244	-	-	1.453.244
Reserve bereikbaarheid binnenstad	49.652	-	30.300	19.352	19.352	-	-	19.352	19.352	-	-	19.352	19.352	-	-	19.352
Reserve vervanging kunstgrasveld hockey Hoevelaken*	104.368	-	-	104.368	104.368	-	-	104.368	104.368	-	-	104.368	104.368	-	-	104.368
Reserve volkshuisvesting	200.253	-	55.000	145.253	145.253	-	55.000	90.253	90.253	-	-	90.253	90.253	-	-	90.253
Reserve bouwgrondexploitatie	13.215.244	-	260.000	12.955.244	12.955.244	-	260.000	12.695.244	12.695.244	-	260.000	12.435.244	12.435.244	-	260.000	12.175.244
Reserve egalisatie bedrijfsvoeringskosten	2.288.084	242.000	189.703	2.340.381	2.340.381	-	266.760	2.073.621	2.073.621	-	246.903	1.826.718	1.826.718	-	123.170	1.703.548
Reserve investeringen economisch nut	5.547.681	-	166.000	5.381.681	5.381.681	-	166.000	5.215.681	5.215.681	-	166.000	5.049.681	5.049.681	-	166.000	4.883.681
Reserve investeringen maatschappelijk nut	16.881.026	4.250.000	585.020	20.546.006	20.546.006	-	760.920	19.785.086	19.785.086	-	760.920	19.024.166	19.024.166	-	760.920	18.263.246
Reserve investeringen in Nijkerkse samenleving	30.025	-	-149.500	179.525	179.525	-	10.500	169.025	169.025	-	10.500	158.525	158.525	-	10.500	148.025
Reserve mobiliteitsfonds	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000.000	1.000.000	-
Reserve precariobelasting	5.624.910	-	-	5.624.910	5.624.910	-	5.624.910	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve PRMI	-	2.332.500	2.332.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal C	47.352.487	6.824.500	5.427.023	48.749.964	48.749.964	-	7.144.090	41.605.874	41.605.874	-	1.444.323	40.161.551	40.161.551	1.000.000	2.320.590	38.840.961
Totaal reserves (A+b+C)	53.670.216	7.057.477	8.587.123	52.140.570	52.140.570	6.244.718	7.462.190	50.923.098	50.923.098	829.463	1.625.423	50.127.138	50.127.138	1.918.476	2.405.890	49.639.724

Voorzieningen		2022				2023				2024				2025			
		<u>Saldo</u> 01-01	<u>Toevoeging</u> 2022	<u>Onttrekking</u> 2022	<u>Saldo</u> 31-12	<u>Saldo</u> 01-01	<u>Toevoeging</u> 2023	<u>Onttrekking</u> 2023	<u>Saldo</u> 31-12	<u>Saldo</u> 01-01	<u>Toevoeging</u> 2024	<u>Onttrekking</u> 2024	<u>Saldo</u> 31-12	<u>Saldo</u> 01-01	<u>Toevoeging</u> 2025	<u>Onttrekking</u> 2025	<u>Saldo</u> 31-12
Voorzieningen o.b.v. verplichtingen																	
Voorziening flexibel belonen		11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496
Voorziening decentrale arbeidsvoorwaarden		17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824
Voorziening grondexploitatie		172.865	-	-	172.865	172.865	-	-	172.865	172.865	-	-	172.865	172.865	-	-	172.865
Voorziening FLO brandweer		32.031	-	-	32.031	32.031	-	-	32.031	32.031	-	-	32.031	32.031	-	-	32.031
Voorziening pensioenen wethouders		5.384.625	68.000	114.000	5.338.625	5.338.625	68.000	114.000	5.292.625	5.292.625	68.000	114.000	5.246.625	5.246.625	68.000	114.000	5.200.625
Subtotaal		5.618.841	68.000	114.000	5.572.841	5.572.841	68.000	114.000	5.526.841	5.526.841	68.000	114.000	5.480.841	5.480.841	68.000	114.000	5.434.841
Voorzieningen o.b.v. onderhoud/beheerplannen																	
Voorziening beheerplan wegen		1.563.269	1.950.900	1.118.000	2.396.169	2.396.169	1.950.900	902.000	3.445.069	3.445.069	1.950.900	2.273.000	3.122.969	3.122.969	1.950.900	2.211.000	2.862.869
Voorziening beheerplan kunstwerken		425.173	189.900	121.000	494.073	494.073	189.900	200.000	483.973	483.973	189.900	195.000	478.873	478.873	189.900	596.000	72.773
Voorziening beheerplan openbare verlichting		1.040.530	-	27.000	1.013.530	1.013.530	-	-	1.013.530	1.013.530	-	-	1.013.530	1.013.530	-	-	1.013.530
Voorziening beheerplan riolering		8.691.596	-5.622	321.149	8.364.825	8.364.825	9.173	407.460	7.966.538	7.966.538	8.432	444.908	7.530.062	7.530.062	7.767	476.477	7.061.352
Voorziening beheerplan groen: plantsoenen		-18.052	393.200	436.000	-60.852	-60.852	393.200	425.000	-92.652	-92.652	393.200	518.000	-217.452	-217.452	393.200	518.000	-342.252
Voorziening beheerplan groen: speelterreinen		423.645	119.100	184.000	358.745	358.745	119.100	188.000	289.845	289.845	119.100	163.000	245.945	245.945	119.100	146.000	219.045
Voorziening beheerplan groen: begraaftplaatsen		23.402	28.200	92.000	-40.398	-40.398	28.200	8.000	-20.198	-20.198	28.200	8.000	2	2	28.200	64.000	-35.798
Voorziening haven-, kade- en sluiswerken		131.392	52.900	91.000	93.292	93.292	52.900	34.000	112.192	112.192	52.900	48.000	117.092	117.092	52.900	173.000	-3.008
Voorziening straatmeubilair en verkeersvoorzieningen		310.483	81.000	18.000	373.483	373.483	81.000	8.000	446.483	446.483	81.000	8.000	519.483	519.483	81.000	8.000	592.483
Voorziening beheerplan bermen, water en duikers		185.213	99.100	91.000	193.313	193.313	99.100	91.000	201.413	201.413	99.100	91.000	209.513	209.513	99.100	91.000	217.613
Voorziening beheerplan gebouwen		1.767.681	274.204	436.579	1.605.306	1.605.306	274.204	302.282	1.577.228	1.577.228	274.204	457.977	1.393.455	1.393.455	274.204	415.977	1.251.682
Voorziening sportmaterialen 3 sporthallen		223.983	-	-	223.983	223.983	-	-	223.983	223.983	-	-	223.983	223.983	-	-	223.983
Voorziening beheerplan roerende zaken stadhuis		259.960	15.500	-	275.460	275.460	15.500	-	290.960	290.960	15.500	-	306.460	306.460	15.500	-	321.960
Subtotaal		15.028.277	3.198.382	2.935.728	15.290.931	15.290.931	3.213.177	2.565.742	15.938.366	15.938.366	3.212.436	4.206.885	14.943.917	14.943.917	3.211.771	4.699.454	13.456.234
Totaal voorzieningen		20.647.119	3.266.382	3.049.728	20.863.773	20.863.773	3.281.177	2.679.742	21.465.208	21.465.208	3.280.436	4.320.885	20.424.759	20.424.759	3.279.771	4.813.454	18.891.076